

ПРОТА СЛОБОДАН КОСТИЋ,
ЕПАРХИЈСКИ БЕЛЕЖНИК, ТЕМИШВАР.

ШЕМАТИЗАМ

ПРАВОСЛАВНЕ СРПСКЕ ЕПАРХИЈЕ
ТЕМИШВАРСКЕ У КРАЉЕВИНИ РУМУНИЈИ

ЗА

1924. ГОДИНУ

ИЗДАЊЕ УПРАВЕ ПРАВОСЛ. СРПСКЕ ЕПАРХИЈЕ ТЕМИШВАРСКЕ
У ТЕМИШВАРУ.

ТИМИШОАРА
ШТАМПАРИЈА БРАЋА ЧЕНДЕШ
1925 — 3324

Распоред градива.

- I. Предговор.
- II. Историјски преглед правосл. српске Епархије Темишварске са кратком историјом подручних манастира.
- III. Више црквене власти.
Епископ Дијецезан.
Епископски Викар.
- IV. Епархијска управа.
- V. Епархијска канцеларија.
- VI. Протопрезвитерати и свештенство.
- VII. Српска вероисповедна основна школа и учитељство.
- VIII. Црквене општине, парохије и вероисп. школе.
- IX. Црквени иметак у вези са спровођењем аграрне реформе.
- X. Бројно стање 31. децембра 1924 у вези са ранијим статистикама.
- XI. Исказ о деци српске вероисповедне основне школе школске 1924/25. године.
- XII. Школовање средњо-школске омладине.
- XIII. Просветне, добротворне и економске српске установе.

Предговор.

По благослову Високопреосвећеног Господина Епископа-Дијецезана Георгија (ЕД. бр. 15. из 1925. од 7/20. јан. 1925.) а на основу дозволе Високопречасног Господина Епископског Викара архимандрита Стефана (Е. В. бр. 125. из 1925. од 5/18. марта 1925.) спремио сам „Шематизам православне српске Епархије темишварске у краљевини Румунији за 1924. годину“.

На основу оригиналних званичних података приказујем стање српске цркве, српске школе а тиме и српског народа у краљевини Румунији у 1924. години.

Историјски део саме Епархије је обрађен укратко на основу до сад издатих Шематизама и дела „Српска Православна Митрополија Карловачка од 1905. године. Издање Саборског Одбора Ср. Карловци 1910.“ Опширно је приказана старина српских манастира у краљевини Румунији. Због спровођења аграрне реформе манастирско питање баца у бригу сваког члана српске цркве у краљевини, те је потребно да сваки од нас зна и историју наших светиња. Нарочито сам захваљан Високопреосвећеном Господину Епископу горњокарловачком Иларијону Зеремском, што ми је дозволио (Е. Д. бр. 17/1925. од 2. априла 1925.) да историју Манастира Бездина и Св. Ђурђа прикажем потпуно по рукописном раду Високопреосвећеног истог „Српски Манастири у Банату, Ср. Карловци 1907“.

Посебну сам пажњу обратио на статистику душа, 31. децембра 1924. у вези са ранијим статистикама, те статистику школообавезника.

Како нам је аграрна реформа оштетила народно црквени иметак, потпуно је обрађен део Шематизма о спровођењу аграрне реформе на народно црквеном иметку нашем.

Да би се видео просветно економски рад, разрађен је део о школама како основним, тако и средњим а посебно о певачким друштвима те о нашим привредним институцијама.

Према досадањим шематизмима, овај се рад разликује у распореду зато што је свештенство и лични податци о њему, те учитељство и лични податци, груписано на једном месту а није разрађено код појединих општина. Ово је учињено зато што је код нас мало сталних службеника и зато што је на овај начин лакше крајем сваке идуће године, у неколико речи констатовати промене у току године, те лако, сваке године, на две-три штампане стране издати допуне основном шематизму.

Захвалам сам друговима свештеницима и учитељима који су ми прикупљањем потребних података олакшали рад.

Посебно, нарочиту благодарност исказујем Славном Епархијском Административном Одбору Темишварском који је у седници својој од 9. априла 1925. бр. 308/303. из 1925. на молбу ми, донео одлуку да се овај Шематизам штампа у издању Епархијске Управе Темишварске а на буџет Епархијског Фонда за 1925. годину.

Историјски преглед.

По подели Баната на српски и румунски део потпао је један део црквених општина правосл. српске епархије вршачке, и већи део црквених општина правосл. српске епархије темишварске, са седиштем епархије Темишварем, под политичку управу краљевине Румуније. Црквене општине епархије темишварске са заосталим црквеним општинама епархије вршачке сачињавају од 1919. године *Православну српску епархију темишварску у краљевини Румунији.*

Епархија темишварска.

Није познато када је основана Епархија темишварска. Као засебна Епархија јавља се у XVII. веку. На територију темишварске Епархије постајале су Епархије односно Епископије већ у XVI. и XVII. веку, — као: липовска, темишварска и бечкеречка. Липовска српска Епархија се спомиње већ 1542. године. Од темишварских Епископа спомиње се први Неофит 1608. године, Јосиф до 1655. године, Михајло 1688, Василије 1638. године. Од Василија су били Епископи темишварски:

Исајаја Ђаковић 1695—1710. Јоанићије Владисављевић 1710—1726. Максим Несторовић 1727—1728. Никола Димитријевић 1728—1744. Георгије Поповић 1745—1757. За његово време је сазидана Епископска резиденција и катедрална црква у Темишвару. Вићентије Јовановић-Видак 1759—1774. (доцније митрополит карловачки). Мојсије Путник 1774—1781. (доцније митрополит карловачки). Софроније Кириловић 1781—1786. Петар Петровић 1786—1800. Стефан Авакумовић 1801—1822. Јосиф Путник 1828—1830. Максим Михајловић 1833—1838. Пантелејмон Живковић 1839—1851. Самуил Манојловић 1853—1864. (доцније митрополит карловачки). Антоније Нако 1864—1869. Георгије Војновић 1874—1881. Георгије Бранковић 1882—1890. (доцније митрополит карловачки и патријарх српски). Никанор Поповић 1891—1901. Др. Георгије Летић 1904. до данас.

Од постанка свога до 24. децембра 1864. године епархија темишварска обухватала је све православне становнике на простору који је заузимала, дакле, и Србе и Румуне. Од 24. децембра 1864. када је одобрено иступање Румуна из српске митрополије карловачке, под епархију темишварску потпадају само Срби православне вере. Румуни су припали Арадској Епархији, која је дотле била исто тако мешовита српско-румунска епархија.

1919. године епархија темишварска имала је четири протопрезвитерата са 79 црквених општина и 2 манастира (Бездин и Св. Ђурађ). По изласку српске војске из румунског дела Баната, остало је у краљевини Румунији 40 црквених општина и то из протопрезвитерата:

Арадској: Арад, Арад-Гај, Батања, Варјаш, Кетфељ, М. Чанад, Моноштор, Нађлак, Нађфала, Печка, Саравола, Вел. Св. Миклуш, Срп. Чанад, Срп. Св. Петар, Торња, Фенлак — свега 16 црквених општина.

Велбечкеречкој: Кеча, Модош, Срп. Пардањ — свега 3 црквене општине.

Великиндској: — ниједна црквена општина.

Темишварској: Гад, Дињаш, Ђир, Иванда, Кнез, Краљевац, Мали-Бечкерек, Немет, Овсеница, Парац, Петрово-Село, Рудна, Срп. Св. Мартон, Станчево, Темишвар-Град, Темишвар-Мехала, Темишвар-Фабрика, Толвадија, Фењ, Чаково — свега 21 црквена општина.

1920. године су према новој демаркационој линији између Мађарске и краљевине Румуније, црквене општине: Батања и Мађ. Чанад додељене Мађарској.

1924. године су црквене општине Модош и Пардањ из Румуније припале краљевини СХС., а црквене општине Сока и Ченеј из краљевине СХС. припале су краљевини Румунији.

Од црквених општина епархије темишварске припале су дакле:

Краљевини СХС. 36 црквених општина.

Краљевини Румунији 38 црквених општина и

Краљевини Мађарској 5 црквених општина, осим Батање и Мађ. Чанада — Сириг, Деск и Сентиван из српског дела епархије.

Манастири епархије темишварске: Бездин и Св. Ђурађ припали су краљевини Румунији.

Манастир Бездин лежи покрај речице Бездана, близу Мориша у данашњој тамишкој жупанији. Основан је на земљишту села Мунаре. Површина села Мунаре износи свега заједно са маи. имањем 3410 кат. јутара, од које је манастирска својина претежни део 3658 јутара и 1556 кв. хв. Темишварска администрација у половини XVIII. века у више прилика назива маи. Бездин Мунаром, мунарским манастиром, назива га и „српски манастир Мунара“. Читаво земљиште данашњег села Мунаре било је саставни део Бездина, и становници истога били су пријаворци (кметови) манастирски и као такови даваху десетак манастиру. Мунара је била добро српске властелинске породице Јакшића свршетком XV. и у првој половини XVI. века и становништво њено је било српско.

Манастир Бездин основан је и почео се градити 1539. г. у јесен и посвећен је Ваведенију пресв. Богородице. Први архимандрит манастира звао се Јоасаф Милутиновић а економ манастирски Леонтије Богојевић.

Према сачуваном запису Бездин је градио архимандрит Јоасаф уз помоћ свега братства и хришћана, браће Јакшића и осталих Срба у околини. Подигнути 1539. године храм након више пута оправљан сачувао се до данас. Главна оправка извршена је 1781. године, но храм је ипак у главном сачувао свој стари облик. Храм је саграђен у српсковизант. стилу у облику крста са три апсиде (олтарска и две што одговарају певницама) а над њима кубе, дакле, слично многим другим српским православним храмовима, зиданим у XVI. веку у Угарској.

Према једном запису инвентарском, црква је пописана 1592. године. И одиста по појединим деловима тога фреско — живописа види се на први поглед да је стар, што потврђују и натписи.

У тешким приликама за турске владе вршио је маи. Бездин као и остали наши манастири у побожном српском народу значајну духовно-просветну мисију. У доба, кад није нигде било школе, кад се ретко где налазило световних свештеника и храмова, Бездин је био стожер, око кога се окупљао српски народ из околине и тражио поуке и утехе ојаћеној души својој. Он га је учио вери, храбрио га, да не клоне духом штитећи га кад и кад од насилника турских. Само братство делило је са својим народом мукотрпну судбину, манастир се дизао и падао с њим. У тој невољи прошла је

друга половина XVI. и сав XVII. век. Наде, које полагаху братство и народ у рату за ослобођење (1683—1693.) нису се испуниле; тешки турски јарам још их је притискивао у оно доба кад се на северу дуж Мориша организовала српска граница. И тек 1716. године, са падом Темишвара, дође и то толико жуђено доба ослобођења.

Које рат за ослобођење, које доба после тога као и рат 1716. године јако су оштетили манастир, и после ослобођења отпочиње у манастиру бујнији живот. Како је све било које извештало које у рушевинама, требало је то оправљати. Посао око тога трајао је дуже времена. Но нашло се и побожних и дарежљивих Срба, који прискочише у помоћ светој обитељи. Особито су издашно помогли манастиру пуковник Јован Поповић Текелија и брат наткапетан Остоја, који се од тога времена воде у манастиру као први ктитори, а притекла му је у помоћ и темишв. зем. администрација. Наскоро је пак имао да се бори и са другим невољама. Те невоље панела је манастиру темишварска администрација својом колонијалном Политиком тиме, што је хтела да отргне од манастира добар део земљишта, па да насели Немце. У тој борби манастир је морао да подлегне, јер је администрација по свој прилици 1725. године одузела неко земљиште и населила на њему неколико породица. Но ови се наскоро разбегну, и администрација у почетку 1738. год. насели нове колошисте. Већ 1737. године одузме она од манастира већи део земљишта, да се манастир није могао издржавати, као што се управа жалила. Узалуд је тадањи игуман Тимотеј чинио кораке против тога доказујући право манастира на ту земљу; сав му је труд био узалудан. Што није могао да учини он, учинио је његов толико заслужни по манастир Последник Теодосије Веселиновић. Доста то, да се и ови колонисти не одржаше и Мунара и опет остаде манастирски пријавор.

Записа ни уопће рукописа из XVII. века у манастиру није се сачувало никаквих. Свакако је морао постајати „поменик“ и књига приложника; но то је све пропало. Сачуване књиге приложника датирају се тек од 1729. године.

Из овога времена можемо споменути још два записа на гробним плочама, писано црквенословенским језиком, из којих се види да су чело олтара погребени Милош Јовановић-Модошанин (23. јулаја 1735. г. у Бездину) и Јован Грубетих (15. јунија 1738. г.) заједно са женом и кћери.

При крају овога периода према запису игуман се звао Тимотеј и биће сигурно да је он исти онај Тимотеј Мириловић, о коме се говори у попису од 1771. г., и који је био родом из Подлапаче у Хрватској и дошао у Бездин још 1725. г. Управу манастира предао је он 1740. год. Теодосију Веселиновићу.

Са доласком на управу овога подобнога и заслужнога човека наступа у Бездину знатан обрт на боље у сваком погледу. Теодосије је био пре доласка у Бездин брат и игуман манастира Винче у Србији. Кад Турци 1737. године навале на Србију, остави он са братством ман. Винчу и пређе у Банат у Панчево. Из манастира су понели све што се дало носити. Из Панчева пређу у Београд, одавде у Сланкамен па у Кањижу. Из Кањиже оде сам Теодосије у Темишвар еписк. Николи Димитријевићу и замоли га, да га са братством прими у ман. Бездин. Владика му да дозволу и он се са братством настани у Бездину. Братства се споје и приме Теодосија за игумана. И тако Бездину припадну и све ствари пренесене из српскога манастира Винче у Србији, међу овима и чудотворна икона матере Божје, коју је винчански игуман и претходник Теодосијев, Грк Пајсије (1727—1737.) доно из Русије. Теодосије је донео у манастир врло много и разних ствари и блага. Осим многих других ствари донели су из Винче и богато оковано јеванђеље, које је према запису на њему приложио манастиру Винчи 1731. године београдски рибарски руфет и које се и данас налази у манастиру Бездину.

Кад су се братства у лето 1740. године спојила и Теодосије Веселиновић примио управу, први му је посао био да поправи имовно стање манастира.

После дуге борбе 1748. године вратио је ман. Бездину сву земљу, коју је 1737. год. темишв. администрација одузела.

Рад Теодосија Веселиновића на подизању благостања манастира Бездина није био само у горњем. Осим наведенога знао је он наћи и добротвора. За његове управе нашло се Срба, који су манастиру земље поклањали. Тако је на Бурђевдан, 23. априла 1741. год. капетан „националне милиције“ у Араду, Војин Мијатовић покљонио манастиру засађени виноград на Павлишком брду, који је лежао тик поред винограда павлишкога капетана Јована, „за вечни спомен родитеља и сродника својих, а за своје здравље и вечно спасење“. 21. нов. (на дан славе) 1742. год. покљонио је манастиру Петар Влаховић свој виноград у Вилагошу.

Као што видимо Теодосије Веселиновић је светла појава за манастир Бездин. Умро је у 1750. години.

Рад на подизању и украшавању манастирске цркве и других зграда, који је Теодосије отпочео и одредио, настављен је и после његове смрти под последником му у управи, архимандритом Дионисијем Живојновићем (1751—1777.) и касније. За његово време је Србин Стефан Тенецки молер из Арада моловао темпо као свој дар манастиру 1753. године.

Браћа Никола и Живан Ђуричкови исплатили су тишлерски и билдхауерски рад на манастиру 1755. године. Србин Стеван Драгосављевић, становник из Будима је на свој трошак 1755. године поставио престол од мрамора.

Како се у ово доба помишљало и на то, да се сазида нов храм, нашло се добротвора и за то. Тако је Јефтимије Давидовић из Будима 1756. год. приложио 200 фор. за торон који се имао зидати, Стојко Грујић из Темишвара 15. августа 1758. обећао је 1000 фор. на зидање нове цркве. На ћелијско здање, за зидање једне ћелије, дао је 10. фебруара 1761. Исак Кнежевић из Кањиже 250 фор.

1776. године науми братство да зида нову цркву и тога ради даде начинити план и трошковник, који су те године и састављени и поднесени. Међутим од те намере братство одустане и реши, да цркву капитално оправе, и то је 1781. год. и изведено као што сведочи урезани у каменој плочи над западним вратима црквеним запис на црквено-словенском језику о обновљењу храма. Темишварски епископ Мојсије Путник 4. априла 1781. на оправку цркве је приложио манастиру 500 фор.; Арон Михајловић из Сенпетра начинио је на свој трошак на обоја црквена врата рагастове од мрамора, Тома Ристић из Великога Св. Миклуша 4 акова олаја за бојадисање црквенога крова, Антоније Манојловић из Сенпетра обећао исплатити столарски и браварски посао на обима црквеним вратима. Дионисије Живојновић управљао је манастиром све до своје смрти 1777. год. Он је родом из Београда и био је достојан последник Теодосијев, због чега братство манастира Бездина сматра поред Теодосија и њега врло заслужним за манастир, називајући их новим оснивачима свете обитељи. Као што смо већ имали прилике видети, знао је да задобије љубав код српскога народа у околини, те је овај ревно прилагао манастиру. Ревно се трудио, да што боље украси ман. храм као и да читаву кућу прошири и удеси

онако како јој се пристоји. Тачност и уредност код богослужења, леп ред и љубав међу браћом и слично томе био је предмет његове пажње и бриге. Око 1726. године засадио је манастирски виноград (13 јутара и 516 кв. хв., према попису од 1771. не сасвим одређен: 80 мотика) и подигао је ту 1763. године потребне зграде (кућу са 4 дворнице, комору, качару, подрум и др.), а набавио је и многе сребрне утвари за цркву. Године 1775. сазидао је капелу посвећена Преображењу, заједно са великом трапезаријом. Већ у то доба манастирско ћелијско здање пружало се, као и данас, под једним кровом на три стране око цркве и 1771. год. имало је 26 ћелија, 3 кухиње, 2 трапезарије, летњу и зимску, а под њима подрум; сем тога било је и 4 старе ћелије, 2 кухиње а изван манастирскога здања кошара за 24 коња, шула за 6 кола.

После Дионисијеве смрти постављен је 1778. год. за настојатеља архимандрит Павле Авакумовић брат каснијега темишварскога епископа Стефана, родом из Сентадрије код Будима (породица је старином из Коморана). Под њим је довршено оно, што није успео Дионисије да изведе, наиме, подигнута је из основа од доброга материјала и покривена белим лимом црквена кула, проширени су прозори на цркви и уметнути нови, исто тако и црквена врата су обновљена, а рагастови начињени од мрамора. Управљао је манастиром до 1783. год. кад је постао пакрачки епископ. Исте године на његово место постављен је архимандрит Герасим Адамовић (1783—1789.) родом из Шиклуша у Барањи (пострижен 1755., а 1778. постављен за архимандрита ман. Св. Ђурђа). Године 1789. постане ердељски епископ. У својој опоруци завештао је овом манастиру 1000 фор. На његово је место дошао из Срема архимандрит Максим Секулић (1789—1798.) који је јадно завршио свој живот у Будиму, па архим. Мојсије Миоковић (1799—1808.), родио се у Јозефову у кикиндском дистрикту 1770. год. Он је за тим постао епископ горњокарловачки, после њега дође на управу дотадањи игуман ман. Св. Ђурђа архим. Августин Петровић, рођен 1760. год. у Суботици у Бачкој. После његове смрти постављен је за настојатеља архим. Нестор Јовановић до 1829., а на његово место је дошао архим. Јустин Јовановић, који буде 19. августа 1834. посвећен за будимскога епископа, а на његово место дође овамо архим. Платон Атанацковић родом у Сомбора у Бачкој (рођ. 1787.) и управљао је од 1834—1839. год., кад је постао

епископ будимски; његов наследник постане архим. Самуило Машировић родом из Сомбора у Бачкој и управљао је пуних четрнаест година све до 1853., кад је изабран за темишварског епископа, а њега замењује архим. Сергије Каћански родом из Сентомаша у Бачкој (рођ. 1813.) и замењивао га је до 1859. г., кад је постао горњокарловачки епископ (посвећен децембра 1858. год., па пошавши у Бездин да преда управу, умре у Темишвару 1. јануара 1859.; погребен у ман. Бездину). После смрти му добије управу манастира архим. Антоније Нако (1859—1865). За тим Теофан Живковић архимандрит од 1865—1872, Геден Цветић од 1872—1878 (1. августа), Герман Јовановић архимандрит од 1878—1882 (31. марта), архимандрит Иларион Руварац 1882, игуман Никанор Недељковић 1886—1894, игуман Св. Ђурђа Стефан Николић као администратор од 1894—7. априла 1895, архимандрит Исак Дошен од 1895—25. августа 1919. За његово време је насађен виноград у Павлишу, сазидао је манаст. школу у Мунари, школу у Моноштору.

Данас је настојатељ архимандрит Стефан Николић, епископски викар од 25. августа 1919 до данас.

Братство у манастиру се састоји из два члана: намесник јером. Пантелејмон Дошен, духовник: јером. Милутин Јосић.

Манастир Св. Ђурађ лежи крај реке Брзаве у темишварској жупанији (детански срез) између села Бирде, Берекце и Коморскога Св. Ђурђа. *Предање* доводи постанак овога манастира у везу са последњим српским деспотима у Угарској из породице Бранковића, Јованом и Ђорђем, за тим владиком Максимом, што потврђује и та чињеница, да су при оправци цркве 1793. године наишли у олтарском делу храма на камениту плочу са урезаним записом, гласом кога је манастир и стару цркву основао и подигао српски деспот Јован Бранковић 15. августа 1485. године.

Дуго времена, скоро кроз 150 година, немамо никаквога спомена о манастиру. Тек после тога из савремених записа сазнајемо, да је манастир постојао 1623. и 1651. године. За време великога рата за ослобођење а особито 1716. године манастир је морао јако страдати, пошто је био на ударцу близу Темишвара као и на путу, куда је турска војска обично пролазила.

После ослобођења Баната од Турака први је посао био братству, да поправи попаљени манастир. Године 1737. букне

рат између Аустрије и Турске и турске чете почну упадати у Банат. Које тај нападај, које друге ратне неприлике и куге доведоше манастир скоро до ивице пропасти.

Имао је манастир великих неприлика и са влашћу и због земљишта. У време ослобођења од Турака, према једном старом плану, манастирски посед износио је 2775 јутара и 1196 кв. хв. Поред тога спадало је село Сен Ђурађ са свим земљиштем као приговор под манастир. Како је манастир у то доба био погубио све исправе, администрација не само да није приговорску земљу сматрала као манастирску те приговорце оптеретила са данком, него је доводила у сумњу манастирско право и на земљу, коју је сам манастир обрађивао, те га није штитила и помало му одузимала од тога земљишта. Манастир је погубио своје исправе у рату 1716. године, па није имао на основу чега да штити свој посед. С тога су му чаковчани и берекучани узели скоро све земље тако, да је манастиру остала само шума, коју је он био подхранио. У тој невољи обраћа се са молбом администрацији, да му даде бар 150 јутара оранице, а манастирску воденицу да ослободи од дације. Међутим власти су се слабо обзирале. Тако је чаковачко управно звање дописом од 25. септембра 1745. године известило администрацију, да је братство манастира Св. Ђурђа само присвојило шуму коју има у поседу.

1772. год. одузме ерар од манастира на западној страни 1174 јутра и 800 кв. хв. заједно са селом Сенђурђом, које се отуда назвало после „Коморски Сенђурађ“ без икакве накнаде, а на источној страни одузме 324 јутра добре земље. Што се тиче приговорске земље, то је манастир Св. Ђурађ био принуђен 1782. год. да је откупи, као и Бездин, за 3986 фор. 35 новч. и да исплати ту своту у три obroка у року од 15 година. У ту сврху изда братство обвезницу ерару ради укњижења тога дуга. 16. јануара 1777. изађе резолуција Марије Терезије, којом се у вези са 47. §. (и 50. §.) илирскога регуламента од 1777. године (донесенога на основу синодалних закључака) укидају неки српски манастири, па међу њима и Партош, који је лежао не далеко од светођурђевскога манастира. Братство његово имало се спојити или са братством манастира Св. Ђурђа или ман. Бездина а исто тако имао је овом или оном припасти и иметак покретни и непокретни. Та је резолуција извршена 10. новембра 1778. год. тако, да се партошко братство спојило са братством манастира Св. Ђурђа,

но у погледу иметка учињено је друкчије. Од покретнога остављене су богослужбене књиге и друге потребне утвари седу Партошу, ком је имала припасти црква те постати парохијском, остало пак предато је манастиру. Непокретни иметак од 3083 јутра и 1174 кв. хв. присвојио је ерар, а у замену за то дато је манастиру 324 јутра земље близу самога манастира. И тако се имање овога манастира повећало и ако не онако како је првобитно требало, а тај иметак прешао је овамо од укинутога српскога манастира.

Како храм, тако и ћелијско здање беху прилично трошни и братство је морало помишљати на то, да их замени новима. Но томе су стојале на путу грдне штете, које је манастир претрпео за време од 1737—1739. године, као и неприлике са властима због манастир. имања. Тек кад је манастир прекужио тешке невоље и кад је питање о поседу донекле регулисано 1762. године, могло се приступити најпотребнијем послу, зидању ћелијскога здања 1764. године. Том приликом нашло се више побожних Срба, који дођоше у помоћ овој св. обитељи, те јој олакшаше да подигне пристојну зграду. Први и највећи ктитор био је тадашњи епископ темишварски Вићентије Јовановић-Видак са прилогом од 4000 форината, са којим је израђен настојатељски стан (5., 6., 7., 8. и 9. ћелије). Остале ћелије подигоше на свој трошак поједини побожни Срби Живојин Милошевић из Сакалаза 1766., Јанко Василијевић из Денте 1766., Недељко Кирић из Пардања 1766., Георгије Калиновић из Темишвара 1766., Димитрије Стојковић из Темишвара 1766., Димитрије Секулић из Баваништа.

1793. године приступило је братство зидању новог храма. Темелј му је ударен 13. фебруара 1793. а довршен је и освешен је 29. јунија 1794. године.

1799. године пописани су зидови манастирскога храма (изнутра), а то је учинио манастиру бесплатно сликар Павле Ђурђев становник сенђурађски.

1803. год. начињен је трон матер: Божје, на ком је копија винчанско-безднске чудотворне иконе матере Божје, на којој је исписан словослов пресв. Богородици. Према запису на трону испод иконе престо је украсила на свој трошак Магдалина, мати тадашњег игумана Августина Петровића.

Исте године пописан је иконостас црквени и трошак око тога према пописима на појединим деловима живописа сносили су скоро сами приложници Срби: Јован Панајот, трговац из

Темишвара, Софроније и Георгије Стефановићи, трговци из Темишвара, Јован Аврамовић, трговац из Темишвара, Аца плем. Живковић, грађанин темишварски, Кирил Веселиновић, трговац из Темишвара, Георгије Младеновић, грађанин темишварски, Јован Лаковић, биров великокикиндски.

Настојатељи манастира су били: Леонтије од 1613—1632., Јосиф од 1633—1653., Неофит од 1654—1685., Стефан од 1686—1698., Пантен од 1699—1724., Хаџи-Пахомије од 1725—1739., Хаџи-Павле од 1740—1745., Партеније Страцимировић од 1746—1750., Арсеније Илић од 1751—1754., Спиридон (Стефановић) архимандрит од 1754—1763., Симеон Матејевић од 1763—1775., Сава Даниловић од 1775—1779., Герасим Адамовић архим. од 1779—1783., Нектарије Седларовић од 1784—1787. (убијен), Симеон Закић од 1787—1789., Петар Ранисављевић архим. од 1790—1792., Августин Петровић од 1793—1802., Павле Кеигелац архим. од 1803—1834., Самуило Машировић архим. од 1834—1839., Григорије Кириловић од 1839—1848., Стеван Михајловић од 1849—1875, Стеван Јовановић архим. од 1876—1883., игуман Калоним Ђорђевић од 1883—1891. За његово време је купио манастир од ерара 150 јутара земље за 24000 форинти. Исплаћено је 8000, а остао је дуг од 16000 форинти на амортизацији.

Данас је старешина ман. Св. Ђурђа игуман Стефан Николић од 1891. до данас. Подигао је са братством 1892. год. три велике зграде на манастирској одаји, 1893. г. оправио св. цркву и све манастирске зграде покрио које црепом, које шиндром, 1895. године сазидао српску школу у прњавору манастирском, 1903. год. подигао је манастирску зграду, средину из темеља на један спрат, сасвим модерно зидано, набавио је за шест соба сав потребан намештај, оградао је велику башту за поврће оградом од цигаља и летава, 1908. год. је сазидао лепу зграду српске школе у Кам. Св. Ђурђу, 1913. год. основао је фонд од 10000 круна за оправак цркве, 1921. год. основао је фонд од 20000 леја за набавку звона, набавио је манастиру за 12 особа сребрне кашике, виљушке и пожеве, за 24 особе посуђе од порцулана, засадио 4 јутра винограда на шумичком брегу. Исплатио је сав манастирски дуг због купљене земље, набавио св. цркви скуповено одјејање и кадифене чаршаве.

Братство чине два брата : јером. Закхеј Иванов као на месник, јером. Мирон Босак као духовник.

Епархија вршачка.

Православна српска епархија вршачка је постојала XVI века, а основана је од оних Срба, које је кнез Павле Бранковић 1481. године населио у Тамишком Банату. Први познати Епископ из старог доба је Симеон 1619. године, 1622. године је био Епископ вршачки Антоније. Око 1663. године Теодосије. Ова се епархија називала и карансебешком зато, што су Епископи вршачки неко време становали у Карансебешу. Од Епископа Спиридона Штибице су нам познати сви Епископи правосл. српске Епархије вршачке. Тако су били вршачки Епископи: Спиридон Штибица (1695—1702.), Мојсије Станојевић (1722—1726.), Никола Димитријевић (1726—1728.), Максим Несторовић (1728—1738.), Јефтимije Дамјановић (1739.), Исаије Антоновић (1741—1748.), Јован Ђорђевић (1749—1769.), Викентије Поповић (1774—16. децембра 1785.), Јосиф Јовановић-Шакабент (28. октобра 1786—19. децембра 1805.), Петар Јовановић-Видак (23. новембра 1806—9. децембра 1818.), Максим Мануиловић (21. јануар 1829—1833.), Јосиф Рајачић (1834—1842.), Стефан Поповић (1843—1849.), Емилијан Кенђелац (1853—1885.), Нектарије Димитријевић (1887—1895.), Гаврило Змејановић (1896—1920.).

1919. године имала је српска правосл. Епархија вршачка 3 протопрезвитерата са 79 црквених општина и 3 манастира. По изласку кр. српске војске из румунског дела Баната остало је у краљевини Румунији 14 црквених општина и то из протопрезвитерата:

вршачкој: Дежан, Дента, Мали Гај, свега 3 црквене општине;

белоцркванској: Белобрешка (Дивић, Сушка), Д. Љупкова, Златица, Лесковица, Луговет, Мачевић, Радимна, Свињица, Соколовац, Срп. Пожежена, Ст. Молдава, свега 11 црквених општина;

панчевачкој: — ни једна црквена општина.

На основу горњег од укупног броја црквених општина епархије вршачке припало је:

Краљевини С. Х. С. — 65 црквених општина;

Краљевини Румунији — 14 црквених општина.

Од манастира остали су манастири: Месић и Војловица у Краљевини С. Х. С., а Златица и Базијаш припао је Краљевини Румунији.

Манастир Златица лежи у Крашосеверинској жупанији.

По предању манастир је основао први архиепископ и просветитељ српски св. Сава Неманић 1225. године. Св. Сава је основао и подигао Златицу, дао манастиру разна имања и поставио првог игумана, по имену јеромонаха Јоаникија. Даровне повеље Манастир није сачувао. Као и остали наши манастири у Банату, и Златица је све повеље и даровна писма за време Турака изгубила. Турци су упадајући у Банат спалили и Златицу и тиме уништили сваки податак за историју Златице. Када су Турци заузели Банат, побожни Срби са калуђерима манастира Златице, из љубави према св. обитељи и поштовања према св. Сави, поново су подигли манастир. Ни нова св. обитељ није била дугог века. При повлачењу своје из Баната, 1716. године, Турци су поново спалили манастир а калуђере одвели у ропство. Од тих калуђера, двојица су били испуњени, тројица из ропства побегли, а остали су пропали. Заостали калуђери су са околним Србима из милодара поново подигли ћелије манастирске 1761. године, пошто су црква и зграде потпуно биле склоне паду — Епископ вршачки потоњи митрополит српски Јован Ђорђевић је како манастир, тако и цркву из својих средстава из основе подигао.

Данас је стање манастира јадно, пошто је услед слања терена цео манастир у опасности да се не сруши.

Манастир је посвећен св. Сави првом архиепископу српском.

Није познато ко су били настојатељи манастира у старије време. 1919. године је био настојатељ игуман Вићентије Вукосављевић, данас настојатељ манастира Месића (С. Х. С.), од 1. октобра 1923. године је привр. управитељ манастира јеромонах Константин Јовановић. Братства нема.

Земљишни посед износи 237 јутара 687 □-хвати.

Манастир Базијаш лежи у Крашосеверинској жупанији. По народном предању Базијаш је задужбина српских деспота. Подигнут је 1225. године. Храм је Вазнесеније Господње. Црква је малена са измолованим иконостасом. Иконе и утвари су већином дарови грађана панчевачких и белоцркванских. Кућа манастирска је у лошем стању. Земља, која је припадала манастиру — подељена је селу Златици и Соколовцу.

1919. године је намесник манастира био јмн. Константин Јовановић, данас привр. управитељ манастира Златице. Данас у манастиру братства нема, исти је потпуно асфилиран манастиру Златици.

Земљишни посед Базијаша износи 2 јутра 988 □-хв.

Правосл. српска Епархија темишварска у Румунији.

Краљевска српска војска изашла је 27. јула 1919. године из Темишвара као центрума оног дела Баната, који је припао краљевини Румунији. По изласку српске војске дошла је кр. румунска војска и посела краљевини Румунији додељени део Баната.

Поделом Баната на српски и румунски део, остало је на основу горе изнесеног:

38 црквених општина епархије темишварске,

14 црквених општина епархије вршачке,

укупно: 52 црквене општине са манастирима Бездином и Св. Ђурђем и манастирским пријаворима Мунаром и Кам. Св. Ђурђем (епарх. темишварска), Златицом и Базијашем (епарх. вршачка) — у краљевини Румунији. Те црквене општине и манастири сачињавају православну српску епархију темишварску у краљевини Румунији. Црквене општине и манастири епархије вршачке уступљене су под управу епархије темишварске одлуком Епископа Вршачког Гаврила од 7/20. децембра 1919. бр. 254 1919.

Правни положај епархије.

Српска православна епархија темишварска у краљевини Румунији правно и стварно постоји, живи и ради, само Епископ-Дијецезан њен, који је по изласку кр. српских трупа из Баната био администратор митрополије карловачке и патријаршије српске, не седи у седишту епархије у Темишвару у Румунији, него у седишту српског дела епархије темишварске у Великој Кикинди у краљевини С. Х. С. Српском Епархијом темишварском у Темишвару управља са епархијским одселима самостално, уз одговорност Епископу Дијецезану — Епископски Викар.

Црквене власти.

Православна српска Епархија темишварска у краљевини Румунији саставни је део православне српске патријаршије. У свима духовним и административним стварима подпада под српску патријаршију.

Старешина уједињене српске цркве је Његова Светост

ДИМИТРИЈЕ.

Ариепископ пећски, митрополит београдско-карловачки и патријарх српски.

Више црквене власти су у духовним стварима : *I. Свети Архијерејски Синод* православне српске цркве.

Чланови Св. Арх. Синода у годину 1924. беху : Њег. Преосв. Г. Иларион Радонић Митрополит Вршачки, Иларион Зеремски, Еп. Горњокарловачки, Михајло Еп. Шабачки и Митрофан Еп. Браничевачки, поред Њ. Св. Патријарха.

II. Велики Духовни Суд. Чланови Великог Духовног Суда за годину 1924—1926.

Редовни чланови :

Архимандрит Гергије Видишки, настојатељ ман. Ковиља.

Протојереј-ставрофор Јован Вучковић, умир. ректор богословије карловачке (изабран од Арх. Сабора, но још не потврђен).

Протојереј-ставрофор Јован Бућин, окр. протопрезвитер, Котор.

Протојереј Душан Петровић, окр. протопрезвитер, Подгорица.

Протојереј Стојан Стејић, учитељ, Куманово.

Протојереј Велимир П. Савић, окр. прота, Крушевац.

Протојереј-ставрофор Коста Драмушић, окр. прота, Тузла.

Протојереј Димитрије Стевановић, окр. прота, Крагујевац.

Протојереј Веља Миросављевић, парох св. усп. цркве,

Н. Сад.

Чланови заменици:

Архимандрит Венјамин, професор, Охрид.

Протојереј-ставрофор Лаза Богдановић, парох, Осијек.

Протојереј Трајко Милошевић, Кичево.

Протојереј Слободан Шиљак, Плевље.

Протојереј Миливој Петровић, парох београдски, (изабран од Архиј. Сабора, но још није потврђен).

Протојереј Витомир Видаковић, парох и гимн. катихета, Ужице.

Протојереј Љубомир Влачић, Книинско-поље (Далмација).

Протојереј Илија Ђук, Коњиц (Херцеговина).

У административним стварима: *Велики Управни Савеш* православне српске цркве.

Чланови Вел. Упр. Савета јесу ови: Чланови Св. Архиј. Синода са Њег. Светости као председником, за тим свештеници: 1. архимандрит крушедолски Анатолије; 2. Никола Трифуновић, протојереј Округа Београдског; 3. Радослав Марковић, прота и парох у Инђији; 4. прота Славко Вујасиновић, парох у Бос. Дубици и световњаци: 1. Живан Живановић, члан држ. Савета; 2. Др. Алекса Станишић, члан држ. Савета; 3. Др. Сава Вукановић, члан држ. Савета; 4. Васо Муачевић, велепоседник из Осека; 5. Димитрије Рошу, канцелар срп. патријаршије у мир.; 6. Јова Радаковић, адвокат у Београду; 7. Мил. Цаковић, вел. жупан на Цетињу; 8. проф. Милан Недељковић нар. посланик из Ср. Карловаца.

Епископ-Дијецезан православне српске Епархије темишварске је:

Др. ГЕОРГИЈЕ ЛЕТИЋ.

Родио се у Ст. Бечеју (Бачка) 19. априла/1. маја 1872. године. Средње школе је свршио у Новом Саду и Темишвару, Богословију у Ср. Карловцима и Черновцима, где је 1897. г. промовисан за доктора богословије. Године 1895. ступио је у Монашки чин у манастиру Беочину, те је 25. марта исте године рукоположен за ђакона а 21. новембра (3. децембра) произведен за патријарашког архиђакона, а 8/20. марта 1898. рукоположен је за презвитера синђела, 25. децембра 1898. произведен је за протосинђела, а 25. априла (7. маја) 1901. г. за придворног Архимандрита. У седници Св. Архијер. Синода од 27. новембра 1903. године једногласно изабран за Епископа темишварског. За Епископа темишварског је посвећен 14.

марта 1904., а управу ове Епархије примио је 28. априла (11. маја) 1904. године. До посвећења за Епископа је био професор на карловачкој богословији. По уједињењу администратор митрополије карловачке и патријаршије српске у Ср. Карловцима 1919/1921. године, члан Средишњег Архијерејског Сабора и по том члан Св. Архијерејског Синода 1919/1922. Одликован орденима св. Саве I и III степена и таковским крстом III. реда. По заузимању места администратора митрополије карловачке и патријаршије српске не станује у Темишвару.

Управу православне српске Епархије темишварске у краљевини Румунији поверио је

Епископском Викару архимандриту
СТЕФАНУ НИКОЛИЋУ.

Родио се у Шиклушу, жупанија Барања 1. јуна 1880. г. Свршио српску и мађарску основну и грађанску школу у Шиклушу, пети разред гимназије у реф. гимназији у Чурго, а 6., 7., 8. са испитом зрелости у Печују код цистерцита. По испиту зрелости слушао две године права и положио први основни испит на правној академији у Печују, затим слушао права $\frac{1}{2}$ године у Блешти на свеучилишту. Свршио богословију у Ср. Карловцима 1901. године. Од 1. јануара 1903. до 1. априла 1919. године епархијски бележник и референт код Епархијске Управе у Вршцу. Примио монашки чин у манастиру Војловици. Рукоположен за ђакона 30. марта (12. априла) 1903. Произведен за протођакона 6/19. децембра 1903. Рукоположен за презвитера синђела 10/23. новембра 1905., а рукопроизведен за протосинђела 15/28. јула 1907. и архимандрита у манастиру Војловици 10/23. децембра 1908. Катихета на држ. вел. реалци у Вршцу од 19. марта 1904. до 1. априла 1919. Члан поверенства за стечајни испит при Епархијској Управи у Вршцу до 31. марта 1919. У току од пет година тајник „Добротворне Задруге Српкиња Вршчанака“. 1. апр. 1919. примио управу манастира Кувеждина. Одлуком госп. Епископа темишварског као администратора прав. архиепископије карловачке и митрополије српске 21. августа 1919. бр. М. 239. из 1919. постављен је за Епископског Викара румунског дела Епархије темишварске. Одлуком преосв. истог од 20. августа 1919. бр. М. 240. из 1919. постављен за Еписк. заменика код Епарх. Управе у Вел. Кикинди, коју је дужност обављао до 1922. године односно до доласка госп. Епископа

Георгија у Вел. Кикиндџу на стално пребивање. Актом св. Архијерејског Синода од 8/21. септембра 1920. бр. 117/зап. из 1920. именован за митрополитског мандатара обудовљене Епархије вршачке, коју је дужност вршио до инсталације садањег вршачког Епископа госп. Митрополита Илариона. Основао и водио монашку школу у Бездину 1922—1923. године. За вероисповедне школе у Румунији приредио четири учитељска течаја за оспособљење српских учитеља у Румунији од 1921—24. године. Обавио три испита за оспособљење учитеља за свештенике. Приредио испит за оспособљење црвених појаца. Покренуо као власник 1921. године „Гласник“ црквени, школски и друштвени лист, који и данас излази. Члан „Матице Српске“ и „Српске Књижевне Задруге“. Одликован четвртим степеном ордена св. Саве, официрским и командирским крстом Круне Румуније, и I. степеном ордена „Награда труда за цркву“.

www.dbsr.ro

Епархијска Управа.

Епархијски одсеци су састављени из старих чланова Епархијских одсека, који су изабрати на епархиској скупштини 1908. године и нових чланова које је — пошто се епархијска скупштина због рата, доцније због политичких промена није одржала — Епископски Викар на основу одлука виших власти, именовао у току од 1919. године до данас.

Чланови Епархијских одсека, који су изабрати по Епархијској скупштини одржаној 1908. године, а који су и данас активни чланови Епархијских одсека су следећа лица :

I. Епархијска Конзисторија :

прота Слободан Костић, епарх. бележник у Темишвару, тада адм. парохије у Мал. Бечкереку.

II. Епархијски Административни Одбор :

прота Александар Грујић, парох у Варјашу, јереј Душан Предић, парох у Срп. Св. Петру, тада у Рудни, Милан Цветковић, трговац у Темишвару, Шандор Ненадовић, трговац у Тем.-Фабрици, Душан М. Јовановић, трговац у Тем.-Фабрици.

III. Епархијски Школски Одбор нема старих чланова.

Подпредседник Епархијске Конзисторије био је од 1. августа 1919. до 15. новембра 1921. прота Јован Новаковић парох у Темишвару,

од 15. новембра 1921. до 15. марта 1923. прота Петар Агрима, парох у Вел. Св. Миклушу, адм. пртерата арадског,

од 15. марта 1923. до данас прота Александар Грујић, парох у Варјашу.

Подпредседник Епархијског Административног Одбора јесте од 1. августа 1919. године Иван Мучалов, велики поседник у Темишвару.

Подпредседник Епархијског Школског Одбора је био од 1. августа 1919. до 30. марта 1924. Васа Вртипрашки, учитељ у Модошу, од 1. априла 1924. до данас Георгије Миланковић, учитељ у Араду.

Чланови Епархијских одсека крајем 1924. године су следећа лица :

I. Епархијска Конзисторија.

1. Свештенички чланови : прота Слободан Костић, епарх. бележник, прота Урош Ковинчић, парох у Араду, Стефан Николић, игуман, настојатељ ман. св. Ђурђа, игуман Јосиф Протић, адм. парох. у М. Бечкереку, протонам. Александар Атанацковић, парох и адм. пртерата у Соколовцу, Александар Грујић, прота, парох у Варјашу, прота Душан Гајић, а. п. и епарх. чиновник у Темишвару, Макса Стануловић, парох у Немету.

2. Световни чланови : Александар Гердановић, ум. судија у Темишвару, Др. Миливој Стефановић, лечник у Темишвару, Никола Станковић, дир. жељезница у миру у Араду, Милан Табаковић, мерник у Араду.

II. Епарх. Административни Одбор.

1. Свештенички чланови : Стефан Николић, игуман ман. св. Ђурађ, прота Урош Ковинчић Арад, Александар Грујић, прота, парох у Варјашу, Душан Предић, парох у Срп. Св. Петру, Милан Николић, парох у Кетфељу, Пантелејмон Дошен, нам. ман. Бездина, Георгије Драгић, адм. парох. у Динашу, прота Слободан Костић, епарх. бележник.

2. Световни чланови : Др. Светолик Тешић, лечник у Араду, Милан Цветковић, трговац у Темишвару, Шандор Ненадовић, трговац у Тем.-Фабрици, Душан М. Јовановић, трговац у Тем.-Фабрици, Душан М. Јовановић, директор вар. циглане Темишвар, Милан Јованов, поседник у Араду, Макса Мишковић, велепоседник у Срп. Св. Мартону, Милан Гавриловић трговац и поседник у Тем.-Мехали, Јефта Пантић, трговац у Чакову, Иван Мучалов, велепоседник и управитељ штедионице у Темишвару, Милан Ђирков, поседник у Варјашу, Лаза Недић, директор канцеларије у Темишвару, Никола Ранков, занатлија у Чакову, Александар Зарић, трговац у Срп. Чанаду, Тодос Илин, поседник у Срп. Св. Петру, Душан Петровић, поседник у Вел. Св. Миклушу.

III. Епарх. Школ. Одбор.

1. Свештенички чланови : Макса Стануловић, парох у Немету, прота Душан Гајић, а. парох. у Темишвару.

2. Учитељски чланови : Ђура Миланковић, учит. у Араду, Манојло Попов, учит. у Тем.-Мехали.

3. Световни чланови: Вера Старосолска, учит. у Тем.-Граду, Никола Малетић, учит. у Фенлаку, Владимир Живојнов, учит. у Тем.-Фабрици, Милан Ђурић, учит. у Чанаду, Ђорђе Керпенићан, учит. у Варјашу, Велимир Павлов, поседник у Вел. Св. Миклушу, Алимпије Перинац, поседник у Иванди, Велимир Ненадовић, поседник у Темишвару.

Епархијска канцеларија.

Када је исељено чиновништво епархијске канцеларије темишварске за Вел. Кикинду, 13. августа 1919. године је Епископ-Дијецезан Георгије, одлуком од истог дана издатом у Темишвару под бр. К. 2. из 1919. године поверио Слободану Костићу пароху мехалском као епархијском бележнику, да под новим политичким приликама у старом делу двора, настави рад епархијске канцеларије за православну српску Епархију темишварску у Темишвару и да дочека Епископског Викара, архимандрита кувеждинског Стефана Николића. Као чиновника манипулације госп. Епископ-Дијецезан Георгије је оставио Симеона Поповића дотадањег дневничара, који је у Темишвару остао.

У Епархијској канцеларији, данас раде следећи чиновници:

Концептуални чиновници.

Епархијски бележник и духовни референт протопрезвитер Слободан Костић. Рођен у Бачком Градишту (С. Х. С.) 1. септ. 1884. год., 6 разреда основне школе свршио у месту рођења 1895., гимназију са испитом зрелости у Нов. Саду 1903. а богословију у Ср. Карловцима 1907. год. Рукоположен у Нов. Саду за ђакона 1/14. дец. 1907., а за презвитера 6/19. децембра 1907. године по овлаштењу Епископа Георгија Летића од Епископа Митрофана Шевића. Рукопрояведен за протопрезв. у Вел. Кикинди 7/20. дец. 1922. године од Епископа Георгија Летића; Администратор парохије у Малом Бечкереку од 15. децембра 1907. до 1. јануара 1910., а администратор парохије у Кнезу од 15. децембра 1907. до 30. септембра 1908. године. Администратор парохије а после парох у Темишвару-Мехали од 14. септембра 1909. године до данас. Катихета средњих завода Темишварских 1909/10. школске године. Епархијски подбележник за привено административне послове од 1. авг. 1909. до 31. децембра 1910. (А. 1282/1065 из 1909.) Епархијски ревизор рачуна протопрезвитерата темишварског и арадског од 1. јануара 1911. до 24. фебруара 1916. (ступање у војну службу) А. 1729/зап. из 1910. Војни свештеник од 24.

фебр. 1916. до 11. новембра 1918. године. Епархијски бележник од 15. авг. 1919. год. (К. 2/през. из 1919) до данас. Администратор протопрезвитерата темишварског од 1. децембра 1921. године. Одликован правом ношења првог појаса 13. септ. 1919. бр. 20/ЕД из 1919 од Епископа Георгија Летића, насловом протонамесника на предлог Еписк. Викара од Епископа Георгија Летића 13. јануара 1921. бр. М. 2. из 1921. — 16. ЕВ. ех 1921. Одликован чином протопрезвитера одлуком св. Архиепископског Сабора срп. правосл. цркве од 6/19 октобра 1922. бр. 1488. из 1922. Члан Епархијске Конзисторије од 1908. године, Епархијског Административног Одбора темишварског, члан испитног поверљенства за оспособљење за свештеничку службу учитељских кандидата (Бр. 37/ЕД. из 1923.) члан испитног поверљенства за стечајни испит свештеничких кандидата, члан испитног поверљенства за оспособљење црквених војаца, Уредник „Гласника“ црквеног, школског и друштвеног листа у Темешвару. Одликован кр. румунским орденом „за заслуге стечене на црквеном пољу“ првога реда 1922. године. Ожењен има малодобна четири сина и две ћери.

Административни референт. Прошопрезвиџер Душан Гајић. Рођен 26. дец. 1871. год. у Деснотсентивану (С. Х. С.) свршио 4 разреда основне школе у Кулу 1882., гимназију са испитом зрелости и богословију у Ср. Карловцима 1896. године. Рукоположен за ђакова 21. новембра 1896. године а презвитера 6. децембра 1896. године од Епископа Гаврила Змејановића у Вршцу. Од 20. децембра 1896. до 1. августа 1899. адм. парохије у Алибунару, од 1. августа 1899. до 8. марта 1903. адм. парохије у Суботици (крашовска жупанија) од 8. марта 1903. до 1. окт. 1924. парох у Денти, од 1. окт. 1924. адм. парохије у Темешвару-Фабрици и административни референт. Одликован правом ношења првог појаса 15. августа 1916. од Епископа Гаврила Змејановића, насловом протонамесника 21. јануара 1921. од Епископа Георгија Летића, а чином протопрезвитера 10/23. новембра 1924. од Св. Арх. Синода. Члан Епархијске Конзисторије и Епарх. Школског Одбора Темешварског члан испитног поверљенства за оспособљење црквених војаца. Ожењен има једно женско абрануто дете.

Школски референт. Манојло Попов. Рођен у Долову 24. маја 1888. год. Свршио основну школу у Долову, четири разреда реалке у Вршцу 1906. и српску учитељску школу у Сомбору 1910. године. Од 1. окт. 1910. прво привремени па стални учитељ у Темешвару-Мехали. Положио испит за свештеничко оспособљење 30. нов. 1923. године. Стечајни испит положио 16/29. децембра 1924. Привремени Епархијски Школски референт од 1. априла 1924. године Ожењен деце нема.

Епархијски касир ревизор рачуна Љубомир Голуб. Рођен у Темешвару-Мехали 12. септембра 1903. године. Свршио основну школу у Тем.-Мехали 1914., реалку са испитом зрелости у Темешвару 1922. год. У Епархијску службу ступио 1. јула 1922. године као епархијски ревизор. Неожењен.

Епархијски фискал: Др. Милан Калиновић. Рођен у Тем. Фабрици 2. фебр. 1887. Свршио основне школе и пијаристанску гимназију у Темешвару 1905. године, асоливирао правне науке и положио док-

торат 1910. и адвокатски испит у Будимпешти 1918. Фискал Епархијске Управе од 1. септ. 1919. год.

Епархијски преводилац : Валерије Линка. Рођио се 26. јула 1895. у Николицима (СХС.). Свршио основну школу у Николици и Вршцу, реалку 1—3. разреда у Вршцу, гимназију од 4—8. разреда у Брашову са испитом зрелости, прав, румунску богословију у Карансебешу 1917. Чиновник румунске Епарх. Управе у Карансебешу од 1. септ. 1917. до 1. окт. 1919. Чиновник Управног Савета у Сибију од 1. окт. 1919. до 1. јуна 1920. Од 1. нов. 1920. до данас водитељ државног матричарског знања у Темишвару.

Чиновници манипулације :

Епархијски канцелиста Сима Поповић. Рођен у Уљми, (Бат) 21. фебр. 1850. год. Основну школу свршио у месту рођења 1859. г. Четири разреда нем. осн. школе свршио у Белој Цркви 1862. год. Три разреда реалске свршио у Вршцу 1865. год. Српску учит. школу свршио у Сомбору 1869. год. Као срп. нар. вероиспов. учитељ служио је у Панчелу 3 године ; у Уљми 3 године, у Вел. Средишту 12 година : у Бањалуци 1 годину, у Немету 12 година. Умировљен 1900 године. По умјеровљењу своме као учитељ, ступио је у епархијску канцеларију 1901. године прво у својству епарх. дневничара, доцније у својству епарх. канцелисте, где се и данас као такав налази.

Катица Перин. Рођена у Ватину (С. Х. С.) 5. јуна 1903 Основну школу свршила у Темишвару, грађанску девојачку школу у Темишвару 15. јуна 1918., стручну школу „Стенографија“ (Габелсбергер) у Темишвару 31. дец. 1918. године. У служби од 1. маја 1921. године. Неудата.

Косћа Голуб. Рођен у Темишвару-Мехали 4. апр. 1883. Свршио основну школу у Темишвару-Мехали 1896. год. У служби као епархијски експедитор од 1. маја 1921. године. Ожењен, има четири мушка и једно женско дете.

Милица Ђорђевић. Рођена у Темишвару-Мехали 12. авг. 1902. год. Свршила основну школу у Темишвару-Мехали, грађанску девојачку школу у Темишвару 13. јуна 1919. Служи од 1. маја 1923. год. Неудата.

Јерођакон Милушин Вујић. Рођен 18. нов. 1903. год. у Фењу. Свршио VI. разреда основне школе у Фењу, монашку школу у Бездину 1922/23. год. Замонашен у манастиру Бездину 11/24. авг. 1923. године, за јерођакова рукоположен 17/30. дец. 1923. год. Јерођакон у Темишвару од 1. окт. 1924. год. У служби епархијској од 1. окт. 1924. год.

Епархијски послужитељ Вељко Тешин. Рођен у Срп Црњи 12. марта 1870. год. Служи од 15. авг. 1919. год.

Протопрезвитерати.

Поделом Епархије Темишварске на српски и румунски део, у краљевини Румунији су 1919. године заостала два седишта протопрезвитератска: Темишварско и Арадско, а од општина епархије вршачке остало је 14 црквених општина без седишта протопрезвитератског. За те општине је основано протопрезвитератско намесништво, са седиштем у Соколовцу. Данас има Епархија Темишварска у краљевини Румунији три протопрезвитерата: Темишварски, Арадски и Соколовачки.

Протопрезвитерат Темишварски системизован је краљевском Уредбом од 10. августа 1868. године. Као први протопрезвитер био је Кузман Станић. Рођен 9. маја 1824. год. у Беломбрду (Срем, С. Х. С.) од 1855—1868. ђакон, учитељ, парох у Вуковару, дана 14. децембра 1867. изабран за пароха Темишварског. Инсталиран за такога 14. фебр. 1868. год. Служио до дана смрти.

После Станића протопрезвитерат је администрирао тадањи бележник Евгеније Летица до 1/14. октобра 1900., када је за протопрезвитера изабран Јован Новаковић. Рођен у Темишвару 14. 26. новембра 1845. год. Свршио осн. школу, гимназију са испитом зрелости, правне науке у Пешти 1872., богословију у Ср. Карловцима 1886. године. Рукоположен за ђакона 2. 14. септ. 1886. у Бездину, за презвитера 3/15. септ. 1886. у Бездину од Епископа Георгија Бранковића, за протопрезвитера 1/14. окт. 1900. у Темишвару од Еписк. Лукијана. Умро 21. нов. 1921. године у Темишвару.

После 1. јула 1919. године у краљевини Румунији остале су следеће општине протопрезвитерата темишварског: Гад, Дињаш, Бир, Иванда, Кеча, Кнез, Краљевац, Лукаревац, Мали Бечкерек, Темишвар-Мехала, Немет, Овсеница, Парац, Петрово Село, Рудна, Срп. Св. Мартон, Станчево, Темишвар-Град, Темишвар-Фабрика, Толвадија, Чаково, Фењ.

Додељене су му заостале црквене општине протопрезвитерата велбечкеречког : Модош, Срп. Пардањ, које су општине после коначног повлачења границе са 1. априлом 1924. год. остале у краљевини С. Х. С.

Дана 1. априла 1924. године су додељене протопрезвитерату темишварском црквене општине Ченеј и Сока, које су дотле припадале краљевини С. Х. С.

Пошто по пропису Министарства Вера сваки протопрезвитерат мора имати најмање 20 црквених општина, то су са 1. априлом 1922. године одузете од протопрезвитерата темишварског и додељене протопрезвитерату Арадском, следеће црквене општине протопрезвитерата темишварског : Кнез, Краљевац, Лукаревац, М. Бечкерек, Петрово Село, Станчево.

На основу свега, данас протопрезвитерат Темишварски сачињавају следеће црквене општине : Темишвар-Град, Тем.-Фабрика, Тем.-Мехала, Гад, Дињаш, Срп. Св. Мартон, Иванла, Ђир, Дежан, Мали Гај, Овсеница, Парац, Дента, Рудна, Немет, Толвадија, Фењ, Чаково, Кеча, Сока, Ченеј. Свега 21 црквена општина.

Данас је администратор протопрезвитерата : протопрезв. Слободан Костић, Темишвар, као горе. Служи од 1. децембра 1921. године.

Протопрезвитаи Арадски, је системизован Уредбом од 10. августа 1868. год. Први протопрезвитер по кр. уредби је био Георгије Николић од 1873—1877. године. Адм. протопрезвитерата Леонтије Петровић, парох батањски око 1882., протојереј Андрија Петровић, парох арадски око 1889., протојереј-парох Павле Јоановић 1892., Јован Новаковић, прота-парох темишварски, адм. протопрезв. 1894—1905., Станко Жупански, прота-парох, рођен у Сараволи 1863. год., свршио гимназију са испитом зрелости у Новомсаду. Богословију у Ср. Карловцима и Черновцима. Био професор богословије у Рељеву. Служио од 1905—1918. године.

Протојереј-парох Велсвиклушки Петар Агрима администратор од смрти Станка Жупанског до 21. марта 1922.

После 1. јула 1919. године остале су у краљ. Румунији следеће црквене општине протопрезвитерата Арадског : Арад, Арад-Гај, Варјаш, Кетфељ, Моноштор, Нађлак, Нађфала, Печка, Саравола, Вел. Св. Миклуш, Срп. Св. Петар, Срп. Чанад, Торња, Фенлак, Батања, Мађ. Чанад.

По повлачењу демаркационе линије између Мађарске и Румуније црквене општине: Батања и Мађ. Чанад су припале краљевини Мађарској и Епархији будимској.

Са 1. априлом 1922. године су од протопрезв. темишварског додате протопрезв. Арадском следеће црквене општине: Кнез, Краљевац, Лукаревац, М. Бечкерек, Петрово Село, Станчево.

На основу свега, данас протопрезв. Арадски сачињавају следеће црквене општине: Арад, Арад-Гај, Варјаш, Кетфељ, Краљевац, Кнез, Моноштор, Лукаревац, Петрово Село, Нађлак, Нађфала, Печка, Саравола, Вел. Св. Миклуш, Срп. Св. Петар, Срп. Чанад, Торња, Фенлак, Мали Бечкерек, Станчево.

Данас је *протопрезвијер Урош Ковинчић*. Рођен 8/20. нов. 1889. год. у Модошу. Свршио 4 разреда основне школе 1901. год., гимназију са испитом зрелости у Нов. Саду 1909. год., богословију у Ср. Карловцима 1913. год. Рукоположен за ђакона 7/20. нов. 1913. год. а за презвитера 8/21. нов. 1913. год. у Темишвару од Епископа Георгија Летића. Одликован са правом ношења првог појаса 24. децембра 1921. године. Служио као администратор парохије у Мал. Бечкереку од 1. јан. 1914. до 1. октобра 1919. године. Од 1. октобра 1919. до 1. децембра 1923. админ. парохије, од 8/21. марта 1922. админ. протопрезвитерата а од 1. дец. 1923. окружни протопрезвитер и парох у Араду. Рукоположен за протопрезвитера 16/29. априла 1923. године. Служио као војни свештеник у светском рату од 1. марта 1915. до 1. септ. 1918. год. Члан испитног поверљивог за осposобање учитеља за свештенике. Члан испитне комисије за стечајни испит. Члан Епархијске Конзисторије и Епархијског Административног Одбора Темишварског. Одликован кр. румунским орденом „за заслуге стечене на црквеном пољу“ првог реда 1922. Ожењен. Има једно женско неизбринuto дете.

Протопрезвијераш Соколовачки који је системизован 1. септембра 1919. године, сачињавају следеће црквене општине: Соколовац, Белобрешка, Радимна, Луговет, Срп. Пожежена, Мачевић, Ст. Молдава, Д. Љупкова, Лесковица, Свињица, Златица. Свега 11 црквених општина.

Од 1. септ. 1919. год. до 28. фебр. 1922. администрирао протојереј Прокопије Милошевић, који је 28. фебр. 1922. год. умро. Данас је администратор протопрезвитерата протонамесник *Александар Аиџанацковић*, парох у Соколовцу. Рођен се 27. априла 1882. године у Црепаји (Ковачица, С. Х. С.), свршио 6 разреда основне школе у Црепаји, осам разреда гимназије са испитом зрелости у реформатској гимназији у Енерђешу 1903., богословију у Ср. Карловцима 1910. године. Рукоположен за ђакона 13/26. марта 1911. а за презвитера 20. марта (2. априла) 1911. у Вршцу од Епископа Гаврила Змејановића. Одликован правом ношења првог појаса 7/20. септ. 1921. год.

а насловом протонамесника 20/12. 1924. од Епископа Георгија Летића. Решењем ЕК. у Вршцу од 9. маја 1911. године адм. пар. у Радимић, Бедобрешица. 1923. год. изабрат и потврђен за пароха у Соколовцу. Заузео место 1. априла 1924. год. Од 1. марта 1922. год. администратор протопрезвитерата соколовачког. Члан Епарх. Конзисторије и Епарх. Админ. Одбора. Одликован орденом кавалера круне Румуније 1923. године. Ожењен, Деце нема.

Свештенство.

По повлачењу кр. српске војске из румунског дела Баната остали су 1919. године на својим парохијама следећи свештеници :

а) мирски :

1. Александар Грујић, парох у Варјашу.
2. Иса Николић, парох у Гаду, доцније у Чакову, у Господу преминуо.
3. Урош Јовановић, парох у Дињашу и адм. парохије у Парцу, данас на служби у Епархији вршачкој у С. Х. С.
4. Милош Каћански, парох у Иванди (од 1. окт. 1920. на допусту).
5. Боривој Грбић, парох у Кечи, доцније као парох у Мраморку у Господу преминуо.
6. Милан Николић, парох у Кнезу, сада парох у Кетфељу.
7. Урош Ковинчић, адм. парох. у М. Бечкереку, сада парох и окр. протопрезвитер у Араду.
8. Слободан Костић, парох у Темишвару, епархијски бележник.
9. Иван Алексић, парох у Модошу, сада С. Х. С.
10. Александар Поповић, парох у Нађлаку (од 1. јула 1920. на допусту).
11. Макса Стануловић, парох у Немету.
12. Душан Предић, парох у Рудни, сада у Срп. Св. Петру.
13. Петар Агрима, парох у Вел. Св. Миклушу, администратор протопрезвитерата арадског. Умро 1922. године.
14. Васа Петровић, парох у Срп. Св. Мартону, сада адм. парохије у Срп. Пардању С. Х. С.
15. Јован Новаковић, парох, окр. протопрезвитер Темишвар. Умро 1921. године.

16. Милоје Марцикић, адм. парохије у Срп. Пожежени, епарх. адм. референт у Темишвару, сада адм. парох. у Паланци С. Х. С.

17. Прокопије Милошевић, парох у Соколовцу. Умро 1923. године.

18. Александар Атанацковић, адм. парохије у Радими, сада адм. протопрезвитерата соколовачког, парох у Соколовцу.

19. Павле Хранисављевић, парох у Луговету.

20. Сава Дамјанов, парох у Печки, после у Батањи, сада у Кули С. Х. С.

21. Коста Лазић, адм. парохије у Златици.

Од 1919. године, од горе наведених мирских свештеника иселило се или умрло 12 свештеника, данас служи још 9 свештеника.

б) свештено-монаси :

1. Стефан Илкић, адм. парохије у Араду, доцније исто у Тем.-Фабрици и епарх. школски референт, данас игуман и управитељ Коњевитеве закладе у Сомбору (Бачка) С. Х. С.

2. Сергије Јовандић, адм. парохије у Арад-Гају — исто у Нађлаку, сада у Дежану.

3. Никанор Савић, адм. парохије у Лукаревцу, сада адм. парохије у Ст. Молдави.

4. Спиридон Обркијевић, адм. парохије у Краљевцу, сада исто у Кечи.

5. Јосиф Протић, епарх. канцелиста, сада адм. парохије у М. Бечкерекy.

6. Митрофан Шољмошанов, сада адм. парохије у Моноштору.

7. Дамаскин Рацков, адм. парохије у Парцу, сада исто у Фенлаку.

8. Дамаскин Борјановић, адм. парохије у Петровом Селу и Ст. Молдави, сада лични капелан у Опави (Банат) С. Х. С.

9. Пантелејмон Дошен, брат ман. Бездина, адм. парохије у Петровом Селу и Станчеву, сада намесник ман. Бездина.

10. Георгије Драгић, адм. парохије у Сараволи, у Бездину намесник, сада адм. парохије у Дињашу.

11. Сергије Јовановић, адм. парохије у Торњи, после у Печки, сада у Чанаду.

12. Закхеј Иванов, адм. парохије у Фенлаку, исто у Рудни и Гаду, сада брат у ман. Св. Ђурђу.

13. Партеније Стајић, адм. парохије у Дежану. Умро 1923. године.

14. Мирон Болгарић, адм. парохије у Д. Љупкови.

Од манастирског свештенства остао је на своме месту:

1. Игуман ман. Св. Ђурђа Стефан Николић.

2. Намесник истог: Серафим Журковић, сада капелан у Темишвару.

3. Милутин Јосић, брат ман. Бездина.

4. Јерођакон Мирон Кочобанов, брат ман. Бездина, сада адм. парохије у Нађлаку.

5. Игуман Златице Викентије Вукосављевић, сада настојатељ ман. Војловице С. Х. С.

6. Намесник Базијаша Коста Јовановић, сада привр. управ. Златице.

Од 1919. године, од горенаведених иселило се или умрло 4 јеромонаха, данас служи још 16 јеромонаха.

Напустили су места службовања и још 1919. године прешли односно остали у краљевству С. Х. С. те тако ступили или у црквену службу или у грађанску следећи свештеници:

1. Иван Прекајски, прт. капелан у Темишвару, сада војни свештеник у Београду.

2. Илија Белеслијић, парох у Тем.-Фабрици, сада ум. начелник Мин. Вера у Београду.

3. Димитрије Вујковић, парох у Фенлаку, сада сист. парох. помоћник у Итебеју.

4. Миливој Гађански, адм. парохије у Фењу, сада с. пар. помоћник у Опави.

5. Сретен П. Јовановић, адм. парохије у Ђиру и Толвадији, сада парох у Бочару С. Х. С.

6. Сава Ђосић, парох у Нађфали, у Господу преминуо у Нов. Саду 1920. године.

7. Димитрије Тешић, адм. парохије у Моноштору, сада парох у Црнојбари.

8. Светозар Јовановић, адм. парохије у Кетфељу, сада парох у Карлову.

9. Владимир Дакић, адм. парохије у Ст. Молдави, сада с. пар. пом. у Панчеву.

10. Бранко Милошевић, парох у Срп. Пардању, сада с. пар. пом. у Ст. Бечеју.

11. Марко Шугин, с. п. пом. у Срп. Св. Петру, сада у С. Х. С.

12. Др. Коста Ђурић, парох у Срп. Чанади, сада катихета у Вел. Бечкерекy.

13. Милош Милошев, парох у Чакову, сада умировљен у Жабљу.

У току године 1919—1924. број мирског свештенства се смањио. Са 1924. годином је мирско свештенство нешто умножено рукополагањем учитеља за свештенике.

Број монашког свештенства је порастао. Поред оних јеромонаха који су из краљевине С. Х. С. прешли на службу у краљевину Румунију, образован је отварањем монашке школе у манастиру Бездину 1922/23. године нов кадар монаха, од којих је један део рукоположен за јеромонаха-презвитера те употребљен за парохијску службу, а други део остао као монах те привр. употребљен за учитељску службу.

Укупно има у епархији 31. децембра 1924. године. 11 мирских свештеника са гимназијом и богословијом, 6 учитеља-свештеника, 5 јеромонаха у манастиру, 28 јеромонаха на парохијама.

Да се број монашког свештенства по парохијама смањи, допринеће за две-три године много, поред рукополагања учитеља за свештенике, и та чињеница што се од 1920. године образује по богословијама у краљевини С. Х. С. леп број богослова који ће по свршетку својих наука моћи у краљевини Румунији достојно предузети парохијску службу по парохијама.

* * *

Ради лакшег прегледа наводимо по чину и рукоположењу именик мирских свештеника, јеромонаха на служби у манастиру, јеромонаха на служби по парохијама, монаха и богослова епархије темишварске за 1924. годину са кратким цртама из живота и рада њихова. После свега прилажемо именик умировљених свештеника и удова свештеничких.

Мирско свештенство :

1. Протопрезвитер *Слободан Косић*, види белешке код „Епархијска канцеларија“.

2. Протопрезвитер *Урош Ковинчић*, види белешке код „Протопрезвитерати“.

3. **Протојереј Александар Грујић.** Рођен 8. 20. јануара 1865. године у Темшвару. Свршио основну школу 1875. године, гимназију са испитом зрелости у Ср. Карловцима 1885. године, две године права у Загребу 1887. године, а богословију у Ср. Карловцима 1890. Рукоположен за ђакона 30. јануара 1891., за презвитера 31. јануара 1891. у Ср. Карловцима од патријарха Георгија Бранковића. Одликован правом ношења првеног појаса 13. августа 1911., насловом протонамесника 10. марта 1922. од Епископа Георгија Летића, чином протојерејским од Архиепископског Сабора 19. септ. 1922. године. Руковршњевен за протопрезвитера 19. јула 1923. у Вел. Кикинди од Епископа Георгија Летића. Служио је у Срп. Воки два месеца, у Рудни 18 месеци, у Варјашу служио од 7. септ. 1892. Члан и подпредседник Епарх. Конвисторије, члан Административног Одбора. Одликован кр. рум. орденом „за заслуге стечене на црквеном пољу“ првог разреда. Ожењен, има два сина и једну кћер, све троје збринути.

4. **Протојереј Душан Гајић,** види код „Епархијска Канцеларија“.

5. **Протонамесник Александар Ашанацковић,** види код „Протопрезвитерати“.

6. **Константин Лазич.** Рођен у Великом Средишту 23. дец. 1856. Свршио основну школу 1870. године и VII. разреда гимназије у Београду без испита зрелости и богословију у Београду 1882. године. Рукоположен за ђакона 7. авг. 1892. а 9. авг. 1892. за презвитера у Темшвару, од Епископа Никанора Поповића. Служио у Соки, Ферендији, Парти, Суботици, и од 1917. год. у Златици као адм. парохије. Ожењен, има четворо побринуто деце.

7. **Јереј Макса Сшануловић.** Рођен у Вочари 13/25. јула 1877. године, свршио четири разреда основне школе 1888. године, гимназију са испитом зрелости у Нов. Саду, богословију у Ср. Карловцима 1900. године. Рукоположен за ђакона 2/15. септ. 1900. године, за презвитера 3/16. септембра 1900. године у Вудиму од Епископа Лукијана Богдановића. Одликован црвеним појасом 10. септ. 1921. године. Служио од 1. окт. 1901. до 3/16. јула 1907. као администратор а од 4/17. јула 1907. као парох у Немету. Члан Епарх. Шк. Одбора, члан Матице Српске у Н. Саду. Удов, има једног небринутог сина.

8. **Јереј Душан Предич.** Родио се 20. септ. 1879. у Немету. Свршио четири разреда основне школе 1891. године, гимназију са испитом зрелости у Кечкемету 1899., богословију у Ср. Карловцима 1904. године. Рукоположен за ђакона 21. септ. 1904., за презвитера 28. септ. 1904. у Темшвару од Епископа Георгија Летића. Одликован правом ношења првеног појаса 1922. године бр. 71. Е. В. из 1922. Служио у Фењу од 1904—1909., у Рудни од 1909—1920. до 31. марта. У Срп. Са. Петру, прво као администратор после као парох од 1. априла 1920. Члан Епархијског Административног Одбора. Ожењен, има једно мушко небринуто дете.

9. **Павле Хранисављевић.** Родио се 1885. године. Свршио гимназију са испитом зрелости и богословију у Ср. Карловцима 1907. Руко-

положен за ђакона и презвитера 1908. године. Служио у Старчеву. Од 1912. године, служио као парох у Дуговету. Ожењен, има троје необри- нуте деце.

10. Јереј Милан Николић. Рођен 7/19. септ. 1888. у Кнезу, свршио 5 разреда основне школе и трговачку школу са испитом зре- лости у Темнишвару 1909. године, богословију у Задру 1913. године. Рукоположен за ђакона 9/22. фебруара 1914, а за презвитера 1. марта (16. фебруара) 1914. у Темнишвару од Епископа Георгија Летића. Админи- стратор парохије у Кнезу од 1. маја 1914., парох од 21. јула (3. сеп- тембра 1916. до 3. децембра 1923. Админ. парох. у Кетфељу од 1. кинг. 1919. а парох од 3. дец. 1923. до данас. Члан Епарх. Админ. Одбора. Ожењен, има троје, једно мушко, двоје женске необринуте деце.

11. Јереј Илија Јорјановић. Рођен 24. јула 1874. у Семлаку, свршио четири разреда основне школе, манастирски ђак у манастиру Св. Ђурђу од 1887—1893. Рукоположен у Битољу 19 јануара 1919. за ђакона, 23. јануара 1919. за презвитера од митрополита скопљанског Варнаве у Скопљу. Одликован правом ношења првег појаса 1920. го- дине од митрополита Варнаве скопљанског, одликован кр. срп. орденом св. Саве IV. степена. Служио од 23. јануара 1919. до 30. септембра 1925. у Дебру (Македонија), од 1. окт. 1923. служио у Белообрешки и Срп. Поже- жени као администратор парохије.

12. Јереј Косија Мијаилов. Рођен 21. августа 1881. у Вел. Св. Миклашу. Свршио четири разреда основне школе 1894., четири разреда грађанске школе у Вел. Св. Миклашу 1898. и учитељску школу у Сом- бору 1902. Положио испит за свештеничко оспособљење у Темнишвару 30. новембра 1923. Рукоположен за ђакона 9. децембра 1923., за презви- тера 10. децембра 1923. у Вел. Кикинди од Епископа Георгија Летића. Од 1. јануара 1924. администратор парохије у Кнезу. Ожењен, има двоје необринуте женске деце.

13. Јереј Јован Драгојевић. Рођен у Вел. Св. Миклашу 31. јануара 1896. Свршио у Вел. Св. Миклашу четири разреда основне школе 1907. и грађанске 1911. године. Свршио учитељску школу у Сомбору 1915. године. Положио испит за свештеничко оспособљење 30. новембра 1923. године у Темнишвару. Рукоположен за ђакона 9. децембра 1923., за презвитера 16. децембра 1923. у Вел. Кикинди од Епископа Георгија Летића. Од 1. јануара 1924. администратор парохије у Срп. Св. Мартону. Ожењен, Деце нема.

14. Јереј Христифор Којић. Рођен 4/16. априла 1886. године у Мађ. Чапци. Свршио у Вел. Св. Миклашу 5 разреда основне школе 1898. године и 4 разреда грађанске школе и учитељску школу у Сомбору 1906. године. Положио испит за оспособљење 30. новембра 1923. године. Рукоположен за ђакона 9. јануара 1924. а за презвитера 14. јануара 1924. у Вел. Кикинди од Епископа Георгија Летића. Од 1. марта 1924. админ. парохије у Срп. Чепеју. Ожењен, има троје необринуте деце.

15. Јереј Радивој Фенлачки. Родно се 15. априла 1896. у Фенлаку. Свршио основну школу у Фенлаку, четири разреда гимназије у Нов. Саду 1913., гимназијски испит зрелости у Одеси (Русија) 1916., војну

академију у Одеси 1917, вероисповедну учитељску школу у Сомбору 1919. године. Свештенички испит за оспособљење у Темнишвару 1924. године. Рукоположен за ђакона 7/20. септембра у Вел. Кикинди а за презвитера 8/21. септембра 1924. у Беодри од Епископа Георгија Летића. Администратор парохије у Соки од 15. октобра 1924. до данас. Ожењен има сина Слободана.

16. **Јереј Симеон Видак**. Родио се 15. априла 1900. у Фењаку. Свршио основну школу у Фењаку, 3 разреда гимназије у Нов. Саду, четврти и пети разред гимназије у Араду. Учитељску школу први и други разред 1919. у Араду, трећи и четврти разред у Сомбору 1921. године. Свештенички испит за оспособљење положио у Темнишвару 1924. године. Рукоположен за ђакона 8/21. септембра 1924. у Беодри, за презвитера 12/25. септембра 1924. у Вел. Кикинди од Епископа Георгија Летића. Служио као учитељ у Ђали 1921/23., управитељ школа у Парабућу 1923/24. године. Администратор парохије у Вел. Св. Миклушу од 14. окт. 1924. године. Ожењен, има једно дете.

17. **Јереј Јован Папин**. Родио се 16. децембра 1897. Свршио основну школу у Денти и Дети, државну гимназију са испитом зрелости у Темнишвару 1918. године, богословију у Ср. Карловцима 1922. године. Служио војну службу као једногодишњи добровољац 1917. године у Темнишвару и Вршцу. Градски бележник у Сенти од 1920. до 1922. године. Чиновник Епархијски у Темнишвару од 1. јануара 1923 до 30. септембра 1924. године. Катихета на средњим школама у Темнишвару од 1. јануара 1923. до 30. септ. 1924. Наставник монашке школе у Беадину од 1. јуна до 30. септ. 1923. Рукоположен за ђакона 20. дец. 1924., за презвитера 27. дец. 1924. од Епископа Георгија Летића у Вел. Кикинди. Назначен за администратора парохије у Денти. Ожењен, деце нема.

Монашко свештенство.

1. **Игуман Стефан Николић**. Рођен у Темнишвар-Мехали 12. јуна 1858. године. Свршио основне школе четири разреда 1870. године, два разреда гимназије у Темнишвару, замонашен 12. августа 1882. године у манастиру Беадину. Рукоположен за ђакона 15. авг. 1882. од Епископа Георгија Вранковића у ман. Беадину, за јеромонаха 9. априла 1884. од Епископа Георгија Вранковића у Темнишвару, за игумана 1. априла 1901. од Епископа Никанора Поповића. Одликован црвеним појасом 15. августа 1892. од Епископа Никанора Поповића, надбедреником од Епископа Георгија Летића. Члан Конзисторије и Административног Одбора. Игуман манастира Св. Ђурђа.

2. **Игуман Јосиф Прошић**. Рођен у Вел. Кикинди 19. септ. 1867. године. Свршио основне школе 4 разреда 1882. године. Замонашен 4. марта 1892. у ман. Беадину. Рукоположен за ђакона 5/17. априла 1892. од Епископа Никанора Поповића у Темнишвару, за јеромонаха 5. маја 1892. од Епископа Никанора Поповића у Тем.-Фабрици. Одликован црвеним појасом 2. фебруара 1919. од Епископа Георгија Летића. Рукоположен за игумана 10/23. новембра 1924. од Епископа Георгија Летића. Служ.

жио досад као адм. парох. у Кетфељу, Рудни, Торњи и као канцелиста у Епарх. Конвистораји од 1912—1919. године. Од 1. окт. 1919. адм. парохје у М. Бечкереку.

3. Јеромонах Милутићин Јосиф. Рођен 21. маја 1851. године у Нађфали. Свршио основне школе 4 разреда 1861. Замонашен 1877. у ман. Гомирју. Рукоположен за ђакона 11. марта 1878. од Епископа Теофана Живковића у Пашком, за јеромонаха 12. марта 1878. од Епископа Теофана Живковића у Пашком. Одликован правом ношења првеног појаса од Епископа Георгија Летића 1924. године. Брат ман. Вездина.

4. Јеромонах Теодосије Субојић. Рођен у Новом Саду 6. маја 1858. године. Свршио основне школе 5 разреда и новосадску реалку. Замонашен 17. фебруара 1881. у ман. Тушану (Србија). Рукоположен за ђакона 15. маја 1881. од Митрополита Михаила. После извесног броја година премештен за брата Манастира Раковице, доцније манастира Мавасије, 23. окт. 1893. прешао у ман. Ковил у Бачкој. 1896. прешао на службу у Епархију вршачку и администрирао парохију у Јабуци. 1898. премештен у манастир Војловицу. Неко време живео без опредељења изван манастира обилазећи поједине храмове и манастире, бавећи се писањем диптихона и чишћењем утвари црквених. Сређивао је патријарашку библиотеку. Радио и живео је тако у манастирама Хопову, Крушедолу и Ђипши. Интенирао у Новом Саду од 20. августа 1914. до октобра 1918. године. Од 1918. до 1920. био у карловачкој војној болници на служби. По добијању каноничког отпуста на свезе клира Епархије вршачке прешао на службу у краљевину Румунију 1920. године. Служио овде у Свињци, Парцу, Ђиру, Толвадији, Торњи, сада од 1. октобра 1924. адмн. парохије у Фену.

5. Јеромонах Спиридон Оберкнежевић. Рођен у Срп. Бока 8. јула 1860. године. Свршио основне школе 4 разреда 1870. Замонашен 10. јула 1883. у манастиру Св. Ђурђу. Рукоположен за ђакона 26. октобра 1883. од Епископа Георгија Бранковића у Теминшвару, за јеромонаха 23. априла 1884. од Епископа Георгија Бранковића у ман. Св. Ђурђу. Служио је досад у Арад-Гају, Срп. Бока, Станчеву, Хриљкову, Овсеници и Краљевицу. Од 1. октобра 1924. адм. парохије у Кечи.

6. Јеромонах Герман Милошевић. Рођен у Гаду 15. априла 1865. године. Свршио основну школу 6 разреда, Виланову школу једну годину. Замонашен у Манастиру Фенеку (Срем) 1888. године. Рукоположен за ђакона 25. марта 1889. од Василијана Петровића у Новом-Саду, за јеромонаха 1. априла 1889. од Епископа Василијана Петровића у Новом-Саду. Служио је досад: од 1889—1891 у Фенеку, од 1891—1894. у Бешенову. У Бешенову као намесник, од 1895—1896. као адм. парохије у Бакоштру, 1897—1913. у Бешенову, од 1913. у Манастиру Лешак (Тетово) старешина до 1915. Од 1915—1919. у француској као избеглица, у Африци као војни свештеник, од 1920—1923. као старешина манастира Грчанице. Одликован је похвалом од команде резервних кр. срп. трупа. Адм. парохије у Гаду од 1. априла 1923. године.

7. Јеромонах Констанићин Јовановић. Рођен у Соколовцу 8. нов. 1857. год. Свршио основне школе 4 разреда српске 1869. и 4 разреда

немачке 1873., гимназије 7 разреда 1880. године. Замонашен 14. окт. 1888. у ман. Златици. Рукоположен за ђакона 2. јануара 1889. а јеромонаха 3. јануара 1889. од Епископа Нектарија Димитријевића у Вршцу. Служио досад у ман. Златици Дунђаји, Белој-Цркви, Дубовцу, Д. Љубкови, Златици, Ман. Базијашу, од 1. окт. 1923. пр. управитељ манастира Златице.

8. Јеромонах Мишрофан Шољмошанов. Рођен у Кетфелу 11/23. маја 1866. године. Свршио основне школе 6 разреда. Замонашен 6. априла 1890. године у Бездину. Рукоположен за ђакона 11. априла 1890. од Епископа Георгија Бранковића у Темишвару, за јеромонаха 29. јуна 1890. од патријарха Георгија у Ср. Карловцима. Члан Тем. певач. дружине и женске добротворне задруге. Од 1. окт. 1919. адм. парохије у Моноштору.

9. Јеромонах Серафим Журковић. Рођен у Привору ман. св. Ђурђа 13. септ. 1865. године. Свршио основну школу 6 разреда 1875. Замонашен 23. окт. 1891. Рукоположен за ђакона 4. новембра 1891. од Епископа Нектарија Димитријевића у Вршцу, за јеромонаха 27. новембра 1891. год. од Епископа Нектарија Димитријевића у Темишвару. Намесник Манастира Св. Ђурђа до 30. окт. 1923. године, протопрезвитератски капелан у Темишвару од 1. окт. 1924. године. Одликован правом ношења црвеног појаса 1923. године.

10. Јеромонах Севасијан Перић. Рођен у Негославици 11. марта 1863. године. Свршио основне школе 5 разреда. Замонашен 15. јуна 1892. у Ман. Привина Глава. Рукоположен за ђакона 20. јула 1892., од патријарха Георгија Бранковића у Вуковару. Одликован црвеним појасом од Епископа шабачког Сергија Ђорђевића 24. јуна 1914. године. Служио је досад, у Румунији, од 15. јула 1922. као адм. парохије у Парцу, Фену, Ђуру, од 1. окт. 1924. адм. парохије у Торњи.

11. Јеромонах Мирон Боларић. Рођен у Долову 16. новембра 1869. године. Свршио основне школе 5 разреда. Замонашен 25. новембра 1893. у Манастиру Војловици. Рукоположен за ђакона 28. марта 1894. јеромонаха 29. марта 1894. од Епископа Нектарија у Вршцу. Служио досад у Загачици, Белој-Цркви, Долову, Ватану, Савици, а од 1. окт. 1919. а. п. у Љубкови.

12. Јеромонах Серије Јовановић. Рођен 20. јула 1874. год. у Карлову. Свршио основне школе 6 разреда 1887. год. Замонашен 14. окт. 1897. год. у Ман. Св. Георгија. Рукоположен за ђакона 2. новембра 1897. год. јеромонаха 3. новембра 1897. од Епископа Г. Змејановића у Вршцу. Служио досад од 1898—1912. у Краљевцу, од 1912—1916. у Ман. Бездину, од 1916—1918. у Парцу, од 1919—1920. у Торњи, од 1920. у Печки, од 1. окт. 1922. адм. парохије у Срп. Чанади.

13. Јеромонах Мирон Мишровић. Рођен у Врдинку (Срем) 2. марта 1878. године. Свршио основне школе 4 разреда 1889. монашку школу 3 године, богословију 1 годину. Замонашен у Манастиру Тронуши 1897. године. Рукоположен за ђакона 2. новембра 1898. а јеромонаха 3. новембра 1891. од митрополита Инокентија. На служби у Румунији као адм. парохије у Лукаревцу од 1. априла 1921—30. марта 1923. у Иванди, од 1. априла 1923. до данас.

14. Јеромонах Паншелејмон Дошен. Рођен у Почитељу (Лина) 1. јуна 1875. године. Свршио основне школе 4 разреда 1886. Монашку школу у Манастиру Хопову 1897, замонашен у Манастиру Беадину 1899. Рукоположен за ђакона 5. марта 1899., а јеромонаха 6. марта 1899. од Епископа Гаврила Змејановића у ман. Месаћу. Одликован црвеним појасом. Служио је досад у Нађлаку, Кетфељу, Срп. Чападу, Тиса Сепмиклашу, Малом Бечкереку, Кларији, Фенлаку, Печки, Арад-Гају, Петровом-Селу, Станчеву, наставник монашке школе у Беадину 1922—1923. год. Од 1. окт. 1922. намесник Манастира Беадина.

15. Јеромонах Закхеј Иванов. Рођен у Сараволи 9. децембра 1875. године. Свршио основне школе 5 разреда 1889. Замонашен 12. дец. 1899. у Манастиру Св. Ђурђу. Рукоположен за ђакона 25. децембра 1899. јеромонаха 26. децембра 1899. од Епископа Лукијана Богдановића у Будиму. Служио је досад по парохијама: Ман. Св. Ђурађ, Сожа, Толвадија, Мали-Бечкерек, Петрово-Село, Кнез, Моноштор, Фенлак, Печка, Црна Бара и Манастир Беадин. Од 1. окт. 1922. до 30. септ. 1924. адм. парохије у Рудни, од 1. окт. 1924. намесник Ман. Св. Ђурђа.

16. Јеромонах Виктор Љубичић. Рођен у Гардиновцима 15. авг. 1877. године. Свршио основну школу 4 разреда 1890., курс економије 1899., монашку школу у Ман. Хопову од 1893—1897. Замонашен 19. фебр. 1902. год. у Ман. Гретегу. Рукоположен за ђакона 15. јуна 1902. од Епископа Лукијана у Манастиру Раваница. За јеромонаха 12. дец. 1905., од Епископа Летаћа у Ср. Карловцима. Одликован црвеним појасом 1921., похвалом од Српске војне команде; наставник монашке школе у Беадину 1922—1923. године. Служио досад у Сараволи, од 1. окт. 1923. адм. парохије у Нађфали.

17. Јеромонах Георгије Драић. Рођен у Сараволи 3/15. нов. 1881. године. Свршио основну школу 4 разреда 1893., монашку школу у Ман. Хопову 1895—1899., економ. државн. школу у Пожеги од 1899—1901. Богословско училиште 4 разреда у Рељеву од 1. септ. 1907. до 10. фебр. 1910. Замонашен је 9/22. маја 1904. године у Манастиру Гомјеници (Босна). Рукоположен за ђакона 16/29. маја 1904. од Митрополита Евгенија у Бањалуци, за јеромонаха 18/31. марта 1907. од Митрополита Евгенија Летице. Одликован црвеним појасом 21. јануара 1921. од Епископа Летаћа. Служио је као ђакон и канцелиста у Конвизторији Бањалучкој од 1904—1907. као духовник у Рељеву од 1907—1910., као адм. парохија у Станчеву, Кларији, Ченеју, Кневу, Торњи, Срп. Итебеју и Оросламу, од 1. јула 1919. до 30. септембра 1923. намесник Ман. Беадина, од 1. децембра 1923. адм. парохије у Дивљану, за време рата служио је као појни свештеник. Члан је епарх. Адм. Одбора.

18. Јеромонах Никанор Савић. Рођен у Врдињу 2. марта 1879. године. Свршио основне школе 5 разреда, замонашен 13/26. децембра 1904. у Манастиру Св. Ђурђу. Рукоположен за ђакона 8. јануара 1905. а за јеромонаха 23. окт. 1906. у Темишвару. Одликован црвеним појасом. Члан је Матице српске. Служио је досад у Ман. Св. Ђурђу од 1904—1905., као ђакон у Темишвару од 1905—1906, као адм. парох у Моноштору од 1906—1910., као адм. парох у Краљевицу и Лукаревцу од

1910—1919. као адм. парох. у Ђиру и Толвадији од 1919—1921. као канцелар у Темишвару од 1921. до 30. септ. 1923. од 1. окт. 1923. до 30. септ. 1924. пр. управитељ манастира Св. Ђурђа од 1. окт. 1924. адм. парохije у Ст. Молдави.

19. **Јеромонах Кирил Секулић.** Рођен у Рудви 19. марта 1881. године. Свршио основне школе 4 разреда 1895. године. Монашку школу 2 године у Ман. Холову. Замонашен 16. окт. 1905. године у Ман. Вел. Ремети. Рукоположен за ђакона 10. децембра 1905. године од Епископа Летића у Срем. Карловцима, за јеромонаха 16. децембра 1905. од Епископа Г. Змејановића у Ср. Карловцима. Служио досад у Румунији у Вел. Св. Миклушу, Чакови, Мачевићу, од 1. окт. 1924. ап. у Радимни.

20. **Јеромонах Лукијан Младеновић.** Рођен 6. септ. 1881. године у Беочину. Свршио основне школе 4 разреда 1892. Замонашен 6. априла 1905. у Ман. Ремети. Рукоположен за ђакона 12. децембра 1905. од Епископа Летића у С. Карловцима, за јеромонаха 21. маја 1906. од Епископа Г. Змејановића у Ср. Карловцима. Служио је до 1920. у Ман. Беочину, у Румунији, служио као адм. парохije Пожежене, Лесковице, од 1. окт. 1924. адм. парохije у Краљевцу.

21. **Јеромонах Дамаскин Рацков.** Рођен у Батањи 14. 27. марта 1888. год. Свршио основне школе 6 разреда 1901. Грађанске школе 4 разреда у Темишвару. Замонашен 3/16. авг. 1910. у Ман. св. Ђурђу. Рукоположен за ђакона 5/15. авг. 1910. од Епископа Летића у Темишвару, за јеромонаха 9/22. јуна 1917. од Епископа Летића у Темишвару. Одликован као војни свештеник, свештеничким крстом. Служио досад као ђакон у Ман. Св. Ђурђу и Темишвару као адм. парох: Парац, Чаково, Срп. Св. Петар, Саравола, Бездин, од 1. окт. 1922. адм. парохije у Фенлаку.

22. **Јеромонах Мирон Босак.** Рођен у Каћу (Бачка, СХС.) 8/21. нов. 1884. године. Свршио основне школе 6 разреда 1897. године. Замонашен 5/18. априла 1909. год. у Ман. Крушедолу. Рукоположен за ђакона 1910. год. од Патријарха Лукијана у Ср. Карловцима, за јеромонаха 14/27. окт. 1918. од Епископа Илариона у Ср. Карловцима. Служио досад у Ман. Крушедолу, Петровцима, Марадику, Тавни, Забрдици, Иванди, Радимна, од 1. окт. 1924. у Ман. Св. Ђурђу.

23. **Јеромонах Герман Јојић.** Рођен у Мохолу 6. јуна 1886. године. Свршио основне школе 6 разреда 1897. Замонашен 2. фебр. 1911. у Ман. Шишатовцу. Рукоположен за ђакона 7. децембра 1911. од Епископа Михајла Грујића у Ср. Карловци, за јеромонаха 15. априла 1913. од Патријарха Лу-

кијана у Ср. Карловцима. Служио до 1919. године у Ман. Гргетегу. Служио као еп. чиновник и капелан у Темишвару, од 1. окт. 1922. адм. парохије у Сараволи.

24. Јеромонах *Серије Јовандић*. Рођен у Сомбору 23. новембра 1889. године. Свршио основну школу 6 разреда 1903., монашку школу у Ман. Гргетегу и Вел. Ремети од 1903—1908., предметни испит (малу матуру) у Призрену 1909., Трогодишњу богословску школу у Призрену од 1909—1912. Замонашен 29. авг. 1910. у Манастиру Велућу. Рукоположен за ђакона 23. априла 1911. од Митрополита Вићенгија у Скопљу, за јеромонаха 29. септ. 1913. од Митрополита Илариона у Тузли. Служио досад од 1911—1913. као ђакон у Призрену брат Ман. Тавне ђакон Тузлански и вероучитељ на држ. основ. школи у Браљеву, од 29. септ. 1913. до 26. јула 1914. адм. парох. у Папраћи, Докањ и Раковачко-Маглајски, од 26. јула 1914. до фебруара 1915. као адм. Раковачко Маглајски, провео у Затвору Добој (Усура) од 1. фебр. 1915 до августа 1915. као заменик настојатеља у Ман. Тавни, од августа 1915. до новембра 1915. војни свештеник, од нов. 1915. адм. парох у Карловци и као такав интерниран у Сомбору и Новом-Саду где је као капелан служио, од 1. дец. 1916. до 15. маја 1917. парох. заменик у Канаку, од 15. маја 1917. до 26. априла 1919. војни свештеник, од 26. априла 1919. до 1. окт. 1919. адм. парох Арад-Гај, од 1. окт. 1919. до 15. јула 1920. капелан Темишварски, од 15. јула 1920. до 1. јула 1922. адм. парох Нађлак, од 1. јула 1922. у братству Ман. Бездина, од 1. окт. 1923. адм. парохије у Дежану и Малом-Гају.

25. Јеромонах *Мирон Кочобанов*. Рођен у Моноштору 27. новембра 1889. године. Свршио основне школе 4 разреда 1902. Грађанске школе 2 разреда 1915., монашки испит у Темишвару, 1918. године. Замонашен 1918. у Бездину. Рукоположен за ђакона 1918. године од Епископа Летића, за јеромонаха 1922. године од Епископа Летића у Вел. Кикинди. Од 1. окт. 1922. адм. парохије у Нађлаку.

26. Јеромонах *Иларион Сујић*. Рођен у Краљевцу 8/21. новембра 1896. године. Свршио основну школу 6 разреда 1908., гимназије 1 разред у Темишвару. Официрски испит 1917. год. у Будимпешти. Замонашен 12. септ. 1919. у Ман. Св. Тројице (Тавна). Рукоположен за ђакона 14. септ. 1919. у

Тузли, за јеромонаха 21. нов. 1919. од Митрополита Илариона Радонића у Срем. Карловцима. Служио до сад у Пардању, Фењу, Краљевцу и Лукаревцу. Од 1. окт. 1924. у Рудни.

27. Јеромонах *Мирон Ненадовић*. Рођен у Кетфељу 29. јануара 1889. године. Свршио основне школе 4 разреда 1900. године. Монашки курс у Срем. Карловцима 1919—1920. год. Замонашен у Ман. Раковцу 2/15. маја 1915. год. Рукоположен за ђакона 21. нов. 1919. год. од Епископа Доситеја у Новом-Саду, за јеромонаха 7/20. маја 1920. од Епископа Гаврила у Ман. Беочину. Служио је у Ман. Раковцу, од 1915—1920. године, као адм. парох. у Иванди од 1920—1921. године, од 1921. у Ман. Бездину, од 1. окт. 1922. адм. парохије у Станчеву.

28. Јеромонах *Михајло Јовановић*. Рођен у Вел. Св. Миклушу 12. авг. 1882. године. Свршио основну школу 5 разреда 1893. Монашку школу у Бездину 1922—1923. године. Замонашен 13/26. авг. 1923. у Ман. Бездину. Рукоположен за ђакона 20. авг. (2. септ.) 1923. од Епископа Максимилијана Хајдина у Ср. Карловцима, за јеромонаха 21. авг. (3. септ.) 1923. од Епископа Максимилијана. Од 1. окт. 1923. адм. парохије у Биру.

29. Јеромонах *Иринеј Јовановић*. Рођен у Вел. Св. Миклушу 24. јула 1891. године. Свршио основне школе 5 разреда 1903. Монашку школу у Ман. Бездину 1922—1923. год. Замонашен 26. авг. 1923. у Ман. Бездину. Рукоположен за ђакона 20. авг. (2. септ.) 1923. од Митрополита Антонија Кијевског у Ср. Карловцима, за јеромонаха 21. авг. (3. септ.) 1923. од Митрополита Антонија Кијевског, у Ср. Карловцима. Од 1. окт. 1924. адм. парохије у Толвадији.

30. Јеромонах *Паншелејмон Јоцин*. Рођен у Немету 20. јан. 1901. год. Свршио основну школу 6 разреда у Немету. Монашку школу у Бездину 1922/1923. године. Замонашен 13/26. авг. 1923. у Ман. Бездину. Рукоположен за ђакона 21. авг. (3. септ.) 1923. од Епископа Миксимилијана у Ср. Карловцима, за јеромонаха 29. авг. (11. септ.) 1923. од Епископа Јосифа, адм. парохије у Толвадији, од 1. окт. 1923. до 30. септ. 1924. у Лесковици, од 1. окт. 1924.

31. Јеромонах *Симеон Грбић*. Рођен у Нађфали 24. јан. 1902. год. Свршио основну школу Нађфали 1913. Монашку школу у Манастиру Бездину 1922/1923. Замонашен у Ман. Бездину

13/26. авг. 1923. Рукоположен за ђакона у Вел. Кикинди 8. јануара 1924. од Епископа Георгија, за презвитера јеромонаха 9. јануара 1924. у Вел. Кикинди од Епископа руског Гаврила Чељабинскога, од 1. фебр. адм. парохије у Парцу.

32. Јеромонах *Арсеније Гишић*. Рођен у Модошу 13/26. септ. 1901. године. Свршио основну школу 6 разреда у Модошу, монашку школу у Бездину 1922/23. Замонашен 12/25. авг. 1923. у Ман. Бездину. Рукоположен у Вел. Кикинди, за ђакона 25. дец. 1923., а презвитера 26. дец. 1923. од Еписк. Георгија Летића. Служио као адм. парохије у Ченеју и Соки до 30. септ. 1924. од 1. окт. 1924. протопрезвитератски капелан у Араду.

33. Јеромонах *Виктор Поповић*. Рођен у Мокрину 18/31. јула 1902. године. Свршио основне школе 5 разреда 1912. Монашку школу 1922/23. у Ман. Бездину. Замонашен 10/23. авг. 1923. у Ман. Бездину. Рукоположен за ђакона 14/27. јануара 1924. од Епископа Г. Летића, за јеромонаха 15/28. јануара 1924. од Епископа Гаврила Чељабинскога, од 1. марта 1924. адм. парохије у Петровом-Селу.

34. Јерођакон *Милушин Вујић*. „Види епарх. канцеларија“.

Богослови Епархије Темишварске у краљевини Румунији.

У румунском делу Епархије темишварске имамо следеће свршене богослове, слушаоце богословског факултета и слушаоце богословија :

1. Михајло Стојановић из Срп. Св. Петра, свршени слушаца богословије Св. Саве у Ср. Карловцима.

2. Љубомир Филипов из Немета, слушалац последње године богословског факултета у Београду.

Слушаоци правосл. српске богословије у Сарајеву.

3. Владимир Исток из Темишвара, слушалац IV. године.

4. Георгије Бугарски из Темишвара, слушалац II. године.

5. Светозар Костић из Темишвара, слушалац I. године.

Слушаоци прав. српске богословије Св. Саве у Ср. Карловцима.

6. Арсеније Закић из Мунаре, слушалац IV. године.

7. Стеван Поповић из Дежана, слушалац II. године.

8. Славко Остојић из Темишвара, слушалац I. године.

9. Александар Поповић из Темишвара, слушалац I. год.

10. Паја Марковић из Кетфеља, слушаца I. године.
11. Војин Паскуловић из Кетфеља, слушаца I. године.
12. Драгутин Остојић из Кетфеља, слушаца I. године.
13. Светислав Сележановић из Фенлака, слушаца I. год.

Монаси Епархије Темишварске.

1. Данило Адамовић, рођен у Фенлаку 1. јануара 1905. Свршио основну школу у Фенлаку и монашку школу у ман. Бездину 1923. године. Замонашен 14/27. августа 1923. године у ман. Бездину. Сада привр. учитељ у Моноштору.

2. Кирил Јовановић, рођен у Сараволи 20. јануара 1905. Свршио основну школу у Сараволи и монашку школу у ман. Бездину. Замонашен 27. августа 1923. године у ман. Бездину. Сада привр. учитељ у Торњи.

3. Мирон Јовичин, рођен у Моноштору 21. маја 1906. Свршио основну школу у Моноштору и монашку школу у ман. Бездину 1923. године. Замонашен 14/27. августа 1923. године у ман. Бездину. Сада привр. учитељ у Мал. Гају.

4. Василије Миливојец, рођен у Станчеву 10. априла 1905. Свршио основну школу у Станчеву и монашку школу у ман. Бездину 1923. године. Замонашен 14/27. августа 1923. у ман. Бездину. Привр. учитељ у Мунари.

5. Георгије Малошевић, рођен у Ст. Молдави 15. септембра 1905. Свршио основну школу у Ст. Молдави и монашку школу у ман. Бездину 1923. год. Замонашен 14/27. августа 1923. у ман. Бездину. Привр. учитељ у Краљевцу.

6. Стефан Орбулов, рођен у Варјашу 10. јануара 1904. Свршио основну школу у Варјашу и монашку школу у ман. Бездину 1923. године. Замонашен 14/27. августа 1923. у ман. Бездину. Привр. учитељ у Кам. Св. Ђурђу.

7. Димитрије Поповић, рођен 25. јула 1902. у Рудни. Свршио је основну школу у Рудни и монашку школу у ман. Бездину 1923. године. Замонашен 14/27. августа 1923. у ман. Бездину. Привремени учитељ у Лукаревцу.

Умировљени свештеници и свештеничке удовице и сирочад.

Протонамесник Гаврило Петровић, умировљени парох у Петровом Селу. Рођен у Станчеву 2. октобра 1841. године. Свршио основну школу, реалку без испита зрелости и богословију у Вршцу 1861. године. Рукоположен 3. маја 1866. за ђакона а 6. маја 1866. презвитера у Темишвару од

Антонија еписк. Темишварског. Одликован правом ношења првеног појаса 6. јануара 1910. од Епископа Георгија Летића, насловом намесника 20. маја 1922. године. Ожењен. Има једну кћер. Говори Српски, Немачки и Румунски. Ужива мировинску припомоћ од 1200 леја годишње. Станује у Темишвару.

Удова Милева Чолак пок. јереја Константина Чолака пароха у Лукаревцу. Станује у Лукаревцу. Ужива из народно црквених фондова 400 динара у име мировинске припомоћи, 600 динара годишње у име скупарине.

Удова Милева Жан пок. јереја Милана Жана адм. парохије у Шурјану. Станује у Темишвару. Има једну збринуту кћер. Ужива из Н. Ц. фондова исту припомоћ.

Удова Јулка Адамовић пок. јереја Корнела Адамовића бившег пароха у Арад-Гају. Станује у Араду. Има троје незбринуте деце. Ужива исту мировинску припомоћ.

Удова Марија Новаковић пок. протопрезвитера темишварског Јована Новаковића. Станује у Темишвару. Нема деце. Ужива исту мировинску припомоћ.

Удова Стака Николић пок. јереја Исидора Николића бившег администратора парохије у Чакови. Станује у Чакову. Деце нема. Ужива из Н. Ц. фондова у име мировинске припомоћи годишње 800 динара а скупарине 600 динара.

Српска православна вероисповедна основна школа и учитељство у краљевини Румунији.

Црквене општине и манастири епархије Темишварске који су 1919. године припали краљевини Румунији — имали су сви осим Овсенице, српске вероисповедне основне школе. Од црквених општина Епархије вршачке имале су вероисповедне школе само црквене општине у Денти и Дежану у новије доба је отворена школа у Малом-Гају, остале су имале комуналне школе које су од 1919. до данас све подржављене. Српских вероисповедних основних школа укупно има 44. Исте школе треба да имају 63 учитељске снаге.

Српска вероисповедна основна школа у краљевини Румунији стоји и данас још под врховном управом Митрополијског Народног Школског Савета у Ср. Карловцима, односно Великог Управног Савета у Ср. Карловцима који је преузео дужност и власт престалог М. Н. Школског Савета. Према томе њено је устројство као што је и пре било. Оснива се на Школској Уредби од 1872. године и доцнијим наредбама издатим од врховне школске управе. Подручне црквене општине имају своје Школске Одборе устројене према Уредби Школској од 1872. године са прописаним делокругом. Све се наредбе само акомодирају према новим политичким приликама.

„Наставна Основа“ у овоподручним основним школама подржава се у основи још она коју је издао Народно Црквено Школски Савет 1909. године измењен и допуњен само према данашњим приликама и школском закону у краљевини. Са школском 1924. годином је уведен као предмет румунски језик у наше школе.

У крепости су и „Дисциплинарна правила“ за српске народне учитеље и учитељице издата од Н. Ц. Школског Савету под 8/21. фебруара 1910. год. бр. ШС. ад. 23/9. из 1910.

Као што је један део свештеника по политичкој промени напустио места службовања и прешао у краљевину

СХС. исто тако нису ни сви учитељи остали на својим местима. Један део истих, места је напустио пре 1. авг. 1919. један део остао у служби после 1. авг. 1919. године, један део је напустио службу доцније.

Да би се видело где је било вероисповедне школе, даље које од наставника остао на своме месту, наводимо први размештај учитеља за 1919. годину, стање 1. окт. 1919. године када је школа започела.

Арад : Милош Ковинчић, доцније прешао у краљевину СХС. те умро.

Арад-Гај : Христифор Којић, данас свештеник у Ченеју.

Варјаш : Станислав Теодоровић, данас на служби у СХС. Васа Росић и данас.

Гад : Мита Лазић, умро 1923. године.

Дињаш : Павле Павловић, Мара Журановић, Агна Јовановић, данас сви у СХС.

Ђир : Иванка Томић, данас на служби у СХС.

Кетфељ : Коста Мијатов, данас свештеник у Кнезу.

Кеча : Стеван Симић, данас у СХС.

Кнез : Милан Бакић, неспособан данас уч. курзиста у Нађфали.

Краљевац : јеромонах Спиридон Обркнежевић.

Лукаревац : неспособан Владимир Милитарски.

М. Бечкерек : неспособна Даница Чобанов.

Мехала : Манојло Попов, тада на војној служби, заменик Меланија М. Попов.

Моноштор : Софија Стојачић Вујичић, данас у СХС.

Нађлак : свешт. Алекс. Поповић, сада у СХС.

Нађфала : неоспос. Иван Станојев.

Немет : Десанка Петровић, данас удата Мићин, није у служби.

Парац : Ђура Миланковић, данас учитељ у Араду.

Петрово-Село : свешт. јмн. Дамаскин Борјановић.

Печка : неосп. Иван Ракић.

Рудна : неосп. Боривој Станојев.

Саравола : Анђелија Остојић, данас у СХС.

Вел. Св. Миклуш : Стеван Нађвински, Јелена Теодоровић, сада обоје у СХС.

Пардањ : неспособан, Олга Сувачарев.

Срп. Св. Мартон : Милена Петковић, сада у СХС.

Срп. Св. Петар : Зорка Николајевић, Средоје Трифунов, Симеон Путник, сви троје у СХС.

Срп. Чанад : неосп. Димитрије Пушић.

Станчево : неосп. Ђура Мирковић.

Модош : Васа Вртипрашки и Стефанија Алексић, данас у СХС.

Батања : Стеван Вукадиновић, Олга Вукадиновић, Милка Марков, данас у Мађарској.

Мађар Чанад : Петар Милетић, данас у Мађарској.

Фабрика : Стеван Мишковић, данас у СХС.

Темишвар : Олга Коц-Сифниос, данас не служи.

Толвадија : Олга Стојишић, данас у СХС.

Торња : неосп. Милица Рацков.

Чаково : неосп. Јулијана Шандровић.

Фењ : Бранко Лилић, сада у СХС.

Фенлак : Катица Малетић, Никола Малетић, и данас на служби.

Кам. Св. Ђурађ : Милица Балубић-Ползовић, данас у СХС.

Ман. Св. Ђурађ : Милан Стајић, данас у СХС, неосп. Љубица Павлов, данас уч.-курс. у Фењу.

Дежан : Миша Стајић, неоспособљен.

М. Гај : Нико, школа била затворена од 1907. Поново отворена 1920. године.

Дента : Милутин Бранков, данас у СХС.

Од наведених горе општина : Батања и Мађар Чанад су припале Мађарској. Модош и Пардањ краљевини СХС. а општине Ченеј и Сока су од краљевине СХС. припале Румунији.

Као што се из напред наведеног може видети 1. окт. 1919. године било је свега оспособљених учитеља 36, свештеника који врше дужност учитеља 4, неоспособљених учитеља 13.

Од гореименованих данас, од оспособљених учитеља нису на служби у Румунији 29.

Од оспособљених учитеља се рукоположило 2.

Од оспособљених учитеља умрло 1.

Од оспособљених учитеља је данас у служби 4.

Када је оспособљено учитељство почело прелазити на службу у краљевину СХС. и остављати Румунију, да нам не би школе остале без учитеља, настојањем Епископског Викара

позвата је омладина мушка и женска која има четири разреда средње школе а има воље и дара, да прихвати учитељски позив и српску школу у Румунији. Са дозволом Министарства Наставе у Букурешту од 1920. године одржавани су летњи течајеви за оспособљење, те је створен нов кадар учитеља-курзиста који за кратко време треба да положи дефинитиву и тиме стекне потпуно оспособљење. Државна власт је дозволила два течаја у четири годишња рока. Слушаоцима учитељског течаја одмах је поверена и настава у школи, те је тако донекле отклоњена опасност од оскудице у учитељима. Поред учитеља курзиста — пошто их нема довољно, настава је поверена и поверава се и данас и свештенству а по свршетку монашке школе и неколицини монаха. На овај начин је постигнуто то да свака наша српска вероисповедна школа у краљевини Румунији ради од 1919. године до данас.

Први учитељи курзисте били су 1920. године: Аурелија Адамовић, данас пр. учитељица-курзиста у Срп. Св. Петру, Маргита Бачић (напустила учитељску службу), Милан Бакић пр. учитељ у Нађфали, Илија Дишић пр. учитељ у Немету, Велинка Ђорђевић пр. учитељ у Варјашу, Раденка Конић (напустила службу), Славко Николајевић (напустио службу), Даринка Мијатов, Сава Максим пр. учитељ у Кечи, Жива Пашић пр. учитељ у Денти, Жива Поповић (напустио службу), Љубица Павлов пр. учит. у Фењу, Иван Ракић пр. учитељ у Печки, Мирна Радин (напустила службу). Славна Рацић пр. учитељица у Дињашу, Невенка Томин пр. учитељица у М.-Бечкереку, Милка Петровић (напустила службу), Васа Росић пр. курзиста у Варјашу.

Као непосредна Управна власт оностраног основног школства је Епархијски Школски Одбор о коме смо напред говорили, а коме на челу стоји Епископски Викар архимандрит Стефан Николић. Бележник Епархијског Школског Одбора је прота Слободан Костић епархијски бележник а референт учитељ у Т.-Мехали Манојло Попов (види Епарх. канцеларија). Подпредседник Епархијског Школског Одбора је Васа Вртипрашки од 1. септ. 1919. до 30. марта 1924. од 1. априла 1924. до данас Ђура Миланковић учитељ у Араду.

Од 1919. године били су Епархијски Школски референти надзорници следећи:

Јеромонах Стефан Илкић, рођен 3/15. јуна 1875. у Сомбору (Бачка). Свршио гимназију у Сомбору без испита зрелости и учитељску школу у Сомбору, богословски испит семинарског обима у Кијеву 1899. Рукоположен за ђакона у Бали 24. авг. 1908., за презвитера у Врањеви 31. авг. 1908. од Епископа Георгија Летића. Одликован правом ношења првеног појаса 2. фебр. 1919. Духовник манастира св. Тројице у Кикинди, на служби од 1. окт. 1919. до 30. септ. 1920., када је прешао у Сомбор за настојатеља закладе Коњовићеве. Започео је успешан рад на српском основном школству у краљевини Румунији.

После Илкића са 1. окт. 1920. године је преузео дужности референта-надзорника *Танасије Костића* умировљени учитељ Новосадски. Рођен 1854. године у Ст. Шова (Бачка), по свршетку препарандије учитељ у Бачком Градишту и Новом Саду до 1911. године, када је ступио у мировину. Писац многих педагошких чланака и стручних практичних радова, добар познавалац основног школства. Противник свега што није српско-народно. Старао се, да што више спреми учитеље курзисте за практичан рад у школи. Неуморан у посетама школским, на којима сам држи пробна предавања. Настојавао да одржи школство под тешким приликама на достојној висини. Служио је до 1. јула 1922. године када је у Темишвару умро.

После Костића примио је дужности епарх. школског референта надзорника Васа Вртипрашки учитељ управитељ у Модошу. Спреман и одушевљен школски раденик.

Наставио је рад Костића интензивно у практичном раду са курзистама. Издаје као рукопис упутство за предавање појединих предмета. Одржава са осталим члановима колегијума два летња течаја. Настоји да школа иде редовним током и ако у тешким приликама. Када Модош припада краљевини СХС. — 1. априла 1924. напушта место и враћа се учитељској дужности у школи модошкој, — да би остао у краљевини СХС.

Од 1. априла 1924. године Епархијски Школски референт је Манојло Попов учитељ у Темишвару-Мехали.

* * *

Као што смо напред споменули у Епархији Темишварској има 44 школе.

Данас врши на нашим вероисповедним основним школама учитељску дужност:

- 15 оспособљених учитеља,
- 17 учитеља-курзиста,
- 5 учитеља-свештеника,
- 1 свештеник мирски,
- 11 Јеромонаха,
- 7 монаха,
- 1 неоспособљена снага

укупно 57 учитељских снага.

Наводимо кратак опис живота и рада сваког учитеља на нашим школама и то прво, оспособљених, после учитеља-курзиста, најпосле свих осталих учитељских снага. Свештеници мирски, јеромонаси и монаси спомињу се само по имену и месту службе, пошто су њихови лични подаци под насловом „свештеници“.

1. Оспособљени учитељи:

1. Владимир Живојнов, рођен 2. дец. 1882. у Избишту. Свршио основну школу у Избишту, четири разреда реалке у Вршцу 1897. године, држ. учитељску школу у Темишвару 1901. године. Служио од 1. дец. 1901. до 1902. у Шурјану, од 1902. до 1919. у Загајници, од 1919. до данас у Темишвару-Фабрици. Сталан.

2. Вера Старосолска, рођена 1. окт. 1879. у Белојпрки. Свршила основну школу и шест разреда више женске школе и учитељску школу у Београду 1896. године. Служи у Темишвару-Граду од 1. септ. 1922. до данас. Стална.

3. Манојло Попов, учитељ у Темишвару-Мехали, види Епархијска канцеларија. Сталан.

4. Ђорђе Керпенишан, рођен 10. новембра 1899. године у Вел. Св. Миклушу. Свршио основну и грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1914., вероисповедну учитељску школу у Сомбору 1919. године. Служи од 1. септ. 1920. у Варјашу прво као привремени, данас као сталан учитељ-управитељ.

5. Видосава Фенлачки, рођена 4. септ. 1897. год. у Сомбору. Свршила основну школу, вишу девојачку школу и вероисповедну учитељску школу у Сомбору 1916. године. Служио од 1. септ. 1916. до 1. септ. 1917. у Кишфалуби, од 1. септ. 1917. до 1. септ. 1919. у Товаришеву, од 1. септембра

1919. до 1. септ. 1921. у Сантову, од 1. септ. 1921. до 1. септ. 1924. у Риђици, од 1. окт. 1924. у Соки Привремена.

6. Мара Ј, Драгојевић, рођена 15/28. авг. 1899. у Сомбору. Свршила основну школу, вишу девојачку школу 1913., једногодишњи трговачки курс у Сомбору 1914., учитељску школу у Пакрацу 1918. Служила од 1. окт. 1917. као заменица а од 13. априла 1919. као стална у Кусадку, до 23. септембра 1919., Криви-Вир од 23. септ. 1919. до 1. септ. 1921., Мокрину од 1. септ. 1921. до 2. јануара 1924. Срп. Св. Мартону од 2. јануара 1924. до данас. Привремена.

7. Ђура Миланковић, родио се 22. јула 1882. у Сомбору. Свршио основну школу, четири разреда гимназије и вероисповедну учитељску школу у Сомбору. Служи од 1. окт. 1903. до 1. септ. 1904. у Црној Бари, од 1. септ. 1904. до 31. децембра 1923. у Парцу, од 1. јануара 1924. у Араду до данас. Сталан. Подпредседник Епархијског школског одбора, положио свештенички испит за оспособљење 1923., стечајни испит за добијање сталне парохијске службе у Темишвару 1924. год.

8. Предраг Бугарин, родио се 7. маја 1900. у Вел. Св. Миклушу. Свршио основну и грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1916., вероисповедну учитељску школу у Сомбору 1920. године. Служи од 1. септ. 1920. у Сараволи од 1. окт. 1922. до 30. септ. 1924. у Дињашу, од 1. септ. 1924. у Арада-Гају до данас. Привремен.

9. Катица Малетић, родила се 20. авг. 1877. у Новом-Саду. Свршила основну школу 1893. а вероисповедну учитељску школу у Сомбору 1897. године. Служи од 1. септ. 1898. до 1902. у Срп-титову, од 1. окт. 1902. у Фенлаку до данас. Сталан.

10. Никола Малетић, родио се 2/15. децембра 1871. у Срп-титову. Свршио основну школу у Срп-титову, грађанску школу 1901. у Мохољу, вероисповедну учитељску школу у Сомбору 1907. Служи од 1. октобра 1906. у Фенлаку до данас. Сталан.

11. Милан Ђурић, рођен 16. јануара 1892. у Омашници Крушевац (Србија). Свршио основну школу у Велућу, гимназије четири разреда у Крушевцу 1908, учитељску школу у Јагодини 1912. Служи од 11. маја 1912. у Брестовцу (Неготин) до 1. августа 1912. Од 1. марта 1922. до данас у Срп. Чанаду. Сталан.

12. Ђира Србован, рођен 22. септ. 1888. у Нађфали. Свршио основну школу у Нађфали, четири разреда гимназије у Ср. Карловцима 1907., државну препарандију у Осеку 1918. Служи од 1. септ. 1919. у Нађфали, од 1. септ. 1919. до 30. августа 1924. у Сараволи, од 1. септ. 1924. до данас Привремени.

13. Даринка Урсић, рођена 23. децембра 1873. у Баји. Свршила шест разреда основне школе, четири разреда грађанске школе у Араду, државну препарандију у Суботици 27. децембра 1894. Служи од 27. децембра 1894. Служила од 27. децембра 1894. до 1. јануара 1917. у Араду на државној школи, од 1. октобра 1919. до 1. јануара 1924. у Араду на вероисповедној школи, од 1. јануара 1924. до данас у Вел. Св. Миклушу. Стална.

14. Мара Васиљевић, рођена 7. априла 1900. у Перјамошу. Основну школу и грађанску свршила у Перјамошу, учитељску држ. препарандију у Суботици 1918. године. Служи од 1. септембра 1921. године у Српспетру до данас. Привремена.

15. Видосава Видак, рђ. Сивчев. Родила се у Вел. Кикинди 16. јуна 1899. године. Свршила основну, грађанску и пети разред гимназије у Вел. Кикинди, учитељску школу I. и IV. разред у Сомбору, II. и III. разред у Пакрацу. Служи од 1919. године. Служила од 1920/1921. године у Вел. Кикинди, 1921—1923. године у Ђали, 1923—1924. године у Парабућу, од 1. окт. 1924. у Вел. Св. Миклушу.

II. Учитељи-Курзисте.

1. Васа Росић, рођен у Варјашу 2. Марта 1900. год. Свршио основну школу у Варјашу и грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1915. године, трговачку школу у Темишвару 1919. Свршио четири учитељска течаја у Темишвару. Служи у Варјашу од 1. окт. 1919. до данас.

2. Велинка Ђорђевића, рођена у Темишвару-Мехали 22. окт. 1904. Свршила основну и грађанску школу у Темишвару 1919. године, и четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септембра 1920. до 30. авг. 1921. у Срп. Св. Мартону, од 1. септ. 1921. у Варјашу до данас.

3. Жива Пашић, рођен у Денти 14/27. октобра 1904. Свршио основну и грађанску школу у Денти 1919, четири

учитељска течаја у Темишвару. Служио у Дежану од 1. септ. 1920. до 30. авг. 1923. у Денти, од 1. септ. 1923. до данас.

4. Илија Дишић, рођен 11. марта 1904. Свршио основну школу у Срп. Чанаду, грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1918., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септ. 1920. до 30. авг. 1921. у Лукаревцу, од 1. септ. 1921. до 30. авг. 1923. у К. Св. Ђурђу, и од 1. септ. 1923. до данас у Немету.

5. Љубица Павлова, рођена 30. априла 1901. у Кечи. Свршила основну школу у Кечи, грађанску у Жомбољи 1916., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. окт. 1919. до 30. авг. 1920. у К. Св. Ђурђу, од 1. септ. 1920. до 20. авг. 1921. у Дињашу, од 1. септ. 1921. до данас у Фењу.

6. Невенка Керпенишан, рођена 17. јуна 1907. у Вел. Св. Миклушу. Свршила основну и грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1921., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. окт. 1921. до 30. авг. 1923. у Торњи, од 1. септ. 1923. до данас у Срп. Чанаду.

7. Милан Мијатов, родио се 13. марта 1905. у Вел. Св. Миклушу. Свршио основну и грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1919., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септ. 1921. до 30. авг. 1923. у Ман. Св. Ђурђу, од 1. септ. 1923. до данас у Иванди.

8. Милан Бакић, родио се 10. маја 1872. у Вршцу. Свршио основну школу у Вршцу и четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 19. окт. 1889. по разним местима до 1. окт. 1919. када заузима Кнез до 30. авг. 1921. од 1. септ. 1921. до 30. марта 1924. у Мунари, од 1. окт. 1924. до данас у Нађфали.

9. Владимир Ненадов, родио се 22. маја 1896. у Кетфељу. Свршио основну школу у Кетфељу, четири разреда реалке у Темишвару, четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септ. 1921. у Кетфељу до данас.

10. Иван Ракић, рођен 4/17. маја 1902. године у Ст. Печки. Свршио основну шест разреда у Ст. Печки, грађанску школу у Араду 1919. године, четири учитељска течаја у Темишвару. Почео служити 1. септ. 1920. Служи у Ст. Печки од 1. септ. 1920. до 6. фебр. 1924. у Арад-Гају од 1. маја 1924. до 30. авг. 1924., у Печки од 1. септ. 1924. до данас.

11. Невенка Томир, рођена у Вел. Кикинди 24. септ. 1903. Свршила основну школу шест разреда у Лугошу, грађанску школу у Темишвару 1920., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 20. септ. 1920. у Петровом-Селу од 20. септ. 1920. до 20. авг. 1923. у Малом Бечкереку од 1. септ. 1923. до данас.

12. Славна Рацић, рођена у Модошу 25. јануара 1904. Свршила пет разреда основне школе у Парцу, грађанску школу у Темишвару 1919. године, четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септембра 1920. у Дињашу до данас.

13. Даринка Мијатов, рођена у Сараволи 9. окт. 1904. Свршила основну школу и грађанску у Вел. Св. Миклушу. 1920. године, четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септ. 1920. до 30. августа 1922. у Станчеву а у у Сараволи од 1. септ. 1922. до данас.

14. Јулка Мустец-Веселиновић, рођена 17. новембра 1904. Свршила основну школу у Чакову и четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 15. септ. 1921. и то у Толвадији од 15. септ. 1921. до 30. авг. 1923. у Рудни од 1. септембра 1923. до данас.

15. Сава Максим, рођен 9. септ. 1903. у Кечи. Свршио основну школу у Кечи, четири разреда средње школе у Жомбољи и Вел. Кикинди, четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. окт. 1919. и то у Т. Моноштору од 1. окт. 1919. до 31. авг. 1920. у Немету од 1. септ. 1920. до 7. новембра 1921. у Кечи од 7. новембра 1921. до данас.

16. Смиља Рацић, рођена 5. авг. 1905. у Модошу. Свршила основну школу у Парцу, грађанску школу у Темишвару 1920., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 1. септембра 1921. у Дињашу до данас.

17. Аурелија Адамовић, рођена 2. марта 1903. године у Вел. Св. Миклушу. Свршила основну школу и грађанску школу у Вел. Св. Миклушу 1920., четири учитељска течаја у Темишвару. Служи од 25. септембра 1920. Служила у Ман. Св. Ђурђу 1920/1., Сараволи 1921/2., Срп. Св. Петру 1922. до данас.

III. Учители-свештеници на учитељској служби.

Јереј Коста Мијатов, учитељ у Кнезу.

Јереј Јован Драгојевић, учитељ у Срп. Св. Мартону.

Јереј Георгије Терзић, учитељ у Чакову.

Јереј Рада Фенлачки, учитељ у Соки.

Јереј Христифор Којић, учитељ у Ченеју.

IV. Свештеник мирски на учитељској служби.

Јереј Милан Николић, учитељ у Кетфељу.

V. Јеромонаси на учитељској служби.

Јеромонах Герман Милошевић, учитељ у Гаду.

Јеромонах Сергије Јовандић, учитељ у Дежану.

Јеромонах Михајло Јовановић, учитељ у Ђиру.

Јеромонах Иринеј Јовановић, учитељ у Толвадији.

Јеромонах Георгије Драгић, учитељ у Дињашу.

Јеромонах Симеон Грбић, учитељ у Парцу.

Јеромонах Мирон Босак, учитељ у ман. Св. Ђурђу.

Јеромонах Мирон Кочобанов, учитељ у Нађлаку.

Јеромонах Виктор Поповић, учитељ у Петровом Селу.

Јеромонах Иларијон Сујић, учитељ у Рудни.

Јеромонах Мирон Ненадов, учитељ у Станчеву.

VI. Монаси на учитељској служби.

Монах Данило Адамовић, учитељ у Моноштору.

Монах Кирил Јовановић, учитељ у Торњи.

Монах Стефан Орбулов, учитељ у К. Св. Ђурђу.

Монах Георгије Малошевић, учитељ у Краљевцу.

Монах Димитрије Поповић, учитељ у Лукаревцу.

Монах Георгије Миливојев, учитељ у Мунари.

Монах Мирон Јовичин, учитељ у М. Гају.

VII. Учитељ без прописане квалификације.

Софија Чернић, рођ у Срп. Св. Петру 26. марта 1892. год. Свршила основну школу у Срп. Св. Петру, четири грађанске школе у Перјамошу. Учитељску службу врши од 1. октобра 1921 до данас у Срп. Св. Петру.

Црквене општине, парохије и вероисповедне основне школе.

Као што смо напред навели, правосл. српска епархија темишварска има 52 православне црквене општине и три неорганизоване црквене општине поред манастира Бездина (Мунара) и манастира Св. Ђурђа (пријавор манастира Св. Ђурђа и Камерални Св. Ђурађ).

Наводимо са кратким приказом, према протопрезвитератима места у којима има српска црквена општина, српска православна парохија и српска вероисповедна основна школа.

1. Протопрезвитерат темишварски.

1. Гад — Gad. Срез: Булвез, жупанија: Тимиш-Торонталска. Прве насеобине села су из давнина. Село је по предању населио Кнез Гад или Гилад, по коме се и назива. Прво насеље је из 895 године. У први мах није село имало данашњи облик зато, што су Бегеј и Брзава речице, на чијим обалама село лежи често преливале. По разведеном регулисању обе реке, село је добило данашњи изглед око 1785 године. Срби од старина станују у Гаду. Незна се да је друга народност у старини у Гаду становала. Доцније од Срба населили су Гад и други. Срби су старином из Црне-Горе и Херцеговине.

Одмах по регулисању Бегеја и Брзаве и насењу данашњег Гада Срби су сазидали себи и цркву. Основи старе цркве су и данас. Данашња зграда црквена сазидаана је 1777. године. Освећена је епископом темишварским Мојсијем Путником исте године. Оправљена је 1895. године. Храм цркве је св. архистратиг Михаил.

Парохија је једна VI. плаћеног разреда. Има парохијски стаи сазидаи 1860. године и парохијску сесију. Парохијско звање је основано 1779. године. Најстарије су мајице из 1779. рођених, 1802 умрлих и 1804. венчаних. Свештеник јмх. Герман Милошевић адм. парохије.

Школа у Гаду је једна шесторазредна и постоји од старине. Свагда је вероисповедног карактера. Зграда је зидана 1854. године и доцније дозиђивања и преоправљена. Учитељ јмх Герман Милошевић адм. парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Иван Милошевић. Перовођа: Љубомир Милојков.

2. *Дежан* — Dejan. Срез: Дета, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено у време цара Франца I Срби су од старине становници

Црква је сазидаана 1790. године. Посвећена 1805. године од Епископа Јосифа Јовановића Шакабенте. Храм је св. апостол Петар и Павле. Слави храм цркве о Духовима. Парохија је једна VI. плаћевног разреда има парохијску сесију Црквене матице се воде као наставак матица у селу Моравице. У том месту су престале матице 15. јануара 1794 а у Дежану се воде од 1820 године. Свештеник јмх. Сергије Јовандић адм. парохије.

Школа је српска вероисповедна. Школска зграда је 1901. године по пропису зидана. Учитељ је јмх. Сергије Јовандић.

Црквена општина је правилно организована. Председник Илија Матић, перовођа: Стеван Поповић.

3. *Денти* — Denta. Срез: Дета, жупанија: Тимиш-Торонталска. Срби су се у месту населили почетком VIII. века.

До 1872. године били су Срби и Румуни у јерархијској заједници. Исте године су се Румуни оделили. Србима је остала стара црква, а Румуне су исплатили са 10 000 форината сребра. Црква је сазидаана у Византијском стилу 1795 године. Темпло је сликано 1838. године. Храм цркве је: Успеније пресвете Богородице. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парох. дом и парох сесију. Матрикуле су заведене 1779. године. Свештеник: назначен за администратора јереј Јован Папин, врвременно администрира Братство Манастира Св. Ђурђа.

Школа је српска вероисповедна. Здање је зидано 1904. године. Учитељ је Жива Пашић, учитељ-курзиста.

Црквена општина правилно организована. Председник: Јоца Милутиновић, перовођа: Жива Пашић.

4. *Диниаш* — Diniasi. Срез: Булвез, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село од старине постоји и насељено је чистим Србима.

Зграда црквена сазидана је 1835. године. Освећена је 8. маја 1841. године протопрезвитером темишварским Јаваном Васићем. Темпло је сликао Љубомир Александровић 1840. године. 1924. године је патосана каменом. Храм цркве је пренос моштију св. Оца Николе, 9. маја Парохија је једна III. плаћевног разреда. Има парохијски стан и сесију. Парохијско звање постоји од 1700. године. Најстарије су матице из 1807. године. Свештеник је јмн. Георгије Драгић адм. парохије.

Школа је српска вероисповедна са три одељења. Једна зграда је сазидана 1871. друга 1893. а трећа 1903. године. Учитељи: Смиља Рашић, привр. учитељ-курзиста, управитељ, Славна Рашић привр. учитељ-курзиста, јмн. Георгије Драгић адм. парохије.

Црквена општина правилно организована. Председник је Михаил Силин, перовођа: јмн. Георгије Драгић.

5. *Бир* — Gier. Срез: Булвез, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено око 1775. године за време владања Марије Терезије. Срби су староседиоци.

Црква је сазидана у готском стилу. Храм цркве је Вазнесеније Господње, а слава се држи први дан Духова. Парохија је једна VI. плаћевног разреда, има стан парохијски и сесију. Парохијско звање постоји од 1777. године, када су заведене и матице. Свештеник јмн. Михајло Јовановић адм. па. рохије.

Школа има једна вероисповедна шесторазредна. Има једно школско здање зидао 1896. године. Учитељ је јеромонах Михајло Јовановић.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Никола Петровић, перовођа: јеромонах Михајло Јовановић.

6. *Иванда* — Ivanda Срез: Булвез, жупанија Тимиш-Торонталска. Место насељено од старине чистим Србима.

Црква је зидана 1852. год. Налази се у добром стању. Темпло је сликао Евген Шпанг 1897. године. Храм цркве је св. Архангел Михаил. Парохија је једна V. плаћевног разреда. Има парохијски стан и сесију. Парохијско звање основано 1852. године. Свештеник јеромонах Мирон Митровић админ. парохије.

Школа има једна вероисповедна. Зграда за школу је зидана 1872. године. Учитељ Милан Мијатов, привремени учитељ-курзиста.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Чеда Бузар, перовођа: Милан Мијатов.

7. *Кеча* — *Chesia-Româna*. Срез: Градиште, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено око 1779. године за време владања царице Марије Терезије. Срби су староседиоци.

Срби су у Кечи живели у заједници са Румунима. По јерархијској деоби стара црква је остала Румунима. Срби су примили свој део и сазидали нову цркву. Сазидана је 1875. године. Темпо је сликао Н. Којић из Вел. Кикинде. Храм цркве је св. велико-мученик Георгије. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парохијски стан и сесију. Парохијско звање је основано по деоби са Румунима 1872. године. Исте године су засноване и матице. Старе матице су код рум. парохијског звања. Свештеник јеромонах Спиридон Обркињевић, адм. парохије.

Школа српска вероисповедна основна. Здање је сази- дано 1905. године. Има сва учила. Учитељ Сава Максим при- временни учитељ-курзиста.

Црквена општина редовно организована. Председник је: Благоје Кечан, перовођа: јером. Спиридон Обркињевић.

8. *Мали-Гај* — *Gaiul-mic*. Срез: Дета, жупанија: Тимиш-Торонталска. Место је насељено у XVI. веку. Срби су се доселили пре 200 година.

Православни Румуни оделили су се од Срба 1874. год. плативши 2100 форината у новцу и $\frac{1}{2}$ сесије у земљи. Стара црква је по деоби остала Румунима. Црква садања је обична богомоља. Сазидана је 1904. године. Храм цркве је: Рођење Богородице. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Паро- хијски дом нема. Има непотпуну парохијску сесију. Парохиј- ско звање заосновано је по деоби са Румунима 1874. године. Матрикуле постоје од 1874. године. Старе матице су засно- ване 1779. године. Свештеник адм. парохије у Дежану.

Школа има једна српска вероисповедна. Здање је сази- дано 1904. године. Учитељ је монах Мирон Јовичић.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Сава Русић, перовођа: јеромонах Сергије Јовандић.

9. *Немети* — *Beregsău-Nemțesc*. Срез: Градиште, жупа- нија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено 1700. године за владе Леополда I. Населили су га Срби који су и данас је- дини становници Немета.

Црква је сазидана у римском стилу 1857., освећена 1861. за владе Јосифа I. и Епископа Самуила Маширевића. Темпло су сликали Љубомир Александровић и Душан Алексић 1869. и 1870. године. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парох. дом и сесију. Парохијско звање је основано 1700. год. Матице се воде од 1779. године.

Храм цркве је : св. великомученик Георгије. Свештеник је јереј Максим Стануловић, парох.

Школа је српска вероисповедна. Зграда је сазидана 1902. године. Учитељ је : Илија Дишић, учитељ-курзиста.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Миша Арсин, перовођа јереј Максим Стануловић.

10. *Овсеница* — Ovsenița. Срез : Дета, жупанија : Тимиш-Торонталска. Село је насељено последње четврти осамнаестог века. Већина становника су Немци.

Црква је сазидана 1810. године. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парох. дом. Сазидан је 1876. добровољним прилогом народа а настојањем свешт. Петра Стојановића. Има парох. сесију. Матице су заведене 1812. године.

Храм цркве је : Св. Архангел Гаврил. Свештеник је : јереј Радивој Фенлачки, адм. парохије у Соки. У месту нема српске вероисповедне основне школе. Деца похађају државну школу.

Црквена општина је правилно организована.

11. *Парац* — Pața. Срез : Темишвар, жупанија : Тимиш-Торонталска. Село је насељено 1800. године за владе Франца I. Станују у њему Румуни, Мађари, Немци, Срби, Словаци.

Црква је сазидана 1842. године, освећена 1851. године од Епископа Пант. Живковића. Темпло је сликао Чолаковић из Срп. Св. Мартона 1851. године. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парох. дом и парохијску сесију. Парохијске Матице су заведене 1864. године.

Храм цркве је : св. Вазнесење Господње. Свештеник је : јмн. Симеон Грбић адм. парохије.

Школа је српска вероисповедна. Учитељ је : јмн. Симеон Грбић.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Мирко Станков, перовођа : јмн. Симеон Грбић.

12. *Рудна* — Rudna. Срез : Булвез, жупанија : Тимиш-Торонталска. Село је у старини насељено Србима. У њему

је било имање породице барона Николића. Становници су у великој већини Срби.

Црква је саграђена 1843. а освећена од Епископа Пантелејмона Живковића 1844. године. Парохија је једна V. плаћеног разреда. Има парохијски дом и сесију. Матице су заведене 1779. године. Храм цркве је: Рођење св. Јована Крститеља. Свештеник је: јмн. Иларион Сујић адм. парохије.

Школа је српска вероисповедна са два одељења. Учитељ је: Јулијана Веселиновић-Мустец, учит.-курзиста, јмн. Иларион Сујић.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Милан Петрић, перовођа: Жива Поповић.

13. Сока — Soca. Срез: Дета, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено око 1700. године чистим Србима пореклом из Ст. Србије и Херцеговине.

Стара црква је била стара од дрвета, саграђена 1774. године. Нова црква је сазидана 1903. године под Епископом Лукијаном Богдановићем. Парохија је једна V. разреда. Има парох. дом и сесију. Матице се воде од 1808. године.

Храм цркве је: св. влмч. Димитрије. Свештеник је: јереј Радивој Фенлачки адм. парохије.

Школа је једна српска вероисповедна са два одељења. Здање је сазидано 1876. године. Учитељ: јереј Радивој Фенлачки свештеник, Видосава Фенлачки оспособљена учитељица, привремено.

Црквена општина је правилно организована.

14. Срп. Св. Марџин — Sănmartinul-sârbesc. Срез: Булвез, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село насељено почетком XVII. века. Становници чисти Срби.

Црква је сазидана 1828. године у облику крста, за време Епископа Путника. Темпло је сликао Алексић. Матице су заведене 1755. године. Парохија једна I. плаћеног разреда. Има парох. стан и сесију.

Храм цркве је: Св. Вазнесење Господње. Свештеник је: јереј Јован Драгојевић адм. парохије.

Школа је српска вероисповедна са три одељења, учитељ је јереј Јован Драгојевић свештеник и Мара Јована Драгојевића, оспособљена учитељица.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Макса Мишковић, перовођа: јереј Јован Драгојевић.

15. *Течишвар-Град* — *Timișoara-Cetate*, жупанија : Тимиш-Торонталска. Седиште протопрезвитерата темишварског.

Црква је сазидана 1748. године за владе Марије Терезије, и Епископа темишварског Поповића. Темпло је сликао 1832. године Константин Даниел. Парохијско звање се води од 1695. године Парохија обухвата предграђа Јосифово, и Јелисаветино, једна је I. плаћевног разреда. Има парох. стан. Нема сесију.

Храм цркве је : св. Вознесење Господње.

Место пароха непопуњено. Протопрезвитератски капелан : јмн. Серафим Журковић.

Има српска вероисповедна основна школа. Основана је 1767. године. Први учитељ српски је био Теодор Јанковић. Данас је учитељ : Вера Старосолска, оспособљена учитељица, стална.

Црквена општина није правилно организована. Управља Управни Одбор. Председник је : Душан Јовановић. Благајник-перовођа : Стеван Ненадовић.

16. *Течишвар-Фабрика* — *Timișoara-Fabrică*. Предграђе града Темишвара, жупанија Тимиш-Торонталска.

Црква је сазидана 1745—1755. за владе царице Марије Терезије. Парохијско звање је основано 1745. године. Матице се воде од 1779. године. Парохија је једна. I. плаћевног разреда. Има парохијски стан и нема парохијску сесију.

Храм цркве је св. влмч. Георгије. Свештеник је : прота Душан Гајић, администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа. Звање школско је сазидано 1760. године. Учитељ је Владимир Живојнов, оспособљен. Сталан.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Др. Милан Калиновић адвокат, перовођа рачуновођа : Стеван Јовановић.

17. *Течишвар-Мехала* — *Timișoara Principele Mihai*. Предграђе града Темишвара, жупанија : Тимиш-Торонталска.

Црква је сазидана 1792—1796. године. На месту данашње цркве била је и стара црква. Темпло је сликао Алексић 1819/20. године. Иконостас је резео Јанић уметник из Арада. Парохија је једна V. плаћевног разреда. Има парох. дом и парохијску сесију. Матице се воде од 1745. године. У парохији мехалској живели су Срби у заједници са Румунима до

1887. године, када су се оделили и окончали деобну парницу која је трајала до 1895. године. Срби су Румунима предали половину капитала у земљи и исплатили одштету за цркву у своти од 26.000 форината. Стари Храм и школа је остала Србима.

Храм цркве је; пренос моштију св. Оца Николаја. Свештеник: прота Слободан Костић, парох.

Има српска вероисповедна школа од давнине. Има података о школи из краја осамнаестог века. Учитељ Манојло Попов, оспособљен. Сталан.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: прота Слободан Костић, перовођа: Манојло Попов, тутор: Сима Ђорђевић.

18. *Толвадија* — Tolvadia. Срез: Чаково, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено 1626. године, Срби су од старине становници села.

Црква је сазидаана 1878. године за време Епископа Георгија Војновића и владара Фрање Јосифа I. Освећена је 1879. темишварским протом Василијем Табаковићем. Парохија је једна VI. плаћеног разреда. Има парохијски стан и парохијску сесију. Парохијске матице се воде од 1852. године.

Храм цркве је: св. Архистратизи Михаил и Гаврил. Свештеник је јеромонах Иринеј Јовановић, администратор парохије.

Има српску вероисповедну школу. Учитељ јеромонах Иринеј Јовановић, администратор парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Лаза Пантин, перовођа: јеромонах Иринеј Јовановић.

19. *Фењ* — Foeni. Срез: Булвез, жупанија: Тимиш-Торонталска. Село је насељено још у 13. веку. Срби су староседиоци. Стара црква је зидана 1760—1770. У њој је била гробница породице Мочоњијеве. Нова црква је сазидаана 1887. године а освешћена 13. августа 1888. године Епископом Георгијем Бранковићем. Нову цркву у Фењу исто и школу сазидала је о свом трошку Лаура Мочоњи, удова пок. Андрије Мочоњи кћи Петра Чарнојевића. У гробници под новом црквом сахрањени су пок. Андрија Мочоњи и Лаура Мочоњи рођ. Чарнојевић. Велико звоно овога храма био је поклонно Кнез Александар Карађорђевић. Парохија је једна VI. разреда. Матице су заведене 1779. године. Има парохијски дом и парохијску сесију.

Храм цркве је: Успеније пресвете Богородице. Свештеник је јеромонах Теодосије Суботић администратор парохије.

Има српску вероисповедну школу. Здање школско је зидано 1888. године. Учитељ: Љубица Павлов, учитељ-курзиста.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Жива Чизмаш, перовођа: Љубица Павлов.

20. *Чаково* — Сіасова. Срез: Чаково, жупанија: Тимиш-Торонталска. Срби су од давнина становници чаковачки.

Црква је сазидаана у византијском стилу 1768. године за време Епископа Јовановића-Видака. Темпло је сликао Димитрије Поповић 1771. године. Стеван Алексић академски сликар је 1902/3 године обновио иконостас. Парохија је једна I. плаћеног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Парохијске Матице се воде од 1757. год.

Храм цркве је: Успеније пресвете Богородице. Свештеник је: јереј Георгије Терзић администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа. Учитељ је јереј Георгије Терзић, администратор парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Јефта Пантић, перовођа: јереј Георгије Терзић.

Камерални св. Ђурађ. Село је постало уз Манастир св. Ђурађ. Насеље је чисто српско. Црква је у Ман. св. Ђурђу. Парохијско звање је заведено од 1769. године. Свештенство: Братство Ман. св. Ђурђа.

Има српску вероисповедну основну школу. Учитељ је монах Стефан Орбулов.

Црквена општина је од 1922. године формално организована. Председник је: Светозар Крњачки, перовођа: Љубомир Главан.

Манастир св. Ђурађ (општина). Прјавор Манастира. Постао и развијао се уз Манастир. Црква и парохијско звање је у Манастиру. Свештенство је: Братство Ман. св. Ђурђа.

Школа вероисповедна српска. Издржава је Манастир. Учитељ: јеромонах Мирон Босак.

Црквене општине нема.

21. *Ченеј* — Сіенеј. Срез: Перјамош, жупанија: Тимиш-Торонталска. Српска насебина од старине.

Црква је саграђена крајем XVIII. века. Матице су заведене 1779. године. Парохија је једна I. плаћеног разреда. Има парохијски стан и сесију.

Храм цркве је: св. Арх. Михаил и Гаврил. Свештеник је: јереј Христифор Којић администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа са два одељења: Учитељ: Христифор Којић, свештеник.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Ђока Ђирин, перовођа: јереј Христифор Којић.

II. Протопрезвитерат арадски.

1. *Арад* — Arad. Сл. краљ. варош. Седиште Префектуре, Арадске жупаније Седиште протопрезвитерата Арадског.

Црква је сазидаана 1760. године. Освећена је 1767. год. Епископом Синесијем Живановићем. Живописана од Душана Алексића 1865. и Стефана Алексића. Парохијско звање се води од 1727. године, од тада се воде и Матице. Парохија је једна I. плаћеног разреда. Има парохијски стан и сесију. Поред пароха је системизовано и место протопрезвитератског капелана.

Храм цркве је св. апост. Петар и Павле. Свештеник је: Урош Ковинчић, парох и окружни протопрезвитер арадски. Протопрезвитератски капелан је јеромонах Арсеније Гигић.

Има српска вероисповедна школа. Садања школска зграда је сазидаана 1893. године. Учитељ је Ђура Миланковић. Сталан

До 1918. године је постојало у Араду вероисповедно забавиште, данас је затворено.

Црквена општина је редовно организована. Председник црквене општине А. Илић. Перовођа: Ђура Миланковић. Главни књиговођа-благајник Милан Јованов.

2. *Арад-Гај* — Arad-Gaiul. Предграђе вароши Арада, жупанија: Арад.

Срби у Арад-Гају живели су до 1870. године у заједници са православним Румунима. 1870. године је спроведена деобна парница и стари заједнички храм буде досуђен Румунима. Срби 1870. године сазидају храм за себе. Парохија је једна III. плаћеног разреда има парохијски стан и парохијску сесију. Матице се воде од 1871. године. Подаци за старије године, налазе се у заједничким матицама, које су у поседу правосл. румунског парохијског звања.

Храм цркве је: Преображење господње. Свештеник: Арад-Гај нема свештеника. Парохију администрира Урош Ковинчић, окр. протопрезвитер арадски.

У месту има српска вероисповедна школа. Данашња школска зграда сазидаана је 1892. године. Учитељ је Предраг Бугарин, оспособљен, привремени.

Црквена општина је редовно организована. Председник је: Миша Нецин, перовођа: Предраг Бугарин, учитељ.

3. *Varjaș* — *Variaș*. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Вингански.

Црква је сазидаана 1823. године у византијском стилу за време митрополита Стефана Стратимировића. Темпло је сликао Стеван Алексић 1860. године. Парохија је једна I. плаћеног разреда. Има парохијски стан и парохијску сесију. Матике парохијске се воде од 1769. године.

Храм цркве је пренос моштију св. Оца Николаја (9. мај). Свештеник је: протојереј Александар Грујић, парох.

Има српска вероисповедна школа са три одељења и три учитељске снаге. Учитељство је: Ђорђе Керпенишан, учитељ-управитељ, оспособљен, сталан, Васа Росић учитељ-курзиста, привремени, Велинка Ђорђевић, учитељ-курзиста, привремена.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Светозар Теодоровић, перовођа: Ђорђе Керпенишан.

4. *Keshfel* — *Kettfel*. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Винга. Становници су чисти Срби.

Црква је сазидаана 1746. године. Иконостас је радио Василије Дереша из Песка 1902. године. Парохија је једна IV. плаћеног разреда. Има парохијски стан и сесију. Парохијске матике се воде од 1779. године.

Храм цркве је: Рождество Јована Претече. Свештеник је: јереј Милан Николић, парох.

Има једна вероисповедна школа са два здања и два одељења. Учитељ је: свештеник Милан Николић парох, привремени, Владимир Ненадов учитељ-курзиста привремени.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Цвеја Стојин, перовођа: Владимир Ненадов.

5. *Моноштор* — *Mănăstur*. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Винга.

Срби у Моноштору су живели у заједници са Румунима. По подели, Срби су сазидали себи цркву 1896. године за време Епископа Никанора Поповића. Парохија је једна VI. плаћеног разреда. Има парохијску сесију, нема парохијски стан. Парохијско звање је основано 1896. године од када се и воде све матике.

Храм цркве је : св. Кнез Лазар, српски (Видов дан).
Свештеник је : јеромонах Митрофан Шољмошанов, администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа. Школско здање је сазидао Србима у Моноштору, Манастир Бездин, за време архимандрита Исака Дошена. Учитељ је : Данило Адамовић, монах, привремени.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Љубомир Јорговановић, перовођа : јеромонах Митрофан Шољмошанов.

6. *Нађфала* — Satul-mare Timiș. Жупанија : Тимиш-Торонталска. Срез : Нови-арад.

Црква у Нађфали је сазидаана 1824. године. Храм молатвао Ђорђе Вајанц из Темишвара 1922. год. Парохија је једна IV. плаћеног разреда. Има парохијски стан и парохијску сесију. Матице се воде од 1867. године.

Храм цркве је : св. великомученик Георгије. Свештеник је : јеромонах Виктор Љубичић администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа са два одељења. Једно одељење затворено. Учитељ је Милан Бакић, учитељ-курзиста привремени.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Јефта Попов, перовођа : Живко Петков.

7. *Нађлак* — Nădlac. Жупанија : арадска. Срез : Печка,

Црква је сазидаана 1893. године за време Епископа Никанора Поповића. Цркву је молатвао и иконостас подигао 1909. година Евген Шпанг из Темишвара. Парохија је једна VI. плаћеног разреда. Има парохијску сесију. Парохијски дом нема. Матице се воде од 1774. године.

Храм цркве је : св. великомученик Димитрије. Свештеник је : јеромонах Мирон Кочобанов, администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа. Учитељ је јеромонах Мирон Кочобанов, привремени.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Јоца Пекурарев, перовођа : јеромонах Мирон Кочобанов.

8. *Печка* — Pecica. Жупанија : арадска. Срез : Печка.

Црква је сазидаана 1874. године за време Епископа Војновића. Парохија је једна VI. плаћеног разреда. Има парох. дом и парохијску сесију непотпуно. Матице парохијске су заведене 1874. године.

Храм цркве је св. великомученик Георгије. Свештеник је: Братство Манастира Бездина.

Школа је српска вероисповедна. Учитељ је Иван Ракић учитељ-курзиста, привремени.

Црквена општина није прописно организована. Управља пословима црквено општинским повереник Епарх. Административног Одбора јеромонах Пантелејмон Дошен намесник Манастира Бездина.

9. *Саравола* — Saravale. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Перјамош.

Срби су у Сараволи некада живели у заједници са Румунима. Доцније су се оделили. Стара заједничка црква је припала Србима. Сазидана је 1777. године. Тemplo је сликао А. Теодоровић. Парохија је једна IV. плаћеног разреда. Има парохијски стан и парохијску сесију. Матице се воде од 1779. године.

Храм цркве је: св. Отац Николај. Свештеник је: јеромонах Герман Јојић администратор парохије.

Школа је српска вероисповедна са два одељења. Српска школа постоји од 1824. године. Учитељ је: Ђира Србован, оспособљени, привремени, управитељ, Даринка Мијатов учитељ-курзиста, привремена.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Воја Аћимов, перовођа; Аца Тодоров.

10. *Вел. св. Миклуш* — Sănniculaul-mare Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Вел. св. Миклуш.

Место је насељено око 1421. године. Срби су у њему староседиоци. Живели су дуго времена у заједници са Румунима. Доцније су се оделили. Црква је сазидана у византијском стилу 1787. године за време Епископа Петровића. Тemplo је сликао Арса Теодоровић 1809. године. Парохија је једна првог плаћеног разреда. Има парохијски дом и сесију. Матице парохијске се воде од 1747. године.

Храм цркве је: Успеније пресвете Богородице. Свештеник је: јереј Симеон Видак администратор парохије.

Има од старине српску вероисповедну школу са два одељења. Учитељи су: Даринка Урсић, оспособљена, стална, Видосава Видак, оспособљена привремена.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Веља Павлов, Перовођа; Лаза Обрадов.

11. *Срп. св. Пеџар* — Sânpetrul-mare. Жупанија : Тимиш-Торонталска. Срез : Перјамош.

Ово је стара српска насебина. У старини се село звало : Бегово. Цркву је моловао Алексић. Има две парохије V. плаћевног разреда. Има један парохијски стан и две парохијске сесије. Матице се воде од 1784. године.

Храм цркве је : св. Отац Николај. Свештеник је : јереј Душан Предић парох. Место системизованог парохијског помоћника је упражњено. Администрира јереј Душан Предић.

Има српску вероисповедну основну школу са три одељења. Учитељи су : Мара Васиљевић оспособљена, привремена, Аурелија Адамовић учитељ-курзиста, привремена, Софија Чернић, неоспособљена, привремена.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Јова Лацић, перовођа : јереј Душан Предић.

12. *Чанад* — Ciapadul-mare. Жупанија : Тимиш-Торонталска. Срез : Вел. св. Миклуш.

Црква је сазидаана 1773. године за време Епископа Путника. Иконостас је радио Сергије Којић из Вел. Кикинде 1901. године. Има једну парохију првог плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Матице се воде од 1779. године.

Храм цркве је : Пренос моштију св. Оца Николаја. Свештеник је : јеромонах Сергије Јовановић, администратор парохије.

Има српску вероисповедну основну школу са два одељења. Учитељи су : Милан Ђурић, оспособљен, сталан, Невенка Керпенишанова учитељ-курзиста.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Стеван Дишић, перовођа : Милан Ђурић.

13. *Торња* — Тогнеа. Жупанија : арадска. Срез : Печка.

Црква је сазидаана 1879. године у време Епископа Војновића. Парохија је једна петог плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Матице се воде од 1877. године.

Храм цркве је : Рођење Богородице. Свештеник је : јеромонах Севастијан Перић, администратор парохије.

Има српску вероисповедну школу. Учитељ је монах Кирил Јовановић, привремени.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Тоша Бајић, перовођа : јеромонах Севастијан Перић.

14. *Фенлак* — Fenlac. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Нови-Арад.

Срби су живели у заједници са Румунима. Доцније су се одселили и основали посебну заједницу чисто српску. Црква је сазидана 1900. године, за време Епископа Никанора Поповића. Моловао је Ђорђе Вајанц из Темишвара 1922. год. Има једна парохија петог плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Матице се воде од 1897. године.

Храм цркве је: Рођење Пресвете Богородице. Свештеник је: јеромонах Дамаскин Рацков администратор парохије.

Има српску вероисповедну школу са два одељења. Учитељи су: Никола Малетић, оспособљен, сталан, Катица Малетић оспособљена, стална.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Петар Нецин, перовођа је: Никола Малетић.

15. *Крајевац* — Cralovaț. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: рекашки.

Крајевац је чисто српско село у тако-званој банатској Црној-Гори. Срби су становали у њему за време још турског господства у Тамишкој жупанији. Црква је сазидана 1887. године за време Епископа Бранковића. Темпло је сликао Јован Живулеску. Парохија је једна VI. плаћевног разреда има парохијски дом и сесију. Парохијско се звање и матице воде од 1731. године.

Храм цркве је: св. великомученик Георгије. Свештеник је: јеромонах Лукијан Младеновић, администратор парохије.

Има српску вероисповедну основну школу. Учитељ је монах Васа Малошевић.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Жива Пелић, перовођа: јмн. Лукијан Младеновић.

16. *Лукаревац* — Lugařeț. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: Рекаш.

Село је од старине српско у банатској Црној Гори. Спомиње се још од 1492. године као власништво породице Радића. Почетком 1802. године село је било у поседу породица Јанковића и Ђуре Докторовића. Црква је саграђена око 1750. године за време Епископа Николе Димитријевића. Има једну парохију VI. плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Парохијске Матице се воде од 1788. године.

Храм цркве је: св. великомученик Георгије. Свештеник је администратор парохије Крајевачке.

Има српску вероисповедну основну школу. Учитељ је монах Димитрије Поповић.

Црквена општина је прописно организована. Председник је Викентије Грујић, перовође нема.

17. *Петрово-Село* — Petrovoselo. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: рекашки.

Срби се спомињу у Петровом-Село већ око 1444. год. За време Епископа Никанора Поповића. Има парохијски дом и парохијску сесију. Парохијске Матице се воде од 1780. год.

Храм цркве: св. великомученик Георгије. Свештеник је: јеромонах Виктор Поповић администратор парохије.

Има српску вероисповедну основну школу са два одељења. Учитељ је: јеромонах Виктор Поповић администратор парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Коста Јанковић, перовођа је: јеромонах Виктор Поповић.

18. *Станчево* — Stanciova. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: рекашки.

Станчево је чисто српска општина у банатској Црној Гори. Срби су га населили већ око 1450. године. Народ тврди да су Срби населили Станчево одмах после Косовске битке и стално у њему живели и пре и за време и после бављења Турака у Банату. Црква је сазидаана 1891. године. Има једну парохију VI. плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Парохијске Матице се воде од 1796. године.

Храм цркве је: св. великомученик Георгије. Свештеник је: јеромонах Мирон Ненадовић, администратор парохије

Има српска вероисповедна основна школа. Учитељ је: јеромонах Мирон Ненадовић, администратор парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је: Петар Миливојев, перовођа: Ђока Перия.

19. *Мали-Бечкерек* — Becicherecul-mic. Жупанија: Тимиш-Торонталска. Срез: централни.

Срби станују од старине у М. Бечкерек. Староседиоци су Срби. Црква је сазидаана 1823. године, за време Епископа Јосифа Путника. Темпо је сликао Алексић 1863. године. Има једну парохију VI. плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Парохијске матице се воде од 1792. год.

Храм цркве је: пренос моштију св. Оца Николаја. Свештеник је: игуман Јосиф Протић, администратор парохије.

Има српска вероисповедна школа. Учитељ је : Невенка Томин учитељ-курзиста, привремена.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Ника Панин, перовође нема.

20. *Кнез* — *Sat-chinez*. Жупанија : Тимиш-Торонталска. Срез : Винга.

Село постоји од XIII. века и Срби у њему. Кнез је једно од најстаријих српских места. Данашњем селу је уда-рио темељ око 1481. године, Кнез Павле Бранковић који је у њега доселио Србе из Херцеговине и Старе Србије. Доцније су се доселили Румуни с којима су Срби живели у верској заједници све до 1889. године. Када су Срби из заједнице иступили и основали своју чисто српску црквену заједницу. Црква стара је у деобној парници додељена Румунима. Срби су од капитала примили пети део. Сазидали су 1889. године, трудом проте Нике Николића српску цркву. Темпло је изградио Јанић из Арада а сликао Душан Алексић. Парохија је једна шестог плаћеног разреда. Има парохијску сесију, парохијски дом нема. Парохијско звање је основано и води се од 1889. године од када су и чисто српске матице.

Храм цркве је : св. великомученик Димитрије. Свештеник је : јереј Коста Мијатов, администратор парохије.

Има од старине вероисповедну шесторазредну српску основну школу са једном зградом. Школску зграду је сазидао као дар Србима у Кнезу јереј Милош Николић бивши адм. парохије Кнешке 1905. године. Учитељ је : јереј Коста Мијатов, администратор парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је : Бошко Петров, перовођа : јереј Коста Мијатов.

III. Протопрезвитерат соколовачки.

1. *Белобрешка* — *Belobreșca*. Срез : Нова Молдова, округ : Лугош. Село је основано око 1700. године. Основали су га Срби. Црква је сазидана 1797. године. Храм цркве је : Васнесење Господње.

Парохија је једна VI. плаћеног разреда. Нема парохијски дом. Има непотпуну сесију. Парохијско звање основано 1770. године. Матице се воде од 1778. године. Свештеник је у Срп. Пожежени.

Школа од 1879. године општинска.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Никола Илић, перовође нема.

2. Доња Љупкова — Liubcova. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Село је основано око 1790. године.

Црква је сазидаана 1821. године. Темпло је сликао Ђока Путник 1904. године. Храм цркве је Вазнесење Господње.

Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парохијски дом и сесију. Матице постоје од 1840. године. Свештеник је јеромонах Мирон Болгарић, администратор парохије.

Школа од 1874. године комунална. Сада нема учитеља. Привремено учитељску службу врши јеромонах Мирон Болгарић, администратор парохије.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Алекса Стојковић, перовођа Миша Јеремић.

3. Златица — Zlatița. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Златица је насељена после 1716. године када су Турци напустили Банат. Саградили су је Срби, који су у то доба основали и манастир Златицу.

Црква је сазидаана 1870. године и освећена Епископом Емилијаном Кенгелцем 1874. Храм цркве је св великомученик Георгије. Парохија је једна VI. плаћевног разреда. Има парохијски дом и парохијску сесију. Матице су основане 1850. године. Старе матице су у 1848. године изгореле. Свештеник је јереј Константин Лазић, администратор парохије.

Школа је била до 1908. године срп. вероисповедна, тада је затворена и отворена комунална.

Црквена општина није организована. Управља Управни Одбор. Председник је Милан Томашевић, перовођа: Мирослав Томашевић.

4. Лесковица — Lescovița. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Место је насељено 1710. године са 19 српских породица из Лесковца у Србији.

Црква, стара, саграђена 1717. године. Осветио је Еписк. Викентије Јовановић, ограђена зидом и гвозденом оградом. Темпло је сликао сликар Поповић из Орховица 1850. год. Храм је цркве пророк св Илија. Парохија једна VI. плаћевног разреда. Матице се воде од 1770. године. Има парохијски

дом и сесију. Свештеник је јеромонах Пантелејмон Јоцић, администратор парохије.

Школа од 1884. године општинска.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Кузман Вишатовић, перовођа: Матија Кладовановић.

5. *Луговеш* — Lugovet. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Село је насељено око 1700. године.

Црква сазидаана 1847. године под Епископом Стеваном Поповићем. Храм је св. пророк Јеремија. Парохија једна I. плаћеног разреда. Има парохијски дом и сесију. Парохијско звање основано 1775. године. Тада су и матице заведене. Свештеник је јереј Павле Хранисављевић, парох.

Школа је комунална. Вероисповедне српске школе нема.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Младен Томашевић, перовођа: Светозар Томашевић.

6. *Мачевић* — Macević. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош, пошта и брзојав Ст. Молдова.

Срби су староседиоци места. До буне 1848. године припадали су Ст. Молдави, после буне су се оделили и основали посебну парохију. Црква је сазидаана 1856. године под Еписк. Емилијаном Кенђелцем. Храм цркве је св. Васнесење Господње. Парохија је једна VI. плаћеног разреда, има парохијски дом и сесију. Звање је основано 12. јануара 1792. године. Свештеник је у Ст. Молдави.

Школа од 1874. комунална. Од 1919. године школа у оскудици учитеља слабо ради.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Светозар Стојановић.

7. *Радимна* — Radimna. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Срби су населили ово место пре више од 270 година. Први насељеници су били Херцеговци и Личани. Село је име добило од реке Радимнице.

Црква је зидаана 1763. године. Ова је црква по предању у Клисурској најстарија. Пошто је потпуно црква пала, настојањем свештеника Александра Атанацковића, дугогодишњег администратора парохије тамошње, сада пароха у Соколовцу, верни су на истом месту 1924. године сазидали цркву, која ће потпуно бити готова и освећена у 1925. године. Храм цркве је св. Отац Николај. Парохија је једна VI. плаћеног

разреда. Има парохијски дом и непотпуну сесију. Матице су заведене 1794. године. Свештеник је јеромонах Кирил Секулић, администратор парохије.

Школа од 1872 године комунална. Школа не ради у оскудици учитеља.

Црквена општина није правилно организована. Управља је Управни Одбор.

8. *Соколовац* — Socolovaț. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Од 1919. године седиште протопрезвитерата Соколовачког. Село лежи на Нери. Основано је од Срба Херцеговаца у старини.

Црква је сазидаана у византијском стилу 1811. године под Епископом Јованом Видаком. Темпло сликано 1843. године. Храм цркве је св. Отац Николај. Парохија је једна IV. плаћевна разреда. Има парохијски дом и сесију. Парохијско звање основано 1777. године. Матице заведене 1778. Свештеник Александар Атанацковић, парох, протонамесник.

Школа од 1871. године комунална, општинска. Пре рата је имала три, сада једну учитељску снагу.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Совра Владисављевић, перовођа: прот. Александар Атанацковић.

9. *Свињица* — Svinița. Срез: Оршова, округ: Лугош, област: Банат.

Село је насељено за владе Леополда I пре 220 година из села Јабуке, недалеко од града Трнаве.

Црква је сазидаана у византијском стилу 1741. године. Темпло је сликао 1874. године Димитрије Поповић из Оравице. Освећена је Јосифом Јовановићом Шакабентом. Храм је цркве св. Отац Нилолај. Парохија је једна VI. плаћевног разреда, има парохијски дом и непотпуну сесију. Парохијско звање основано 1783. године. Тада су заведене и матице. Свештеник је јеромонах Стефан Станков, адм. парохије.

Школа комунална. Српске вероисповедне школе нема.

Црквена општина правилно организована.

10. *Срп. Пожежена* — Pojejena sârba. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Општина је била у заједници са Рум. Пожеженом. 1887. одеље се Румуни те добију једну сесију и 2031 форината од Срба, и оснују парохију у Рум. Пожежени а на основу пре-

суле кр. курије у Б.-Пешти. Црква је у византијском стилу сазидаана 1793. Освећена од Епископа Јосифа Јовановића. Храм цркве је св. Архистратизи Михајло и Гаврил. Парохија је једна VI. плаћевног разреда, има парохијски дом и непотпуну сесију. Парохијско звање је основано 1794. год. Матице су заведене од 1823. године. Свештеник је Илија Јорговановић, администратор парохије,

Школа је општинска, има једну учитељску снагу.

Црквена општина је правилно организована.

11. *Сџара Молдова* — Mo'dova vechе. Срез: Нова Молдова, округ: Лугош.

Место је насељено Србима 1696. под Леополдом I. Црква сазидаана 1858. а освећена 1855. године од Епископа Емилијана Кењелца. Храм цркве је св. Јован Предтеча. Парохија је једна II. плаћевног разреда, има парохијски дом и сесију. Матице су од 1847. године. Старе матице су изгореле 1848. године. Свештеник је јеромонах Никанор Савић, адм. парохије.

Школа комунална.

Црквена општина је правилно организована. Председник је Љуба Станимировић, перовођа: Светозар Браила.

Народно црквени иметак у вези са спровођењем Аграрне Реформе.

Српски народно црквени иметак у Краљевини Румунији састоји се из св. цркава, из парохијских, школских, црквено-општинских кућа, и земље (шума, ливада, ораће земље, вртова, винограда).

Говоримо овде о иметку у земљи.

Српски народно црквени иметак у земљи делимо на :

- I. Иметак Митрополијски.
- II. Иметак Епископијски.
- III. Иметак јерархијског фонда.
- IV. Иметак Манастирски.
- V. Иметак оставине Агора Гал.
- VI. Иметак црквено општински.

Цео народно црквени иметак у земљи је спровођењем аграрне реформе окрињен, пошто је већина истог потпала под удар аграра.

По аграрном закону у Краљевини који је издат 4. новембра 1921. (Monitorul Oficial бр. 174/921.) под удар аграра падају сва црквена добра (§. 6.) ако прелазе ону количину колику предвиђа аграрни закон.

Аграрни закон оставља недирнуто.

Епископији 100 јутара земље а

Црквеним општинама

За свештеника 32 јутра парохијске сесије, и ако има, не може се експроприрати ни залишна сесија.

За издржавање цркве 10 јутара.

За појце 8 јутара.

За школу 16 јутара.

За школски врт. до 5 јутара.

Ако црквена општина и Епископија нема законом предвиђен максимум земљишта има право да га импроприрањем добије.

Вртови, градишта, гробља су слободна од експропријације.

Шуме се експроприрају у корист државе и околних општина с тим, да се власнику оставља изврстан квантум на приватну употребу.

За оставине (легате) у земљи закон не предвиђа имовину у земљи.

Манастирима оставља закон осим винограда, вртова и градишта 30 јутара ораће земље и изврстан део шуме.

Прелазимо на приказ свег народно црквеног иметка у земљи с обзиром на спровођење аграрне реформе. Наводимо тачно на основу прикупљених званичних исказа количину иметка пре спровођења аграрне реформе и количину после спровођења. На крају приказујемо целокупно стање свег иметка 31. децембра 1924. године.

I. Иметак Митрополијски је пустара „Цера“ у хатару вароши Темишвара у простору од 192 јутара 468 □ хвати. Приход истог иметка је служио на допуну дотације Епископа Митрополије Карловачке. Пошто иметак, и ако га је Митролија уживала више од 150. година, није био грунтовно на Митрополију спроведен, државни ерар је земљу 30. септембра 1919. године одузео и данас је издаје у закуп под присилну аренду становништву околних места.

II. Епископијски иметак.

Летњиковац у хатару града Темишвара у простору од 7 јутара 93 □ хвата са две зграде и споредним просторијама. Иметак епископијски није експроприран.

III. Иметак јерархијскога фонда су залишне парохijske сесије у:

Срп. св. Мартону од	32 јут.	1031 хв.
Кетфељу	29 „	1344 „
Иваиди	33 „	1256 „
Дињашу	33 „	800 „
Варјашу	30 „	388 „
Денти	17 „	
Срп. Ченеју	30 „	
Ст. Молдави	34 „	
Срп. св. Петру	30 „	

укупно 277 јут. 18 хв.

Аграрни закон је одузео у своје сврхе до сада залишне парохијске сесије у Срп. св. Мартону, Кетфељу, Иванди, Дињашу, Варјашу свега 166 јут. 18 хв. није експроприрано свега 111 јутара.

Спровађање Аграрне реформе на свима залишним сесијама није још спроведено.

IV. Иметак Манастира.

У Краљевини Румунији имамо 4 српска Манастира: Бездин, Св. Бурађ, Златица, Базијаш.

а) Бездин је пре спровађања аграра имао поседа у земљи:

јутра	1203	ораће земље
"	15	баште
"	276	рита
"	17	винограда
"	68	пашњака
"	802	шуме

јутра 2381 укупно.

Аграрни закон је од Манастира Бездина експроприрао:

1173	јутра	ораће земље
276	"	рита
68	"	пашњака
797	"	шуме

свега 2314 јутара експроприрано.

Манастиру је остављено:

30	јутара	ораће земље
15	"	баште
17	"	винограда
5	"	шуме.

б) Св. Бурађ је имао пре спровађања аграра:

900	јут.	ораће земље
280	"	шуме
50	"	ливаде

свега 1230 јутара

Аграрни закон је експроприрао:

870	јутара	ораће земље
265	"	шуме
50	"	ливаде.

Манастиру је остављено :

30 јутара ораће

15 „ шуме.

в) *Злајица* има 72 јутра земље и винограда, остављено је укупно 30 јутара.

г) *Базијаш* је имао 2 јутра земље које је аграрни закон оставио недирнуто.

V. Иметак оставине *Агора-Гал* састоји се у земљи у простору од 30 јутара, уписаних у грунтовници општине Лукаревац под бр. 190.

802 □ хв. кућиште парц. бр. 51—52/в. грунт. бр. 263, 1033 1/2 □ хв. кућиште парц. бр. 32—33/в. под истим бројем.

Од иметка оставине *Агора-Гал* аграрна реформа је одузела 30 јутара ораће земље и кућиште једно за зидање државне школе.

VI. Иметак *црквено општински* у земљи наводимо прво укупан по протопрезвитератима, после посебнице за сваку црквену општину, са тачном ознаком колики је био иметак пре експропријације а колико је остало после :

Иметак црквених општина по протопрезвитератима.

Редни број	Прото- презбитерат	Имао земље у југурина за						Аграрна реформа оставила или дала за						Свега има		
		свештеника	цркву	цркв. општ.	школу	заклада	света	свештеника	цркву	школу	појас	заклада	им. баште	света	име	име
1	Темпшарски	593 ₄₉₃	311 ₀₂₈	276 ₀₉₈	52 ₃₃₀	18	1251 ₃₄₂	554 ₇₀₀	147 ₄₁₁	68 ₂₀₁	98	—	8	875 ₁₁₄₂	155 ₂₈₈	530 ₀₂₈
2	Арадски	637 ₁₀₂₀	486 ₀₇₁	38	65 ₁₁₂₈	13	1241 ₃₃₈	649 ₁₄₀₀	169 ₇₁₅	124 ₁₂₃₂	98 ₀₄₆	—	14 ₁₀₇₀	1056 ₁₉₈₈	153 ₈₀₀	338 ₄₀
3	Соколовачки	252	41 ₁₇₇	163	—	—	456 ₁₇₇	247 ₈₀₀	58 ₁₇₇	—	—	—	—	305 ₁₄₇₇	1	151 ₃₀₀
Свега		1482 ₁₄₀₄	839 ₇₇₁	477 ₀₉₈	117 ₁₄₄₄	31	2948 ₀₀₇	1451 ₁₈₅₀	374 ₅₀₈	192 ₁₄₈₃	196 ₀₄₆	—	22 ₁₀₇₀	2238 ₀₀₇	309 ₀₂₈	1019 ₁₄₇₇

По општинама :

1. Протопрезвитерат темнишварски.

Редни број	Црквена општина	Има земље у јутрици аа				Остављено или дапо по аграрној реформи аа						И м а		
		свештеника	цркву	цркв. општ.	школу	закладу	свештеника	цркву	школу	појца	закладу	башту	више	мање
1	Бир	31 800	—	4	—	—	32	10	—	8	—	—	14 800	—
2	Пивада	32	—	—	—	—	32	10	—	8	—	—	18	—
3	Фев	30	—	—	—	—	30	10	—	—	—	—	10	—
4	Диваш	32 027	123 91	—	19 126	—	32	10	—	—	—	—	7 00	125 014
5	Руда	30 165	5 41	—	3 150	—	32	10	4	8	—	—	4 00	—
6	Парац	30	—	4 100	—	—	30	5	—	4	—	—	—	—
7	Делта	32	27	—	—	—	32	10	9	8	—	—	—	—
8	Чарово	32	—	205 45	—	—	14 125	10	—	—	—	—	—	226 45
9	Мали Ђу	14	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—
10	Сри. Ченеј	36 774	—	8 102	4 501	—	32	10	4 201	—	—	5	35	3 48
11	Кам. Св. Ђураб	—	—	—	—	—	31	10	10	8	—	—	14	—
12	Ља	31	—	—	4	—	32	10	8	6	—	3	18 000	—
13	Кекеч	31 332	4 47	5 002	—	—	32	10	—	—	—	—	—	—
14	Сри. Св. Маргон	32	150	—	—	—	32	10 101	16	8	—	—	34	139 100
15	Девки	30	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Тем. Фабрика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Тем. Град	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Сота	27 1500	—	—	3	—	27 1500	—	3	—	—	—	—	—
19	Тем. Мехала	35 400	—	40	4	18	35 400	10	4	16	—	—	—	32
22	Кеча	35 277	2 44	—	—	—	35 277	2 44	—	—	—	—	—	—
21	Освенца	35 1500	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	3 1200
22	Томвадија	28 1500	—	8 000	5 400	—	30 900	—	4	8	—	—	—	—
Сума :		593 425	311 623	276 108	52 825	18	554 753	147 111	68 301	58	—	8	155 225	530 098

II. Протопрезвитерат арадски.

Редни број	Црква општина	Има земље у јутрама за						Остављено или дато по аграрној реформи за						П м а	
		свештеника	црквн. општ.	школн.	зактв.ду	школн.	зактв.ду	свештеника	црквн.	школн.	појна	зактв.ду	бантн.	ише	мане
1	Печка	27 ²³⁰	17 ²⁴⁶	—	13 ¹²²	—	—	27 ⁵²³	10 ⁶⁵³	12 ¹³²⁰	6 ¹³⁴⁶	—	—	—	—
2	Петрово Село	32	108	—	—	—	—	32	16	8	8	—	5 ¹⁴⁷⁵	—	71
3	Кетфел	30	2	—	4	3	—	32	10	16	4	—	5	28	—
4	Нађлак	32	10	24	—	—	—	32	10	16	8	—	—	—	—
5	Кнез	31 ¹¹²⁰	15 ⁸⁰⁰	—	1 ³³⁵	10	—	31 ¹¹²⁰	10	1 ³³⁵	8	—	—	—	—
6	Арад-Гај	27	8 ⁹⁰⁰	—	4	—	—	32	10	4	8	—	—	14 ⁸⁰⁰	7 ⁸⁰⁰
7	Срп. Св. Петар I.	30 ⁴⁸⁰	—	—	—	—	—	30 ⁴⁸⁰	13 ¹⁴¹⁵	16	—	—	—	—	—
8	Варјаш II.	30 ⁷¹²	41 ¹²⁵⁷	—	16	—	—	32	8	—	—	—	—	2	28
9	Вел. Св. Миклуш	32 ¹⁰⁵	105 ¹¹²⁷	—	—	—	—	32 ¹⁵⁶	1	—	—	—	—	—	95 ¹¹²⁷
10	Краз-свац	32	—	—	2 ¹²⁰⁰	—	—	32	—	2 ¹²⁰⁰	—	—	—	—	—
11	Торна	24	—	—	3	—	—	24	—	3	—	—	—	—	—
12	Фенлак	32	19	—	—	—	—	32	10	8	1	—	—	—	—
13	Саравола	28	146 ⁸¹⁸	—	—	—	—	28	10 ¹⁰⁹⁰	8	—	—	—	—	135 ¹³²²
14	Арад	27 ⁸⁰⁰	4 ⁸⁰⁰	—	6 ⁶²⁰	—	—	32	10	6 ²²⁰	16	—	—	30 ⁸⁰⁰	—
15	Нађфала	32	—	14	4	—	—	32	10	4	8 ⁸⁰⁰	—	—	—	—
16	Славчево	32	—	—	6 ⁸⁰⁰	—	—	32	10	6 ⁸⁰⁰	8	—	—	18	—
17	Лукаревац	32	—	—	—	—	—	32	10	4	6	—	—	20	—
18	Моноштор	29 ⁴⁰⁰	—	—	—	—	—	32	6	5	4	—	—	17 ³⁵⁰	—
19	Срп. Чанад	36	—	—	2 ⁴⁰⁰	—	—	32	2 ⁴⁰⁰	8	8	—	2	14	—
20	Мали Бечкерек	30	—	—	1 ⁹⁰⁰	—	—	30	1 ¹³⁰⁰	3	4	—	1 ¹³⁰⁰	8 ¹³⁰⁰	—
Свега		657 ¹⁰⁰	486 ¹²⁵¹	38	65 ¹¹²⁸	13	—	619 ¹¹⁴⁶	67 ¹⁷³	124 ¹⁵³²	98 ⁸⁴⁶	—	14 ¹⁶¹⁶	153 ⁸⁰⁰	338 ⁴⁰

III. Протопрезвитерат соколовачки.*)

Редни број	Црквена општина	Има земље у јутрима за					Остављено или да- то по агр. реф. за					И м а		
		свештеника	цркву	црква, општ.	школу	закладу	свештеника	цркву	школу	појца	закладу	бапту	нине	мање
1	Златица	32	6	.	.	.	32	7	.	.	.	.	1	.
2	Лесковица . . .	29	9	.	.	.	29	9	.	.	.	.	.	.
3	Ст. Молдова . .	32	9 ⁴⁷	.	.	.	32	9 ⁴⁰²	.	.	.	.	.	.
4	Радимна	29	.	.	.	.	29	.	.	.	.	.	.	.
5	Свињница	7	2	.	.	.	7	2	.	.	.	.	.	.
6	Мачевић	32	11 ⁷⁰	.	.	.	32	11 ⁷⁰	.	.	.	.	.	.
7	Луговет	2 ⁸⁰⁰	1 ⁵⁰⁰	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3 ¹⁰⁰⁰
8	Белобрешка . .	11 ⁹⁴⁰	.	.	.	.	11 ⁸⁰⁰	.	.	.	.	.	.	.
9	Доња Љубкова . .	34	.	11	.	.	34	11	.	.	.	.	.	.
10	Соколовац . . .	34	2 ⁸⁰⁰	143	.	.	32	.	.	.	.	.	.	147 ⁸⁰⁰
11	Срп. Пожежена .	9	.	9	.	.	9	9	.	.	.	.	.	.
Свега		252	41 ¹⁷⁷	163	.	.	247 ⁸⁰⁰	58 ⁴⁷²	.	.	.	.	1	151 ⁵⁰⁰

Преглед целокупног народно црквеног иметка пре и после спровођања аграрне реформе 31. децембра 1924.

Редни број	Врста иметка	Пре експропри- јације иметак је био		После експропри- јације је остало иметка		Спровођањем аграра изгубљено је у земљи		Примедба
		јут.	□ хв	јут.	□ хв	јут.	□ хв	
1	Митрополијски .	198	468	—	—	198	468	
2	Епископијски . .	5	93	7	93	—	—	
3	Јерархијског фонда .	277	18	111	—	166	18	
4	Манастирски . .	3685	—	144	—	3541	—	□ хвати нису узети у обзир
5	Осталина Агора Гал .	31	235	—	802	30	1033	
6	Црквено општински .	2948	957	2238	50	710	907	
Свега		7144	1771	2500	945	9645	826	

*) У Класури није потпуно спроведен аграр. Луговет има земљу у крајевини СХС.

До 31. децембра 1924. године због спровођања аграра изгубљено је укупно 4646 јутара 826 □ хв. црквеног иметка. Ако јутро рачунамо просечно са 50.000 леја, значи да смо изгубили у капиталу четврт милијарде (232,300.000) леја.

Аграрни закон није свуда потпуно спроведен. Већина општина је тражила против пресуда аграрних комисија правног лека код највишег судишта. Може бити да ће у поседу наступити у 1925. години и неке промене, али стање народно црквеног иметка у земљи дана 31. децембра 1924. године је као што смо горе изнели на основу извештаја појединих црквених општина.

Бројно стање 31. децембра 1924. у вези са ранијим статистикама.

Православна Српска Епархија Темишварска има 31. дец. 1924. године 44078 душа Срба православне вере. Овде нису урачунате мање колоније Срба, расејаних по Ердељу и Банату у оним општинама које немају српске православне парохије и српске православне црквене општине. Срби старе Румуније се у опште овде не бележе никако. Срба има по Ердељу и Банату: у Оршави, Карашсеверину, Бокша-Монтани, Саска-Монтани, Решици, Липови, Моравици, Перјамошу, Винги и другим варошима. Број њихов пошто тачних података за сада немамо неможемо навести. Они треба да уђу у црквену организацију Православне Српске Епархије Темишварске и буду адфилирани најближој српској парохији.

Ако данашњи број душа сравнимо са бројем душа прошлих година видимо да је број Срба подручних општина опао после повлачења Кр. српске војске из Румунског дела Баната. Број Срба од 1905—1924. смањено се за сса 6000 душа, смањено се дакле за једну осмину од броја Срба у 1905. години. По протопрезвитератима највише се смањено број Срба у протопрезвитерату темишварском (за 2693 душе) те соколовачком (за 1769). По општинама-парохијама највише се смањено број душа у Темишвару. Темишвар је имао у време Срба по последњем српском попису око 4000 Срба, данас има укупно 1640 Срба или, према попису из 1905. године, имао је Темишвар 2985 Срба према данашњем броју од 1640 Срба. Јако је опао број Срба у Араду. Према броју Срба из 1905. године од 1430, данас Арад има 847 Срба. Ако узмемо у обзир опште промене видимо да Срби нестају по варошима а да се одржали по селима.

Ако прегледамо исказе о броју душа по парохијама видимо да су у темишварском протопрезвитерату најјаче парохије: Српсвети Мартон (1603 душе), Дињаш (1574 душе), у

протопрезвитерату арадском : Варјаш (1817 душа), Вел. св. Петар (2047 душа), у протопрезвитерату соколовачком : Соколовац (1429 душа), Стара Молдова (1778 душа). У сваком протопрезвитерату је већи број душа женских него мушких.

По брачним паровима упада у очи велики број брачних пари са грађанским браком нарочито у протопрезвитерату темишварском и број конкубината (1483 брачна пара) у сва три протопрезвитерата. Мешовитих бракова има највише у Темишвару (са Фабриком) 85 пара. Од укупног броја мешовитих брачних парова у целој Епархији 276, имају парохије у варошима : Темишвару, Араду, Нађлаку, Вел. св. Миклушу 173 мешовита брачна пара.

Наразена и других сектаната има у Епархији саразмерно мало.

Према статистици броја деце по брачним паровима видимо да је врло велики број брачних парова без деце или са једним дететом.

По исказима рођених, венчаних и умрлих, прираст душа у 1924. години је 135 душа, — број врло мален.

Да не би опширно морали о свему говорити износимо тачну статистику о свему. Бројеви најбоље говоре.

Износимо прво по протопрезвитерима после по парохијама :

- I. Број душа сравњен са старијим статистикама 1867-1914.
- II. Исказ о бројном стању парохија дана 31. дец. 1924.
- III. Исказ рођених, венчаних и умрлих у 1924. години.

Број душа сравњен са старијим пописима, 1867—1924.

Редни број	Прото- презвитерат	И ма о д у ш а у г о д и н и					
		1867*	1897	1900	1905	1920	1924
1	Темишварски	—	14578	15484	16870	16284	14177
2	Арадски	—	17811	18255	18787	18843	17443
3	Соколовачки	—	13667	13940	14227	13908	12458
	Свега :	—	46056	47679	49884	49035	44078

По парохијама :

Протопрезвитерат темишварски.

Редни број	Парохија	Г о д и н е					
		1867	1897	1900	1905	1920	1924
1	Срп. Ченеј	1200	1254	1383	1513	1513	1276
2	Гад	715	696	813	823	872	559
3	Дињаш	1509	1515	1518	1574	1719	1574
4	Бир	512	292	231	312	335	431
5	Иванда	1163	1007	942	1021	1117	1004
6	Немет	1188	978	897	917	946	941
7	Осеница	—	92	79	71	39	44
8	Парац	—	281	281	286	281	205
9	Рудна	1182	1018	1045	1060	995	1004
10	Сока	1099	961	982	880	880	868
11	Срп. св. Мартон	1714	1518	1809	1827	2517	1603
12	Тем.-Град	766	183	359	933	333	331
13	Тем.-Фабрика	975	641	1060	1040	817	646
14	Тем.-Мехала	—	914	839	912	648	663
15	Толвадија	246	274	225	301	257	260
16	Фењ	598	455	447	489	440	421
17	Чаково	1140	553	595	548	314	330
18	Кеча	—	416	475	526	506	477
19	Дежан	299	267	196	158	201	201
20	Дента	1043	661	706	804	684	607
21	Мали-Гај	130	72	72	85	80	82
22	Кам. св. Ђурађ	520	520	520	506	506	530
23	Ман. св. Ђурађ	10	10	10	284	284	12
	Свега	—	14578	15484	16870	16284	14177

* Попис године 1867. наводи се само у исказу по парохијама где су чисто српске парохије биле.

Протопрезвитерат арадски.

Редни број	Парохија	Г о д и н е					
		1867	1897	1900	1905	1920	1924
1	Арад	—	1200	1234	1430	1220	847
2	Арад-Гај	—	792	744	792	904	814
3	Варјаш	1914	2078	2054	1909	1846	1817
4	Кетфел	1681	1381	1381	1336	1340	1308
5	Моноштор	—	268	333	375	284	352
6	Нађлак	—	179	254	242	223	230
7	Нађфала	938	942	966	980	934	906
8	Печка	—	280	231	183	264	207
9	Саравола	—	1207	1237	1427	1205	1118
10	Вел. св. Миклаш	—	1236	1341	1322	1305	1351
11	Ср. св. Петар	—	1960	1978	2163	2517	2047
12	Срп. Чанад	—	1609	1609	1698	1525	1335
13	Торња	—	210	210	397	351	281
14	Фенлак	—	925	925	1508	1062	1024
15	Кнез	—	185	164	189	228	209
16	Краљевац	833	957	966	827	727	722
17	Лукаревац	318	262	366	362	379	232
18	Мали-Бечкерек	—	435	784	612	523	536
19	Петровосело	862	839	822	808	718	768
20	Беодин (Мунара)	—	—	—	207	321	321
21	Станчево	913	866	956	1020	967	1018
Свега		—	17811	18255	18787	18843	17443

Протопрезвитерат соколовачки.

1	Белобрешка	1200	960	1504	1029	1278	953
2	Дивич	—	530	663	741	440	686
3	Сушка	—	285	285	285	280	—
4	Доња-Љупкова	933	1450	1377	1454	1391	1397
5	Златица	920	1011	1013	1268	1270	773
6	Луговет	842	1329	942	1009	1451	991
7	Лесковица	850	1251	1243	1195	961	958
8	Мачевић	220	737	704	740	715	730
9	Радимна	848	778	791	834	728	833
10	Свињица	996	1318	1341	1411	1379	1361
11	Соколовац	1000	1447	1474	1553	1653	1429
12	Ст. Молдава	700	2018	2016	2106	1790	1778
13	Срп. Пожењена	—	553	587	602	572	569
Свега		—	13667	13940	14227	13908	12458

Исказ о бројном стању парохија дана 31. децембра 1924. године.

По протопрезвитама :

Редни број	Протопрезвита	Душа		Душа свега	Брачних парова има са				Брачни парови имају деце по					Назарена	Разних секташа
		мушких	женских		црквеним браком	само грађ. браком	дивљим бра- ком	мешовитим браком	0	1	2	3	више од 3		
1	Тешинварски	6977	7200	14177	2516	279	476	137	457	845	742	467	409	75	—
2	Арадски	8627	8816	17443	3580	820	467	1 8	997	1227	1093	507	389	115	12
3	Соватонашки	6131	6327	12458	2216	514	540	11	681	827	560	425	346	100	38
	Свега .	21735	22343	44078	8282	1613	1483	276	2135	2899	2395	1399	1144	290	50

По парохијама :

Протопрезвитерат темишварски.

Редни број	Парохија	Д у ш а			Брачних пари				Брачни пар има деце					Назареа	Сектаната
		мушких	женских	свѣта	цркв. брак	грађ. брак	конкубинат	мешовити	0	1	2	3	више.		
1	Парад	91	114	205	37	10	7	4	5	6	8	8	10	16	.
2	Гад	282	277	559	92	7	36	6	17	32	33	12	17	22	.
3	Иванда	517	487	1004	127	7	30	.	8	54	42	30	21	5	.
	Кам.Св.Ђурађ .	245	285	530	108	10	19	6	13	23	24	11	13	.	.
	Прѣвор Ман. Св. Ђурађ . .	56	64	120	18	3	8	2	3	5	5	2	3	.	.
4	Дента	290	317	607	118	7	25	1	18	33	29	22	10	.	.
5	Кеча	226	251	477	102	9	20	2	18	37	34	15	5	4	.
6	Толвадија . .	129	131	260	57	1	11	.	7	46	14	9	6	.	.
7	Мали Гај . . .	46	36	82	7	5	8	.	5	5	2	2	5	2	.
8	Дежан	105	96	201	34	1	15	.	8	12	18	10	6	.	.
9	Тем. Фабрика .	296	350	646	96	24	.	35	54	23	28	23	.	.	.
10	Немет	449	492	941	199	10	35	1	46	71	49	39	40	.	.
11	Сри.Св.Мартон	797	806	1603	256	67	37	.	38	97	103	71	51	4	.
12	Ђир	186	175	361	34	15	18	2	4	9	30	14	14	.	.
	Чавош	39	31	70	8	3	1	1	1	1	4	5	3	.	.
13	Фенѣ	210	211	421	92	9	9	.	.	10	30	40	6	2	.
14	Рудна	509	495	1004	157	3	22	.	8	56	45	27	21	8	.
15	Темиш.-Град .	199	132	331	49	13	8	50	38	22	12	6	5	.	.
16	Тем.-Мехала .	304	359	663	117	12	7	.	39	47	18	7	12	.	.
17	Сока	425	443	868	150	7	41	.	.	56	42	22	12	.	.
18	Овсеница . . .	23	21	44	4	2	5	.	.	2	3	1	2	.	.
19	Дињаш	765	809	1574	331	30	50	2	48	70	75	30	108	.	.
20	Ѓаково	168	162	330	70	.	7	3	18	15	13	13	8	.	.
21	Ченеј	620	656	1276	253	24	57	19	6	113	81	48	31	12	.
	Свѣта	6977	7200	14177	2516	279	476	137	457	845	742	467	409	75	.

Протопрезвитерат арадски.

Редни број	Парохија	Д у ш а			Брачних пара				Брачни пар има деце					Названа Сектанта
		мушких	женских	свега	цркв. брак	грађ. брак	конкубинат	мешовити	0	1	2	3	више	
1	Арад	412	435	847	167	32	3	23	85	69	64	7	8	4
2	Арад-Гај . . .	417	397	814	200	17	9	74	58	52	21	21	10	
3	Варјаш	853	964	1817	431	14	58	1	137	191	158	97	112	
4	Кетфел	650	658	1308	328	9	33	2	58	93	88	46	60	3
5	Краљевац . . .	341	381	722	89	93	38	5	17	92	52	16	28	
6	Кнез	105	104	209	36	11	20		8	20	20	6	2	
7	Моноштор . . .	189	163	352	78	2	4		31	25	17	9	2	
8	Нађлак	114	116	230	36	10	10	38	11	16	10	10	9	6
9	Нађфала	440	466	906	185	10	10		13	60	70	20		
10	Печка	102	105	207	40	4			10	12	22	6	4	
11	Сарагола	553	565	1118	160	12	24	2	6	62	64	44	27	8
12	В. Св. Миклуш .	656	695	1351	294		13	27	99	66	67	42	49	
13	Срп. Св. Петар .	1032	1015	2047	407	31	97		169	170	154	59	43	13
14	Срп. Чанад . . .	691	644	1335	285	38	30	4	82	115	77	48	31	
15	Торња	138	143	281	55	4	6	4	6	9	21	16	5	1
16	Фенлак	459	565	1024	239	22	21		88	11	61	21	11	3
17	Станчево	500	518	1018	142	100	37		89	91	41	17	10	23
18	М. Бечкерек . . .	269	267	536	107	4	4		4	24	10	16	5	2
19	Петрово Село . .	369	399	768	237	383	39			23	24	5		
20	Лукаревац	118	114	232	34	18	11	22	10	20	21	1	11	5
21	Мунара	219	102	321										
Свега .		8627	8816	17443	3550	820	467	128	997	1227	1093	507	389	115

Протопрезвитерат соколовачки.

1	Соколовац . . .	673	756	1429	228	46	43	2	69	144	188	161	1	17	38
2	Бедобрешка . .	468	485	953	191	5	40		40	63	43	27	46	5	
	Дивич	359	327	686	125	3	21		29	37	27	17	28	1	
3	Срп. Пожежена .	258	311	569	95	13	21	1	20	25	25	17	21	4	
4	Радишча	415	418	833	146	9	43	1	45	27	23	12	53	15	
5	Д. Љупкова . . .	669	728	1397	266	224	70	3	75	114	42	19	11	1	
6	Свишча	672	689	1361	256	63	29	2	70	69	31	28	28		
7	Златица	364	409	773	140	35	28		8	70	40	60	25		
8	Лесковица	481	477	958	192	15	60		76	69	20	4	16	4	
9	Дуговет	493	498	991	142	51	42	2	41	36	25	15	31	3	
10	Ст. Молдава . .	907	871	1778	344	32	83		162	144	70	49	34	26	
11	Мачевић	372	358	730	91	18	60		46	29	26	16	52	24	
Свега .		6131	6327	12458	2216	514	540	11	681	827	560	425	346	100	38

Исказ рођених, венчаних и умрлих у 1924. год.

Редни број	Протопрезвитерат	Рођено			Венчало се брачних парн	Умрло			Више рођено
		мушких	женских	свега		мушких	женских	свега	
1	Темишварски	228	223	451	130	215	187	402	49
2	Арадски	180	171	351	131	168	167	335	16
3	Соколовачки	217	194	411	83	180	161	341	70
	Свега	625	588	1213	344	563	515	1078	135

По парохијама :

Протопрезвитерат темишварски.

Редни број	Парохија	Рођено			Венчало се брач- них парн	Умрло		
		мушких	женских	свега		мушких	женских	свега
1	Парац	3	2	5	1	1	4	5
2	Гал	16	10	26	1	12	7	19
3	Иванда	12	19	31	5	9	10	19
4	Ман. св. Бурађ и Кам. св. Бурађ	18	8	26	7	13	4	17
5	Дента	9	6	15	4	15	8	23
6	Кеча	8	4	12	7	8	7	15
7	Толвадија	3	2	5	3	3	7	10
8	Мали-Гај	1	2	3	—	—	—	—
9	Дежан	4	5	9	4	4	2	6
10	Немет	14	17	31	14	12	11	23
11	Срп. св. Мартон	28	34	62	14	25	16	41
12	Бир	2	7	9	1	4	6	10
13	Фењ	5	6	11	3	6	9	15
14	Рудна	21	20	41	4	18	14	32
15	Темишвар-Град	6	5	11	6	16	14	30
16	Темишвар-Фабрика	4	4	8	11	10	11	21
17	Темишвар-Мехала	7	8	15	4	8	11	19
18	Сока	8	19	27	10	17	9	26
19	Овсеница	—	—	—	—	—	—	—
20	Дињаш	27	20	47	21	20	18	38
21	Чаково	3	5	8	—	2	3	5
22	Ченеј	29	20	49	10	12	16	28
	Свега	228	223	451	130	215	187	402

Протопрезвитерат арадски.

Редни број	Парохија	Рођено			Венчало се брач- них пара	Умрло		
		мушких	женских	свега		мушких	женских	свега
1	Арад	7	9	16	6	16	15	31
2	Арад-Гај	10	9	19	10	8	8	16
3	Варјаш	21	18	39	17	16	15	31
4	Кетфел	10	14	24	14	14	8	22
5	Краљевац	7	8	15	4	2	6	8
6	Кнез	—	1	1	—	—	—	—
7	Моноштор	3	4	7	2	3	—	3
8	Нађлак	1	1	2	1	3	3	6
9	Нађфала	10	9	19	8	11	13	24
10	Печка	3	1	4	2	—	2	2
11	Саравола	15	11	26	8	9	12	21
12	Вел. св. Миклуш	11	8	19	8	8	13	21
13	Срп. св. Петар	28	24	52	15	27	31	58
14	Срп. Чанад	14	13	27	12	15	9	24
15	Торња	7	2	9	3	2	4	6
16	Фенлак	13	7	20	10	10	12	22
17	Станчево	7	12	19	4	7	8	15
18	Мали Бечкерек	5	6	11	3	4	3	7
19	Петровосело	6	8	14	4	5	4	9
20	Лукаревац	2	6	8	—	8	1	9
Свега		180	171	351	131	168	167	335

Протопрезвитерат соколовачки.

1	Соколовац	17	20	37	5	18	12	30
2	Белобрешка	35	30	65	13	27	24	51
3	Срп. Пожежена	6	9	15	5	7	4	11
4	Радимна	20	18	38	4	17	17	34
5	Д. Љубкова	19	20	39	15	13	10	23
6	Звињица	18	16	34	15	11	14	25
7	Златица	26	12	38	3	15	24	39
8	Лесковица	17	16	33	7	12	11	23
9	Луговет	22	9	31	3	11	15	26
10	Ст. Молдова	24	35	59	8	35	23	58
11	Мачевић	13	9	22	3	14	7	21
Свега		217	194	411	83	180	161	341

Исказ о деци српске вероисповедне
основне школе
школске 1924/25. године.

Наводимо по општинама колико је наше деце похађало
српску вероисповедну основну школу, 1924/25. год. Коначан
резултат се види на крају исказа :

Редни број	Црквена општина	Основна школа, разреда												Поновна школа, разреда									
		I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		свега		I.		II.		III.		свега	
		мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко	женско
1	Рудна	8	3	14	6	10	7	13	3	.	.	.	.	45	19	13	10	6	11	.	.	19	21
2	Чаково	2	.	1	2	2	1	2	1	.	.	.	.	7	4	.	.	.	.	.	.	.	.
3	Срп. св. Мартон	12	11	18	12	15	6	15	9	6	9	.	.	66	47	39	37	.	.	.	.	39	37
4	Феп.	1	.	4	1	5	3	9	3	.	.	.	.	19	7	2	4	3	2	1	2	6	8
5	Ман. Св. Ђурађ	1	1	.	.	.	.	.	1	4	.	.	.	2	5	3	4	.	.	.	.	3	4
6	Ченеј	6	6	8	3	5	11	10	8	.	.	.	.	29	28	2	2	1	.	.	1	3	3
7	Кетфел	10	7	4	6	14	17	13	10	6	6	.	.	47	40	.	.	.	.	.	.	.	.
8	Фендак	5	11	6	8	8	9	6	10	1	3	.	.	26	41	3	6	6	7	1	2	10	15
9	Чанад	7	5	6	10	9	10	11	7	1	4	2	4	36	40	1	.	2	2	13	.	16	2
10	Мал. Гај	.	.	.	.	.	.	6	4	.	.	.	.	6	4	.	.	.	.	.	.	.	.
11	Парац	2	4	1	4	3	5	3	2	.	.	.	.	9	15	3	2	.	.	.	.	3	2
12	Кам. Св. Ђурађ	4	5	4	3	5	1	3	5	.	.	.	.	16	14	2	4	.	6	.	.	2	10
13	Арад	5	.	3	.	7	4	6	7	.	2	.	.	21	13	.	.	.	.	.	.	.	.
14	Варјаш	8	14	6	9	21	15	9	25	12	14	11	4	67	81	15	12	11	9	3	18	29	39
15	Тем. Град	2	4	4	1	5	2	8	4	.	.	.	.	19	11	.	.	.	.	.	.	.	.
16	Тем. Фабрика	1	7	.	.	.	.	1	2	2	.	.	.	3	10	.	.	.	.	.	.	.	.
17	Немет	8	3	7	13	4	8	3	5	4	.	2	1	28	30	7	8	2	2	.	4	9	14
18	Кеча	1	3	4	3	4	1	.	1	3	2	2	2	14	12	3	4	3	.	1	4	7	8
19	Дежан	3	3	4	.	3	1	2	3	.	.	.	.	12	7	4	10	.	.	.	.	4	10
20	Печка	1	1	1	3	1	.	.	3	7	2	2	1	12	10	.	.	.	.	.	.	.	.
21	Петрово Село	3	4	6	2	3	2	10	10	.	.	.	.	22	18	.	.	.	.	.	.	.	.
22	Нађлак	1	2	1	.	.	.	1	2	.	.	.	.	3	4	.	1	.	.	.	.	.	1
23	Толвадија	5	4	5	.	.	.	4	5	.	.	.	.	14	9	.	.	.	.	.	.	.	.
24	Ивада	20	24	14	11	5	7	1	4	.	.	.	.	40	46	21	23	6	4	.	.	27	27
25	Сарапола	7	8	10	8	8	10	9	6	6	7	.	.	40	39	3	4	8	16	5	4	16	24
26	Срп. Св. Петар	14	14	6	18	11	12	14	24	4	5	3	2	52	75	38	.	20	20	10	20	68	40
27	Ђир	6	6	4	1	8	3	7	8	.	.	.	.	25	28	.	.	3	7	1	3	4	10
28	Гад	3	1	2	6	5	4	4	2	12	7	.	.	26	20	.	.	.	.	.	.	.	.
29	Дејта	8	7	5	2	6	5	4	3	3	.	.	.	26	17	.	.	.	.	.	.	.	.
30	Моноштор	2	3	1	4	.	2	1	2	.	.	.	.	4	11	1	1	3	3	3	1	7	5
31	Мунара	1	.	3	1	1	3	4	1	.	.	.	.	9	5	2	5	.	.	.	.	2	5
32	Динђаш	15	11	21	13	10	19	4	7	.	.	.	.	50	50	.	.	.	.	.	.	.	.
33	Нађфала	9	5	7	10	1	7	2	2	.	.	.	.	19	24	9	9	6	6	7	7	22	22
34	Арадгај	10	4	4	6	7	8	3	4	.	.	.	.	24	22	10	4	5	3	.	.	15	7
35	В. Св. Миклуш	10	9	5	9	9	6	11	6	.	.	.	.	35	30	.	.	.	.	12	14	12	14
36	Станчево	8	6	15	4	5	4	.	1	.	.	.	.	28	15	10	7	12	22	12	22	34	51
37	Торња	.	.	2	2	3	4	3	3	.	.	.	.	8	9	.	.	.	.	.	.	.	.
38	Кнез	1	2	2	.	2	3	1	.	.	.	.	.	6	5	.	.	.	.	.	.	.	.
39	Краљевац	6	9	.	.	10	4	.	.	.	.	.	.	16	13	11	10	2	2	4	7	17	19
40	Лукаренац	8	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	7	1	2	4	3	5	1	6	10
41	М. Бечкерек	3	3	3	3	3	3	6	2	6	.	.	.	11	18	2	5	4	3	6	8	14	15
42	Сока	21	33	7	6	4	3	.	.	.	.	.	.	32	42	.	.	.	.	.	.	.	.
43	Тем. Мехала*)	6	8	5	8	7	5	2	2	.	.	.	.	20	23	.	.	.	.	.	.	.	.
Свега		254	258	223	198	229	313	209	214	65	61	22	14	1002	958	205	174	128	82	120	394	422	

*) Поновна школа није држана у свакој општини.

Школовање средњошколске српске омладине.

Срби у краљевини Румунији немају своје средње школе. Мали део наших ђака похађа средње заводе у краљевини СХС, већина је упућена на похађање домаћих страних средњих школа. Не говоримо о томе да ли је то добро или не, али тврдимо да је велика штета и губитак за нас овде, што у центру нашем, у Темишвару, немамо бар четворо-разредну средњу школу у којој би нашу омладину ваљано спремили да после може без бриге похађати стране заводе. Средњошколске омладине имамо толико да би школа бројно могла одговорати. Потребно је само мало жртава и доста воље па да се оствари средња школа, — наша, вероисповедна, са нашим стручним снагама. Посебно истичем рад јереја Милана Николића свештеника у Кетфељу, који са успехом од три године већ држи приватну школу са нашом децом из Кетфеља, Варјаша, Нађфале и Моноштора, и др. места те их спрема са успехом за полагање средњих школа у краљевини СХС. Оно што је он сам остварио, доказује, да ми сви можемо ако не више, бар то створити, те основати четворо-разредну средњу школу у Темишвару.

Деца наша похађају средње школе у Темишвару, Араду, Вел. св. Миклушу, Денти, Перјамошу, и Кетфељу.

Да би видели право стање износим :

Извештај о српској деци која похађају средње

Редни број	Место где је школа средња	Завод у коме има наше деце	Има мушких по разредима							
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	Темнишвар	Școala medie română de stat	12	3	3	3	.	.	.	.
		Liceul Carmen Silva	.	.	.	.	.	.	.	.
		Liceul de stat german și magiar	.	1	1	5	.	.	1	1
		Liceul piaristilor	.	.	1	1	2	2	2	2
		Notre Dame Fabrica	.	.	.	.	.	.	.	.
		Școala medie de stat de fete	.	.	.	.	.	.	.	.
		Școala de baeti	.	3	4	.	.	.	.	.
		Liceul Diaconovici Loga	13	1	.	.	.	.	.	.
		Notre Dame Iosefin	.	.	.	.	.	.	.	.
		Notre Dame Cetate	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Арад	Școala comercială de stat	.	.	.	.	2	.	1	.
		Државна гимназија	1	2	.	1	.	1	.	.
		Државна гимназија женска	.	.	.	.	.	.	.	.
		Грађанска школа	.	2	1	.	.	.	.	.
		Исто са мађ. и јевик	.	1	.	.	.	.	.	.
		Жен, грађ. школа	.	.	.	.	.	.	.	.
3	В. Св. Милуш	Мушка тргов. школа	.	.	.	.	.	.	1	.
		Жен, тргов. школа	.	.	.	.	.	.	.	.
4	Дента	Școala medie de stat	6	2	5	1	.	.	.	.
5	Перјамош	Liceul real	1	.	4	1	1	.	.	.
		Closter r. catolic	.	.	.	.	.	.	.	.
6	Кетфел	Грађанска школа	1	1	.	.	.	.	.	.
		Жен, грађ. школа	.	.	.	.	.	.	.	.
6	Кетфел	Приватна школа држи Милаи Николић парох и спрема децу за полагање испита из предмета прописаних у краљевини СХС.	5	9	7	5	.	.	.	.
		Свјера	39	25	26	17	5	3	5	3

школе по разним местима 1924/25. шк. године.

Има женских по разредима у								Свега		
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	м.	ж.	
9	2	.	1	.	.	.	.	21	12	
5	2	2	.	3	.	.	.	.	12	
.	.	.	.	.	.	.	.	9	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	10	.	
1	1	1	3	.	.	.	.	.	6	
.	4	.	.	.	.	.	.	.	4	
.	.	.	.	.	.	.	.	7	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	14	.	
1	.	.	1	1	.	2	.	.	5	
.	.	2	1	.	.	.	.	.	3	
.	.	.	.	.	.	.	.	8	.	
.	.	.	.	1	.	.	.	5	1	
.	2	.	.	1	.	.	.	.	3	
.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	
1	2	.	.	.	.	.	.	.	3	
.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	
.	.	.	.	3	.	.	.	.	3	
2	.	1	4	.	.	.	.	14	7	
.	.	.	.	.	.	.	.	7	.	
3	.	2	1	.	.	.	.	.	6	
.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	
2	2	1	.	.	.	.	.	.	5	
1	2	1	2	.	.	.	.	26	6	До сада одржане три године школе.
25	17	10	13	9	.	2	.	123	76	

Просветне, економске и добротворне установе Срба у Румунији.

Певачка друштва.

Срби у Румунији имају 15 организованих певачких дружина. Већи део друштава је новијег доба. Најстарија је „Темишварска српска певачка дружина“ у Темишвару — основана још 1867. године. Један део певачких дружина је неактиван-учествује само појањем на литургијама о већим празницима, иначе не негује јаче народну песму. Узрок је несташица спремних хороваћа и недостатак потребних партитура. У последње време се ради на оснивању савеза српских певачких дружина у Румунији. Ако се исти оствари, уверени смо да ће се не само данашње певачке дружине одржати, него ће свако наше веће место моћи основати певачко друштво. Наш народ воли песму, воли песму и црквену и световну. Где у месту има човека способног за хороваћу, оснива се без велике муке и труда певачка дружина, која може са успехом да ради.

Певачко друштво имају следећа места:

Темишвар: „Српска Певачка Дружина у Темишвару“.

Председник: Др. Милан Калиновић, *подпредседник*: Лаза Филиповић.

Чланови Управног Одбора: Младен Вујић, Велимир Петковић, Коста Антоновић, Паја Вишацки, Мита Марковић, Лаза Дудин, Иван Матејић.

Тајник: Стева Јовановић.

Благајник: Шандор Кируца.

Ликовоћа: Јован Хош.

Дружина основана 1867. године. Правила има одобрена од 1869. год. Најстарије певачко друштво у Српству.

Темишвар-Мехала. „Зора“ српско певачко друштво, основано 1903. године. Има 30 певача. Председник: Велимир Павловић, тајник: Лаза Влајин, архивар: Божа Голуб, хороваћа: Манојло Попов.

Срп. св. Мартион. Има српско певачко друштво. Председник истога је Макса Мишковић. Одобрена правила друштво нема. Учествује појањем на литургији.

Денша. Основано 1912. године. Има 13 чланова. Нема организације. Учествује на богослужењима сваког већег празника.

Кеџфељ. Основано 1920. Председник : Чеда Јоргованов. Одобрена правила нема. Ради са 35 чланова.

Гад. Постоји неорганизовано певачко друштво. Има 30 чланова. Поји о већим празницима.

Немеј. „Ратарско црквено певачко друштво“. Основано је 1902. године. Има 15 чланова. Нема организације, нема правила.

Срп. Пожежсена. Певачко друштво основано 1924. год. Правила има одобрена од Министарства ун. дела бр. 14771/924. Назив друштва је : „Корул бисерическ“. Има 35 чланова. Председник је : Жива Путник, тајник и благајник : Жарко Молдован.

Арад. Певачко друштво основано 1924. године. Назив друштва је „Српска омладина“. Правила нема. Председник : Урош Ковинчић протопрезвитер парох, коровођа : Ђура Миланковић, перовођа : Бранко Крадигађа, благајник : Миливој Радован мл. Чланова има 80.

Парац. Певачко друштво основано 1920. године. Носи назив : „Звезда“. Правила одобрених нема. Председник је : Младен Воденичар. Чланова има 20.

Мали-Бечкерек. „Српско певачко друштво“ основано је 1890. године. Правила има одобрена из 1891. године. Данас нема одобрених правила. Чланова певача има 23. Председник је Живко Недић, перовођа : Васа Брашован. Чланови одбора : Мија Исак, м. Милан Лукин, мл. Глигорије Матејин, Љубко Недић ст. Милан Милин, Тодор Брашован, Драгољуб Милин, Предраг Милин, Станко Нађ, Златоје Савић мл. Сретен Недић.

Чаково. Постоји „Певачка дружина“ Организације нема. Поји о већим празницима. Бројно ослабило.

Саравола. Постоји „Српско певачко друштво“. Чланова има 35. Председник : Аца Тодоров. Основано 1919. године.

Иванда. 1923. године је основано српско певачко друштво „Косово“. Чланова има 24. Правила нема одобрена.

Председник је: Рада Благојев. Часници: Деспот Милованов, Сергија Станојев.

Сџара Молдава. 1924. године је основао јмн. Никанор Савић „Српско певачко друштво“. Има 60 чланова. Председник је: Сава Радонић. Хоровођа јмн. Никанор Савић. Правила нема.

Вел. св. Миклуш. Постоји „Српско црквено певачко друштво“ од 15. априла 1896. године. Председник је Др. Влада Стојишић, Велимир Павлов благајник и тајник: Лаза Обрадов.

* * *

Чишаонице. Организоване читаонице има три и то:

Кејшфел. „Српска ратарска читаоница“ основана је 1921. године. Председник је Милош Степанов. Почасни председник: парох. М. Николић. Часници: Владимир Ненадов, Иса Ненадов, Паја Жикић. Има 48 чланова. Правила нема одобрена.

Немеш. „Неметска Касина“ — је српска читаоница. Основана је 15/28. маја 1911. Правила има одобрена из 1912. године. Председник је: Бранислав Радулов, подпредседник: Влада Мићин, тајник: Душан Ђурин, благајник: парох Максим Стануловић, Домаћин: Мика Милојков. Има 43 члана.

Саравола. Постоји „Српска читаоница“. Чланови има 104. Председник је: Цвета Барачков. Деловођа: Маринко Грбић.

Нађфала. Основана 1923. Има 50 чланова. Правила има. Председник: Арса Чекић. Деловођа: Миша Видицки. Сва удружења нађфалска смештена у „Срп. народном дому“, основан у 1924. години.

Вел. св. Миклуш. „Српска читаоница“ постоји од 1893. године. Председник је: Јован Ђорђевић, подпредседник: Душан Кerpенишaн, тајник: Александар Јанковић, благајник: Драгутин Васић, деловођа: Велимир Павлов, књижичар: Лаза Обрадов.

Добротворне установе.

Срби у Румунији имају три добротворне установе:

1. „Доброшворна задруа шемитшварских Српкиња“ основана 1903. године. Активно учествује у друштвеном животу. Председник је: Једена Ивана Мучалов, подпредседник:

уд. Јулијана др. Светозара Димитријевић, благајник : Зорка Ст. Јовановића, тајник Сава Попов.

2. *Темешварско Српско Добродруштво „Слога“*. Основано 1923. године. Сврха друштва је неговање друштвеног живота, добротинства, неговање песме. Председник : Др. Миливој Стефановић, подпредседник : Александар Ненадовић, тајник : Милутин Манојловић, благајник : Стеван Лазић, Старешина : Никола Живановић, ликовођа : Петар Костић.

Одбор : Др. Михајло Живановић, Андрија Гавриловић, Исидор Вукомир, Тома Павловић, Душан Јоановић, Владимир Остојић, Др. Александар Савић, Александар Арсеновић, Војин Лукић, Павле Прекајски, Душан Лазић, Милан Настасић, Душан Поповић, Андрија Мургу, Ђорђе Николић, Никола Живковић, Петар Удицки, Љубомир Бесуљ.

Има посебан свој хор коме је ликовођа : Петар Костић.

Нађфала. Срп. материнско Удружење. Основао јмв. Виктор Љубичић 1922. године. Има 50 чланова. Председник : Ракила Воштинар, деловођа : Ђулинка Србован.

Привредне установе.

Темешварска Српска Шпедионица, једини српски новчани завод у Краљевини Румунији. Основан је 1911. године са 600.000 деоничког капитала. Данас је завод проширен. Са 1. јануарем 1925. године подиже главницу своју на 3 односно 5000.000 леја.

Управни одбор : Иван Мучалов, председник ; Александар Ненадовић, подпредседник ; чланови : Андрија Гавриловић, Светолик Живковић, Др. Михајло Живановић, Др. Миливој Стефановић, Паја Прекајски, Коста Георгијевић.

Надзорни одбор : Димитрије Живановић, председник : Андрија Мургу, Шандор Арсеновић, Радивој Стојковић.

Рачун изравнања на дан 31. децембра 1923.

Готовина у благајни леја	2486211.63
Менице "	2009425.—
Папири од вредности "	632214.22
Дужници "	4272268.15
Оставе "	3309408.06
Кауције "	162000.—
Намештај и прибор "	100.—

леја 12872027.—06

Деоничка главница . . .	леја	600.000—
Резервни фонд . . .	"	225712'44
Улог на штедњу . . .	"	6493563'94
Повериоци . . .	"	1910165'12
Оставља остава . . .	"	3309408 06
Полагане кауције . . .	"	162000—
Неподигнуте дивидене	"	27618—
Чист добитак . . .	"	143559'50
леја		12872027'06

Српска земљорадничка задруга.

Сока. Основана 1905. године. Има 134 члана. Председник је: Душан Паликућин, подпредседник: Жива Васић.

Одбор Управни: Лента Барбуловић, Васа Пљоскај, Жива Сувачар.

Денша. Основана 1912. године. Има 24 члана. Правила одобрена 1912. године. Председник је: Живојин Урош, подпредседник: Младен Станишић, деловођа: Јоца Милутиновић, Управни Одбор: Светозар Вујин, Драгомир Николесков, Светозар Пашић, Васа Грековић.

Гад. Основана 1905. године. Председник: Димитрије Албуљ, деловођа: Љубомир Милојков, Управни Одбор: Андрија Милошевић, заменик председника. Трифун Грујић, Светозар Савић, Васа Милошевић. Чланова има 20. Данас не ради док се не спроведе аграрни закон.

Арад-Гај. Основана 1903. године. Правила одобрена има. Председник: Јован Ружић, деловођа: Душан Докманов.

